

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1974/2006

2006 m. gruodžio 15 d.

nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles

(OL L 368, 2006 12 23, p. 15)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2007 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 434/2007	L 104	8	2007 4 21
► <u>M2</u>	2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1236/2007	L 280	3	2007 10 24
► <u>M3</u>	2008 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1175/2008	L 318	6	2008 11 28
► <u>M4</u>	2009 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 363/2009	L 111	5	2009 5 5
► <u>M5</u>	2009 m. birželio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 482/2009	L 145	17	2009 6 10
► <u>M6</u>	2010 m. vasario 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 108/2010	L 36	4	2010 2 9
► <u>M7</u>	2011 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 679/2011	L 185	57	2011 7 15
► <u>M8</u>	2013 m. balandžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 335/2013	L 105	1	2013 4 13

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1974/2006

2006 m. gruodžio 15 d.

nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 6 dalį, 19 straipsnio 2 dalies antrą sakinį, 32 straipsnio 1 dalies b punktą, 66 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą, 70 straipsnio 1 dalį ir 91 straipsnį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 nustatyta bendra teisinė EŽŪFKP paramos kaimo plėtrai sistema visoje Bendrijoje. Ši teisinė sistema turėtų būti papildyta išsamiomis įgyvendinimo taisyklėmis.
- (2) Siekiant suderinamumo su priemonėmis, finansuojamomis pagal kitus bendrosios žemės ūkio politikos instrumentus, turėtų būti apibrėžtos išsamios nuostatos dėl išimčių teikiant paramą kaimo plėtrai, ypač nuostatos dėl išimčių, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 5 straipsnio 6 dalyje. Teikiant paramą investicijoms į kaimo plėtrą, reikėtų atsižvelgti į visus atskiriems sektoriams taikomus apribojimus ir stengtis vengti kurti perteklinius pajėgumus tokiuose sektoriuose.
- (3) Būtina nustatyti nacionalinių strategijų planų atnaujinimo taisykles, ypač dėl tokio atnaujinimo turinio, procedūrų ir laiko.
- (4) Kad valstybės narės ir Komisija galėtų greitai ir veiksmingai įgyvendinti naująją programavimo sistemą, turėtų būti nustatyti galutiniai terminai, per kuriuos Komisija turi patvirtinti pateiktas kaimo plėtros programas nuo jų pateikimo.
- (5) Turėtų būti nustatytos išsamios kaimo plėtros programų pateikimo ir jų persvarstymo taisyklės. Kaimo plėtros programoms rengti bei tikrinti ir Komisijos tvirtinimui palengvinti, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnyje nustatytais reikalavimais, turėtų būti nustatytos bendros tokių programų struktūros ir turinio taisyklės. Be to, turėtų būti nustatytos išsamios nuostatos dėl Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 15 straipsnio 3 dalyje minimų nacionalinių sistemų.

⁽¹⁾ OL L 277, 2005 10 21, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1463/2006 (OL L 277, 2006 10 9, p. 1).

▼B

- (6) Atskirais Komisijos sprendimais turėtų būti tvirtinami tik reikšmingi programų pakeitimai, EŽŪFKP finansavimo perkėlimas tarp atskirų programos krypčių ar bendro EŽŪFKP finansavimo normų pakeitimai. Dėl kitų pakeitimų sprendimus turi priimti valstybės narės ir pranešti Komisijai. Turi būti nustatyta susitarimų dėl tokių pranešimų sudarymo tvarka.
- (7) Veiksmingai ir reguliariai stebėsenai užtikrinti valstybės narės Komisijai turėtų pateikti suvestines ir atnaujintas elektronines savo programavimo dokumentų versijas.
- (8) Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 nustatomos paramos jauniems ūkininkams sąlygos. Turėtų būti tiksliai nustatytas terminas, per kurį tokios sąlygos turi būti įvykdytos, įskaitant laikotarpio, kurį valstybės narės gali suteikti tam tikriems paramos gavėjams profesiniams įgūdžiams ir kompetencijai tenkinti, sąlygą. Kadangi parama jauniems ūkininkams skiriama tik tada, jei yra pateiktas verslo planas, turėtų būti parengtos išsamios taisyklės dėl verslo plano ir jaunų ūkininkų laikymosi tokio plano nuostatų.
- (9) Kalbant apie ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos paramos suteikimo sąlygas, turėtų būti išspręstos konkrečios problemos, išskylančios, kai valdą perduoda keli perleidėjai arba ūkį nuomojantis ūkininkas. Nekomercinė perleidėjo veikla neturėtų būti laikoma atitinkanti paramos gavimo reikalavimus pagal bendrąją žemės ūkio politiką.
- (10) Turėtų būti patikslinti įgūdžiai ir išteklių, kuriuos privalo turėti institucijos bei įstaigos, atrinktos teikti remtinas ūkių konsultavimo paslaugas.
- (11) Teikiant paramą valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemų kūrimui, turėtų būti patvirtinta paramos mažinimo metodologija.
- (12) Kalbant apie investicijas žemės ūkio valdoms modernizuoti, siekiant atitikties naujai patvirtintiems Bendrijos standartams ir jeigu jauni ūkininkai privalo užtikrinti atitiktį esamiems standartams, turėtų būti nustatyta data, iki kurios būtina užtikrinti atitiktį tokiems standartams.
- (13) Investicijų miško ekonominei vertei didinti atveju turėtų būti parengti miškų tvarkymo planai ir apibrėžtos reikalavimus atitinkančių investicijų rūšys. Tokie planai turi būti rengiami pagal Europines darbinio lygmens tvarios miškininkystės gaires, nustatytas Trečiosios ministrų konferencijos dėl miškų apsaugos Europoje ⁽¹⁾, vykusios Lisabonoje 1998 m. birželio 2, 3 ir 4 d., L2 Rezoliucijos (Tvaraus miško tvarkymo europiniai kriterijai, rodikliai ir darbinio lygmens gairės) 2 priede.

⁽¹⁾ http://www.mcpfe.org/mcpfe/resolutions/lisbon/resolution_l2a2.pdf

▼B

- (14) Kad mikroįmonės, darančios investicijas žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertei didinti, atitiktų naujai patvirtintus Bendrijos standartus, turėtų būti nustatyta data, iki kurios turėtų būti užtikrinta atitiktis tokiems standartams. Turėtų būti aiškiai atskirtos su miškais susijusios investicijos, kurioms taikomos Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 nustatytos normos, nuo kitų investicijų į miškų sektorių.
- (15) Plėtojant bendradarbiavimą kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio bei maisto ir miškininkystės sektoriuose, turėtų būti nustatytos orientacinės reikalavimus atitinkančios sąnaudos.
- (16) Siekiant užtikrinti atitiktį standartams, valstybės narės turėtų nustatyti paramos ūkininkams lygį pagal kiekvieną standartą, atsižvelgdamos į išpareigojimus, atsirandančius dėl standartų taikymo, o investicijų sąnaudos neturėtų būti laikomos tinkamomis paramai gauti.
- (17) Kalbant apie paramą ūkininkams, dalyvaujantiems maisto kokybės schemoje, turėtų būti patikslinti Bendrijos schemos ir nacionalinėms schemoms taikomi kriterijai bei produktai, už kuriuos skiriama parama ir fiksuotų sąnaudų tipai, į kuriuos galima atsižvelgti skaičiuojant paramos dydį.
- (18) Siekiant užtikrinti, kad Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 33 straipsnyje nustatytos skatinimo priemonės ir 2000 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2826/2000 dėl žemės ūkio produktams skirtų informavimo ir skatinimo veiksmų vidaus rinkoje ⁽¹⁾ nustatyta informacijos bei skatinimo veiksmų tvarka papildytų vienos kitas, turėtų būti nustatyti išsamūs kokybiškų produktų skatinimo paramos reikalavimai, ypač susiję su paramos gavėjais ir atitinkamomis veiklos rūšimis, už kurias gali būti skiriama parama. Be to, siekiant išvengto dvigubo finansavimo rizikos, už pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2826/2000 remiamas informacijos ir skatinimo priemonės neturėtų būti skiriama kaimo plėtros parama.
- (19) Remiant pusiau natūrinį ūkininkavimą, turėtų būti išsamiai apibrėžtas verslo planų turinys ir įgyvendinimo sąlygos.
- (20) Teikiant paramą gamintojų grupėms Maltoje, turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės atsižvelgiant į konkrečias Maltos žemės ūkio sektoriaus ypatybes.

⁽¹⁾ OL L 328, 2000 12 23, p. 2. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2060/2004 (OL L 357, 2004 12 2, p. 3).

▼B

- (21) Remiant mažiau palankias ūkininkauti vietas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 93 straipsnį, 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiančiu bei panaikinančiu tam tikrus reglamentus ⁽¹⁾ įdiegta paramos sistema turi galioti iki 2009 m. gruodžio 31 d. jeigu Taryba priims teisės aktą remiantis Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka. Todėl 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 817/2004, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles ⁽²⁾, 11 straipsnis turėtų būti taikomas iki kol Taryba priims tokį teisės aktą.
- (22) Turi būti priimta nuostata išvengti paramos ūkininkams, kuri jiems skiriama standartų laikymuisi, sutapimo su išmokomis pagal *Natura 2000*.
- (23) Kalbant apie paramą agrarinei aplinkosaugai ir gyvūnų gerovei, būtiniausi reikalavimai, kurių turi laikytis ūkininkai pagal įvairius agrarinės aplinkosaugos ir gyvūnų gerovės išsipareigojimus, turėtų užtikrinti subalansuotą paramos, kuri pagrįsta atitinkamais tikslais ir prisideda prie subalansuotos kaimo plėtros, taikymą. Šiuo atžvilgiu labai svarbu patvirtinti metodologiją, pagal kurią būtų apskaičiuojamos papildomos sąnaudos, negautos pajamos ir tikėtinos sandorių sąnaudos, atsirandančios dėl prisiimtų išsipareigojimų. Jeigu išsipareigojimai grindžiami sąnaudų apribojimais, parama turėtų būti skiriama tik tuomet, jeigu tokius apribojimus galima įvertinti taip, kad būtų gauta pakankamai įrodymų apie išsipareigojimų laikymąsi.
- (24) Dėl paramos genetinių išteklių žemės ūkyje apsaugai turėtų būti išsamiai apibrėžti reikalavimus atitinkantys veiksmai ir apibūdinti galimi paramos gavėjai. Todėl reikėtų nustatyti būdus, kaip išvengti sutapimo su agrarinės aplinkosaugos priemonėmis, ir neteikti paramos veiklai, už kurią galima gauti paramą pagal Bendrąją mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programą.
- (25) Turėtų būti apibrėžtos negamybinės investicijos, skirtos tausojančiam žemės ūkio paskirties žemės naudojimui.

⁽¹⁾ OL L 160, 1999 6 26, p. 80. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1698/2005.

⁽²⁾ OL L 153, 2004 4 30, p. 30. Reglamentas su paskutiniais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1360/2005 (OL L 214, 2005 8 19, p. 55).

▼B

- (26) Siekiant užtikrinti vienodą strategiją miškininkystės priemonių atžvilgiu, būtina vartoti vienodus miškų ir miškingų teritorijų apibrėžimus. Toks apibrėžimas turi būti suderintas su apibrėžimu, kurį vartoja Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ir Eurostatas, 2005 m. taikytą Pasaulio miškų išteklių vertinimo biuletenyje. Turėtų būti tiksliau apibrėžti miškai ir miškingos teritorijos, kurie nėra tinkami paramai gauti pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 42 straipsnio 1 dalį.
- (27) Turėtų būti išsamiai nustatytos paramos teikimo žemės ūkio paskirties žemės pirmam apželdinimui mišku sąlygos, ypač dėl mišku apželdinamos žemės, įveisimo išlaidų, ūkininkų ir greitai augančių rūšių apibrėžimo.
- (28) Kai parama teikiama pirmajam agrarinės miškininkystės sistemų įkūrimui žemės ūkio paskirties žemėje, valstybės narės, atsižvelgdamos į tam tikrus parametrus, turėtų nustatyti didžiausią medžių sodinimo tankumą.
- (29) Kai teikiama parama miškininkystės potencialui atkurti ir prevencinėms priemonėms įdiegti miškuose, kuriuos valstybės narės priskiria didelio arba vidutinio gamtinio gaisringumo klasei, tokia parama turėtų būti teikiama pagal valstybių narių nustatytus miškų apsaugos planus. Turėtų būti naudojamas vienodas miškams taikomų gaisrų prevencinių priemonių apibrėžimas.
- (30) Kalbant apie Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 50 straipsnio 5 ir 6 dalyje nurodytus plotus, turėtų būti aiškiai apibrėžtos jų nustatymo sąlygos. Reikėtų užtikrinti, kad apželdinimas mišku nekeltų pavojaus biologinei įvairovei ar nepadarytų kitokios žalos aplinkai.
- (31) Siekiant tinkamai įsisavinti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 52 straipsnio a dalies i punkte nurodytą ne žemės ūkio veiklos įvairinimo priemonę, turi būti pateiktas to reglamento 53 straipsnyje nurodytas išsamus ūkininko ūkio nario apibrėžimas.
- (32) Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 59 straipsnio e punkte nurodyta parama viešojo ir privataus sektoriaus partnerystėms turėtų atitikti tam tikras išsamiai apibrėžtas sąlygas.
- (33) Skiriant paramą pagal *Leader* kryptį, turėtų būti taikomos skaidrios ir konkurencingos vietos veiklos grupių atrankos procedūros, siekiant užtikrinti, kad paramai gauti vietos lygiu būtų atrinktos reikalavimus atitinkančios ir aukštos kokybės plėtos strategijos. Atsižvelgiant į vietos sąlygas, kaip bendra taisyklė turėtų būti nustatytos mažiausios ir didžiausios teritorijos, kuriuose veikia vietos veiklos grupės, populiacijos normos.

▼B

- (34) Kad būtų galima kuo platesniu mastu įgyvendinti vietos plėtros strategijas, parama vietos veiklos grupių veiklos išlaidoms turėtų būti ribojama.
- (35) Vietos veiklos grupių įgyvendinami bendradarbiavimo projektai turėtų atitikti tam tikras sąlygas. Siekiant palengvinti tarptautinių bendradarbiavimo projektų atranką, tarp Komisijos ir valstybių narių turėtų būti patvirtinta suderinta procedūra.
- (36) Teikiant techninę pagalbą, turėtų būti sudaryti susitarimai dėl bendro finansavimo kaimo plėtros programoms, įgyvendinamoms regionuose, galinčiuose gauti paramą pagal konvergencijos tikslą, ir kituose regionuose, taip pat išsamiai apibūdintos galimybės bei nustatytas galutinis nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo terminas.
- (37) Turėtų būti nustatytos išsamios kelioms priemonėms taikomos bendrosios taisyklės, ypač dėl jungtinės veiklos vykdymo, investicinių priemonių, valdos perleidimo laikotarpio, kuriuo galioja išsipareigojimas, duotas kaip sąlyga paramai gauti, valdos teritorijos didinimo, įvairių *force majeure* ar išskirtinių aplinkybių apibrėžimo.
- (38) Valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių ir patvirtinti atitinkamas nuostatas siekiant užtikrinti, kad visos kaimo plėtros priemonės būtų tikrinamos ir kontroliuojamos. Valstybės narės turėtų užtikrinti, jog jų kontrolės priemonės suteiktų pakankamai garantijų, kad būtų laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų bei kitų išsipareigojimų. Ypač apskaičiuodamos mokėjimus pagal tam tikras priemones valstybės narės turėtų pagrįsti tokių apskaičiavimų pakankamumą ir tikslumą atlikdamos reikalingą vertinimą.
- (39) Turėtų būti nustatytos išsamios taisyklės dėl palūkanų normų subsidijų paskoloms ir, kai taikoma, dėl tam tikrų finansų inžinerijos formų. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir vienodą vadybą, taip pat turėtų būti nustatytos sąlygos, kuriomis valdymo institucijos gali taikyti standartines sąnaudas ir įnašus natūra laikyti reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis. Siekiant užtikrinti, kad investavimo operacijos būtų tikslingesnės, turėtų būti parengtas bendrų reikalavimus atitinkančių išlaidų apibrėžimo taisyklių rinkinys. Taip pat turėtų būti nustatytos bendros taisyklės tais atvejais, kai valstybės narės kompetentingos institucijos nusprendžia investicinės paramos gavėjams mokėti avansines išmokas.
- (40) Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybės pagalbos taisyklių ir procedūrų, turėtų būti nustatytos konkrečios nuostatos dėl kai kurių bendrai iš EŽŪFKP finansuojamų priemonių ir papildomo nacionalinio finansavimo.
- (41) Užtikrinant informavimą apie EŽŪFKP remiamą kaimo plėtros veiklą ir jos viešinimą, kaimo plėtros programose turėtų būti nustatyti informavimo planai, kurių turinys turėtų būti išsamiai apibrėžtas. Siekiant užtikrinti kiek galima nuoseklesnį požiūrį, reikėtų apibrėžti valdymo institucijų ir paramos gavėjų išsipareigojimus šiuo atžvilgiu.

▼B

- (42) Siekiant padidinti EŽŪFKP paramos panaudojimo skaidrumą, valstybės narės elektronine ar kita forma turi skelbti metinius paramos gavėjų, veiksmų pavadinimų ir veiksams skirto viešojo finansavimo dydžių sąrašus. Šio paskelbimo tikslas - padidinti Bendrijos veiksmų kaimo plėtros srityje skaidrumą, sustiprinti patikimą susijusių viešųjų lėšų finansų valdymą, ypač sustiprinti panaudotų viešųjų pinigų kontrolę, o taip pat išvengti konkurencijos iškreipimo tarp kaimo plėtros priemonių paramos gavėjų. Atsižvelgiant į siekiamų tikslų svarbą ir laikantis proporcingumo principo bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų, atitinkamos informacijos paskelbimo visuomenei ir pažeidimų prevencijos numatymas yra pagrįstas, nes jis neviršija to, kas yra būtina demokratinėje visuomenėje.
- (43) Stebėsenai vykdyti turėtų būti priimtos išsamios nuostatos dėl Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnyje numatytos metų pažangos ataskaitos, taip pat dėl to reglamento 80 straipsnyje minimų bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą sudarančių bendrų rodiklių.
- (44) Siekiant užtikrinti saugius duomenų mainus elektroninėmis priemonėmis tarp Komisijos ir valstybių narių, turėtų būti sukurta informacinė sistema. Turėtų būti apibrėžtas tokios sistemos turinys ir funkcijos, o taip pat prieigos prie tokios sistemos teisės.
- (45) Naujosios įgyvendinimo taisyklės turėtų pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 taikymo taisykles. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 817/2004 turėtų būti panaikintas nuo 2007 m. sausio 1 d.
- (46) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Kaimo plėtros komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Taikymo sritis

1 straipsnis

Šiame reglamente nustatomos išsamios Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kaimo plėtros paramos bendraisiais principais ir bendrosiomis taisyklėmis, specialiosiomis ir bendrosiomis nuostatomis dėl kaimo plėtros priemonių, nuostatomis dėl atitikimo reikalavimams ir administracinėmis nuostatomis, išskyrus kontrolės nuostatas.

▼B*II SKYRIUS****Bendrosios taisyklės***

1 skirsnis

Papildomumas, darna ir atitiktis*2 straipsnis*

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 5 straipsnyje minima darna užtikrinama:

a) viena vertus, tarp kaimo plėtros paramos priemonių ir priemonių, įgyvendinamų pagal kitus Bendrijos paramos instrumentus, ir ypač priemonių pagal tiesiogines ir kitas paramos schemas pagal bendrą žemės ūkio politiką ir gyvūnų bei augalų sveikatos priemones, ir, kita vertus;

b) tarp įvairių kaimo plėtros paramos priemonių.

2. Tais atvejais, kai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 teikiama parama išimties tvarka remiantis to reglamento 5 straipsnio 6 dalimi gali būti teikiama priemonėms, kurioms taikomos šio reglamento I priede išvardytos paramos schemas, valstybės narės užtikrina, kad paramos gavėjas gautų paramą konkrečiam veiksmui tik pagal vieną schemą.

Šiuo tikslu valstybės narės, į savo kaimo plėtros programas įtraukdamos priemones su tokiomis išimtimis, tokiose programose apibūdina kriterijus ir administracines taisykles, kurias jos taikys atitinkamoms paramos schemoms.

▼M4

3. Jeigu bendru rinkos organizavimu, įskaitant iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) finansuojamas tiesioginės paramos schemas, nustatomi gamybos ar Bendrijos paramos apribojimai, taikomi atskiriems ūkininkams, ūkiams arba perdirbimo įmonėms, tuomet pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 parama neskiriama jokioms investicijoms, dėl kurių gamyba galėtų padidėti labiau nei nustatyti apribojimai, – tai netaikoma pieno sektoriui.

▼B

2 skirsnis

Strategija ir programavimas*3 straipsnis*

1. Nacionalinės strategijos planai gali būti atnaujinti programavimo laikotarpiu. Atnaujinant planus atsižvelgiama į vieną ar abu šiuos elementus:

a) atnaujinimas turi įtakos vienam ar keliems Reglamento (EB) Nr. 1689/2005 11 3 dalyje išvardytiems elementams ir (arba) vienai ar daugiau to reglamento 9 straipsnyje minimų Bendrijos strateginių gairių;

▼ B

b) atnaujinimas yra susijęs su vienos ar daugiau kaimo plėtros programų pakeitimu, kaip nurodyta šio reglamento 6 straipsnio 1 dalyje.

2. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 12 straipsnio 1 dalis atnaujinant nacionalinės strategijos planus taikoma *mutatis mutandis*.

3. Kad kaimo plėtros programų pakeitimams būtų skirta pakankamai laiko, vėliausi nacionalinės strategijos planų atnaujinimai perduodami Komisijai ne vėliau kaip 2013 m. birželio 30 d.

4. Nacionalinės strategijos planai yra patvirtinami ar atnaujinami patvirtinus kaimo plėtros programas, ypač atsižvelgus į tokių programų tikslų ir užduočių kiekybinę išraišką pagal jų *ex-ante* įvertinimo rezultatus.

▼ M4*3a straipsnis*

Nacionalinės strategijos planų peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 12a straipsnį apima atitinkamų to reglamento 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų dalių, susijusių su to reglamento 16a straipsnio 1 dalyje numatytais prioritetinėmis sritimis, visų pirma, pagrindinių skaičiais išreikštų tikslų, peržiūrą.

Nacionalinėje strategijoje nustatomas apytikris ir orientacinis EŽŪFKP įnašas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalyje, kuris skiriamas kiekvienai to reglamento 16a straipsnio 1 dalyje nurodytai prioritetinei sričiai valstybėje narėje, ir pateikiamas tinkamas tokio paskyrimo paaiškinimas.

▼ B*4 straipsnis*

1. Valstybių narių pateiktas kaimo plėtros programą Komisija patvirtina ilgiausiai per šešis mėnesius nuo tos datos, kai Komisija gauna programą. Jeigu programos buvo pateiktos iki šio reglamento įsigaliojimo dienos, šešių mėnesių laikotarpis skaičiuojamas nuo tos dienos.

Tais atvejais, kai taikomos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 18 straipsnio 3 dalies antros pastraipos nuostatos, šios dalies pirmoje pastraipoje minimas šešių mėnesių laikotarpis prasideda nuo tos dienos, kai persvarstyta siūloma programa atitinka Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 18 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos nuostatas.

2. 1 šio straipsnio dalyje nurodytiems laikotarpiams nustatyti reikalingos datos, kai taikoma, nustatomos pagal 63 straipsnio 6 ir 8 dalis.

5 straipsnis

1. ► **M4** Kaimo plėtros programų turinys, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 ir 16a straipsniuose, sudaromas pagal šio reglamento II priedą. ◀

▼B

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 85 straipsnyje minimas *ex-ante* įvertinimas pridedamas prie kiekvienos kaimo plėtros programos.

2. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 15 straipsnio 3 dalyje minimose nacionalinėse sistemose pateikiama kelioms priemonėms bendra informacija. Regioninėse plėtros programose gali būti nurodoma tik papildoma informacija apie tas priemones, jeigu tik nacionalinėms sistemoms ir regioninėms programoms bendra informacija atitinka šio reglamento II priedo reikalavimus.

3. Valstybės narės parengia Komisijai elektroninę savo kaimo plėtros programų ir, jeigu taikoma, nacionalinių sistemų versiją, kuri atnaujinama po kiekvieno pakeitimo, kartu su standartinėmis šio reglamento II priede nurodytomis lentelėmis, kuriose nurodoma informacija, atitinkanti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio d, e ir f punktuose reikalaujamą pateikti informaciją. Pagal šio reglamento 63 straipsnį valstybės narės elektroninėmis priemonėmis pateikia Komisijai, kai taikoma, programų ir nacionalinių sistemų pakeitimų prašymus.

3 skirsnis

Kaimo plėtros programų pakeitimai*6 straipsnis*

1. Kaimo plėtros programų pakeitimai gali būti šių rūšių:

- a) persvarstymas, minimas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 19 straipsnio 1 dalyje;
- b) persvarstymai, atsirandantys koordinuojant procedūras finansiniams ištekliams išsivinti, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 77 straipsnio 3 dalyje;

▼M5

ba) finansavimo plano pakeitimai, susiję su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4b dalies įgyvendinimu;

c) kiti pakeitimai, nepaminėti šios dalies a, b ir ba punktuose.

▼B

2. 1 dalies a ir b punktuose minimi programos pakeitimai gali būti siūlomi tik nuo antrųjų programos įgyvendinimo metų.

3. Kaimo plėtros programų pakeitimų pasiūlymai privalo būti tinkamai pagrįsti, ypač pateikiant tokią informaciją:

- a) pakeitimus pateisinančias priežastis ir bet kokias su įgyvendinimu susijusias problemas;

▼B

- b) numatomą pakeitimo poveikį;
- c) santykį tarp pakeitimo ir nacionalinės strategijos plano.

7 straipsnis

1. Šio straipsnio 6 straipsnio 1 dalies a punkte minimi valstybės narės prašymu pateikti programos pakeitimai tvirtinami Komisijos sprendimu pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 19 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį, jeigu:

- a) persvarsčius programą viršyta lankstumo riba tarp atskirų kryptių, nurodytų šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje;
- b) persvarsčius programą keičiamas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnyje patvirtintai kaimo plėtros programai nustatytas Bendrijos bendro finansavimo lygis;
- c) persvarsčius programą pasikeičia bendras Bendrijos įnašas visam programavimo laikotarpiui ir (arba) jo metinis paskirstymas, nekeičiant buvusių metų įnašų;

▼M4

- d) programos persvarstymas yra susijęs su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio pirmuoju įgyvendinimu;
- e) persvarsčius programą numatomas galimas papildomas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 II priede nurodytas veiklos rezultatas, susijęs su to reglamento 16a straipsnyje nurodytomis prioritetinėmis sritimis.

▼B

Sprendimas priimamas per šešis mėnesius nuo tos datos, kai Komisija gauna valstybės narės prašymą.

2. Išskyrus nepaprastąsias priemones, kurių imamasi dėl stichinių nelaimių, prašymai persvarstyti programą, kaip nustatyta 6 straipsnio 1 dalies a punkte, gali būti teikiami ne dažniau nei vieną kartą per metus dėl vienos programos.

Dėl 1 dalies c punkte minimų programos pakeitimų valstybės narės prašymus pateikia ne vėliau kaip iki kiekvienų metų rugsėjo 30 dienos.

Dėl 1 dalyje minimų pakeitimų valstybės narės pateikia paskutinius savo programų persvarstymo prašymus Komisijai ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d.

8 straipsnis

1. Regionines programas sudarančios valstybės narės gali pateikti programų pakeitimus, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies b punkte, pagal kuriuos konkrečiais metais Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) įnašas perkeliamas į kitą regioninę programą, jeigu:

- a) nesikeičia bendras EŽŪFKP įnašas į programą per visą programavimo laikotarpį;

▼B

- b) nesikeičia bendra atitinkamai valstybei skiriama EŽŪFKP lėšų suma;
 - c) nesikeičia metinis programos išskirstymas iki jos persvarstymo;
 - d) laikomasi metinio EŽŪFKP lėšų paskyrimo atitinkamai valstybei narei;
 - e) prireikus, biudžetas, skirtas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 11 straipsnio 3 dalies f punktą pasiekti nacionaliniame strategijos plane nurodytą konvergencijos tikslą, nesumažinamas.
2. Finansinės atitinkamų programų lentelės koreguojamos taip, kad atspindėtų 1 dalyje minimus perkėlimus.

Persvarstytos finansinės lentelės pateikiamos Komisijai ne vėliau kaip tų kalendorinių metų, kuriais toks perkėlimas įvykdomas, rugsėjo 30 d. Paskutinį kartą tokios persvarstytos lentelės gali būti pateiktos 2012 metais.

Komisija priima sprendimą patvirtinti naujas finansines lenteles per tris mėnesius nuo valstybės narės prašymo gavimo. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 90 straipsnio 2 dalyje minima procedūra netaikoma.

3. Prašymai persvarstyti programą, minimi 6 straipsnio 1 dalies b punkte, negali būti pateikiami daugiau kaip kartą per kalendorinius metus.

▼M5*8a straipsnis*

1. Valstybės narės, ketinančios daryti su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 4b dalies įgyvendinimu susijusius pakeitimus, pateikia Komisijai finansavimo planą su padarytais pakeitimais ir jame nurodo 2009 m. taikytinas papildintas EŽŪFKP įnašo normas.

Šio reglamento 9 straipsnyje nustatyta tvarka taikoma pakeitimams, apie kuriuos pranešama pagal pirmą pastraipą.

2. Gavusi naujausią 2009 m. išlaidų deklaraciją, kuri, vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 883/2006 ⁽¹⁾ 16 straipsnio 2 dalimi, turi būti pateikta vėliausiai iki 2010 m. sausio 31 d., Komisija apskaičiuoja didžiausias EŽŪFKP įnašo normas, kurios gali būti taikomos likusiai programavimo laikotarpio daliai, kad būtų paisoma bendrų didžiausių EŽŪFKP įnašo normų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 3 ir 4 dalyse. Šio skaičiavimo detalės ir rezultatas pranešami valstybėms narėms iki 2010 m. vasario 15 d.

⁽¹⁾ OL L 171, 2006 6 23, p. 1.

▼ **M5**

3. Valstybės narės iki 2010 m. kovo 15 d. pateikia Komisijai naują finansavimo planą ir jame nurodo likusiu programavimo laikotarpiu taikytinas EŽŪFKP įnašo normas, derančias su didžiausiomis normomis, kurias Komisija apskaičiavo pagal 2 dalį.

Jei valstybė narė iki nustatytos datos nepateikia naujo finansavimo plano arba jei pateiktasis planas nedera su Komisijos apskaičiuotomis didžiausiomis normomis, nuo tos dienos, kai pateikiama mokėjimo agentūros per pirmąjį 2010 m. ketvirtį patirtas išlaidas atitinkanti deklaracija, iki tos dienos, kai pateikiamas atnaujintas finansavimo planas, derantis su Komisijos apskaičiuotomis bendrojo finansavimo normomis, atitinkamos valstybės narės kaimo plėtros programai automatiškai taikomos pastarosios normos.

▼ **B***9 straipsnis*▼ **M4**

1. Valstybių narių atliekami programų pakeitimai, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies c punkte, gali būti susiję su lėšų paskirstymu pagal priemones įgyvendinant vieną kryptį, taip pat su nefinansiniais pakeitimais įtraukiant naujas priemones ir veiklos rūšis, esamų priemonių atšaukimu, taip pat tie pakeitimai gali būti susiję su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 5 straipsnio 6 dalyje nurodyta išimtimi ar informacijos pateikimu apie esamas programos priemones ir tokių priemonių apibūdinimu.

▼ **B**

2. Valstybės narės taip pat turi teisę daryti pakeitimus, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies c punkte, per vienerius kalendorinius metus pervesdamos lėšas vienai kryptčiai arba iš jos iki ► **M8** 3 % ◀ viso EŽŪFKP įnašo atitinkamai programai per visą programavimo laikotarpį.

3. 1 ir 2 dalyse minimi programų pakeitimai gali būti daromi ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d., jeigu tik valstybės narės praneša apie tokius pakeitimus ne vėliau nei iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

4. Išskyrus nepaprastąsias priemones, taikomas dėl stichinių nelaimių, apie 1 ir 2 dalyse nurodytus pakeitimus pranešama ne dažniau nei tris kartus per kalendorinius metus pagal vieną programą, jeigu tik 2 dalyje nurodyta ► **M8** 3 % ◀ riba neviršijama per tuos kalendorinius metus, kuriais buvo pateikti trys pranešimai.

5. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minimi pakeitimai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 17 straipsnyje nustatytus lygius.

▼B

6. Apie 1 ir 2 dalyse nurodytus pakeitimus pranešama Komisijai. Komisija vertina jų:

a) atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 1698/2005;

b) suderinamumą su atitinkamu nacionalinės strategijos planu;

c) atitiktį šiam reglamentui.

Komisija informuoja valstybę narę apie tokio vertinimo rezultatus per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai Komisija priima prašymą dėl programos pakeitimo. Jeigu pakeitimas neatitinka vieno ar daugiau pirmoje pastraipoje nurodytų vertinimo kriterijų, keturių mėnesių laikotarpis sustabdomas iki Komisija gaus programą atitinkančius pakeitimus.

Jeigu Komisija per pirmoje pastraipoje nurodytą keturių mėnesių laikotarpį neinformuoja valstybės narės, laikoma, kad pakeitimai buvo priimti ir įsigalioja pasibaigus keturių mėnesių laikotarpiui.

10 straipsnis

1. Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, valstybės narės yra atsakingos už išlaidas nuo tos dienos, kai Komisija gauna prašymą persvarstyti ar pakeisti programą, kaip nurodyta šio reglamento 6 straipsnio 1 dalyje, iki Komisijos sprendimo pagal šio reglamento 7 ir 8 straipsnius priėmimo dienos arba iki pakeitimų atitikties vertinimo pagal šio reglamento 9 straipsnį užbaigimo dienos.

2. Stichinių nelaimių atveju taikant nepaprastąsias priemones, su programų pakeitimais susijusios išlaidos, kaip apibrėžta 6 straipsnio 1 dalyje, laikomos atitinkančiomis reikalavimus nuo ankstesnės nei Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos.

11 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 15 straipsnio 3 dalyje minimų nacionalinių sistemų pakeitimams taikomas šio reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punktas. Šio reglamento 9 straipsnio 3 ir 6 dalys tokiems pakeitimams taikomos *mutatis mutandis*.

12 straipsnis

Jeigu priimami ar iš dalies keičiami Bendrijos teisės aktai, prireikus kaimo plėtros programos keičiamos atsižvelgiant į naujus arba iš dalies pakeistus teisės aktus pagal 6 straipsnio 1 dalį. Tokie pakeitimai nėra įskaitomi į per metus leidžiamus atlikti pakeitimus, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje, 8 straipsnio 3 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje. 6 straipsnio 2 dalis netaikoma tokiems pakeitimams.

*III 1 skyrius****Kaimo plėtros priemonės***

1 skirsnis

Kaimo plėtros priemonės pagal kryptis

1 poskirsnis

1 kryptis*13 straipsnis*

1. Kai teikiama paraiška paramai gauti, turi būti laikomasi paramos jauniems ūkininkams įsikurti skyrimo sąlygų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 22 straipsnio 1 dalyje.

Tačiau nuo atskiro sprendimo skirti paramą priėmimo dienos gali būti suteikiamas ne ilgesnis nei 36 mėnesių laikotarpis siekiant užtikrinti atitiktį sąlygoms, susijusioms su profesiniais įgūdžiais ir kompetencija, nurodytoms Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 22 straipsnio 1 dalies b punkte, jeigu jaunajam ūkininkui reikalingas adaptacijos laikotarpis, per kurį jis pradėtų veiklą ar restruktūrizuotą valdą, jeigu tos dalies c punkte minimame verslo plane tokia būtinybė yra numatyta.

2. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 22 straipsnio 1 dalies c punkte minimame verslo plane bent jau nurodoma:

a) pradinė žemės ūkio valdos padėtis, konkretūs svarbiausi naujosios valdos veiklos plėtros etapai ir uždaviniai;

b) išsamūs duomenys apie investicijas, mokymą, konsultavimą ir bet kokią kitą veiklą, reikalingą žemės ūkio valdos veiklai plėtoti.

3. Kompetentinga institucija vertina veiklos atitiktį verslo planui ne vėliau nei praėjus penkeriems metams nuo atskiro sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Valstybės narės, atsižvelgdamos į aplinkybes, kuriomis įgyvendinamas verslo planas, nustato jau gautos paramos susigrąžinimo sąlygas, jeigu vertinimo metu jaunasis ūkininkas nesilaiko verslo plano nuostatų.

4. Atskiras sprendimas skirti paramą jauniems ūkininkams priimamas ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo ūkininko įsikūrimo, kaip nustatyta pagal galiojančias valstybių narių nuostatas. Jeigu parama skiriama išmokant vienkartinę išmoką, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 priede ir taikant šio straipsnio 3 dalį, valstybės narės tokią sumą gali išskaidyti į ne daugiau kaip penkias dalis.

▼B

5. Valstybės narės gali nuspręsti, kad tais atvejais, kai verslo plane daroma nuoroda į kitų Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 nustatytų kaimo plėtros priemonių naudojimą, kompetentingoms institucijoms patvirtinus jaunojo ūkininko paraišką, tokiam ūkininkui leidžiama naudotis ir tomis kitomis priemonėmis. Tokiu atveju pareiškėjo teikiama informacija turi būti pakankamai išsami, kad būtų pagrįstas prašymas skirti paramą pagal tas kitas priemones.

6. Specialios sąlygos gali būti taikomos tuo atveju, kai jaunas ūkininkas nėra pripažintas vieninteliu žemės ūkio valdos savininku. Tos sąlygos turi atitikti reikalavimus, nustatytus tais atvejais, kai jaunas ūkininkas yra vienintelis valdos savininkas.

14 straipsnis

1. Kai ūkį perduoda keli perleidėjai, bendra parama ankstyvam pasitraukimui iš prekinės žemės ūkio gamybos pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 23 straipsnį negali viršyti paramos sumos, skiriamos vienam perleidėjui.

2. Perleidėjo tęsiama neprekinė žemės ūkio veikla negali būti remiama pagal bendrąją žemės ūkio politiką.

3. Nuomojantis ūkininkas gali perduoti perleidžiamą žemę savininkui, jeigu nuoma nutraukiama ir laikomasi perėmėjui keliamų reikalavimų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 23 straipsnio 3 dalyje.

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad perleidžiamą žemę imtų valdyti institucija, kuri ją išsipareigoję vėliau perduoti perėmėjams, atitinkantiems Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 23 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas.

▼M8

5. Po 2013 m. gruodžio 31 d. neprisiimama jokių naujų teisinių išsipareigojimų paramos gavėjams pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 23 straipsnį.

▼B*15 straipsnis*

1. Konsultavimo paslaugos ūkininkams, kuriems gali būti skiriama parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 24 straipsnį, turi būti teikiamos pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003 ⁽¹⁾ II antraštinės dalies 3 skyrių ir jo įgyvendinimo nuostatas.

2. Institucijos ir įstaigos, atrinktos teikti ūkių konsultavimo paslaugas, užtikrina, kad būtų atitinkamų išteklių (kvalifikuoto personalo, administravimo ir techninė infrastruktūra), reikiamos konsultavimo patirties ir būtų užtikrinamas patikimumas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a ir b punktuose nurodytus reikalavimus, sąlygas bei standartus.

⁽¹⁾ OL L 270, 2003 10 21, p. 1.

▼B*16 straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 25 straipsnyje minimai paramos valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemai sukurti mažėjimo norma nustatoma kaimo plėtros programose numatant, kad parama bus mažinama vienodais dydžiais nuo pirmųjų paramos teikimo metų taip, kad parama bus galutinai nustota teikti vėliausiai šešiais metais nuo tokių paslaugų sukūrimo.

▼M7*16a straipsnis*

Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 26 straipsnį, investicijų į šiluminės energijos ir (arba) elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių žemės ūkio valdose atveju atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiai atitinka paramos skyrimo reikalavimus tik tuomet, jei jų gamybos pajėgumas nėra didesnis už bendrą vidutinį metinį šiluminės ir elektros energijos suvartojimą žemės ūkio valdoje, įskaitant ūkininko ūkį.

Investicijų į biodegalų gamybą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB ⁽¹⁾ žemės ūkio valdose atveju atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiai atitinka paramos skyrimo reikalavimus tik tuomet, jei jų gamybos pajėgumas nėra didesnis už vidutinį metinį transporto degalų suvartojimą žemės ūkio valdoje.

▼B*17 straipsnis*

1. Skiriant paramą investicijoms žemės ūkio valdoms modernizuoti ir siekiant atitikti naujai patvirtintus Bendrijos standartus, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 26 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, atitiktis tokiems standartams turi būti užtikrinta iki toje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos.

2. Kai paramą gaunantys jaunieji ūkininkai daro investicijas, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 22 straipsnyje, siekdami laikytis esamų Bendrijos standartų, tokių standartų būtina pradėti laikytis iki to reglamento 26 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos.

18 straipsnis

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 27 straipsnio 2 dalyje nurodyti miško tvarkos planai pagal miško teritorijos dydį ir miško naudojimą grindžiami atitinkamais nacionaliniais teisės aktais, taip pat galiojančiais žemės naudojimo planais, ir tokie planai apima beveik visus miško išteklius.

2. Į veiksmus, skirtus miško ekonominei vertei didinti, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 27 straipsnyje, įtraukiamos investicijos miškininkystės valdos lygmeniu ir gali būti įtrauktos investicijos derliaus nuėmimo įrenginiams.

Veiklai, susijusiai su atkūrimu po galutinio išskirtimo, parama neski-riama.

⁽¹⁾ OJ L 140, 2009 6 5, p. 16.

▼B

3. Šio reglamento 30 straipsnio 4 dalyje minimiems miškams Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 27 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio nuostatos netaikomos.

19 straipsnis

1. Skiriant paramą investicijoms žemės ir miškų ūkio produktų vertei didinti, siekiant laikytis naujai patvirtintų Bendrijos standartų, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies c punkte, tokių standartų būtina laikytis iki toje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos.

2. Skiriant paramą investicijoms miškų ūkio produktų vertei didinti, investicijos, susijusios su medienos, kaip žaliavos, naudojimu, skiriamos tik darbams iki pramoninio perdirbimo atlikti.

20 straipsnis

Bendradarbiavimo kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio ir maisto bei miškininkystės sektoriuose išlaidos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 29 straipsnio 2 dalyje, yra susijusios su parengiamosiomis operacijomis, pavyzdžiui, projekto, produkto, proceso ir technologijų kūrimu ar testavimu, investicijomis į materialųjį ir (arba) nematerialųjį turtą, susijusiomis su bendradarbiavimu tol, kol naujai sukurti procesai ar technologijos bus pradėti naudoti komerciniais tikslais.

21 straipsnis

1. Valstybės narės gali derinti paramos, skirtos Bendrijos teisės aktais grindžiamiems standartams laikytis, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31 straipsnyje, dydį pagal kiekvieną standartą, atsižvelgdamos į išipareigojimų, susijusių su tokio standarto laikymusi, lygį. Parama yra mažėjanti ir skiriama ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui, nurodytam to straipsnio 2 dalyje.

2. Su investicijomis susijusios sąnaudos nėra įskaičiuojamos nustatant kasmet skiriamos paramos Bendrijos teisės aktais grindžiamiems standartams laikytis dydį, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31 straipsnyje.

▼M8

3. Po 2013 m. gruodžio 31 d. neprisiimama jokių naujų teisinių išipareigojimų paramos gavėjams pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31 straipsnį.

▼B*22 straipsnis*

1. Bendrijos kokybės schemos, minimos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 32 straipsnio 1 dalies b punkte, yra toliau nurodytais reglamentais ir nuostatomis nustatytos schemos:

a) Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2092/91 ⁽¹⁾;

b) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 509/2006 ⁽²⁾;

⁽¹⁾ OL L 198, 1991 7 22, p. 1.

⁽²⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 1.

▼B

- c) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 510/2006 ⁽¹⁾;
- d) 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1496/1999 ⁽²⁾ VI antraštinė dalis.

2. Kad atitiktų paramos skyrimo reikalavimus, valstybių narių pripažintos maisto kokybės schemos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 32 straipsnio 1 dalies b punkte, turi atitikti tokius kriterijus:

- a) galutinio produkto, pagaminto pagal tokias schemas, specifiskumas nustatomas remiantis išsamiais išipareigojimais, susijusiais su ūkininkavimo metodais, kurie užtikrina:

- konkrečias savybes, įskaitant gamybos procesą, arba
- tokią galutinio produkto kokybę, kuri labai pranoksta komercinius produktų standartus, reglamentuojančius visuomenės, gyvūnų ar augalų sveikatą, gyvūnų gerovę arba aplinkosaugą;

- b) schemose nurodomos privalomos produktų specifikacijos, o atitiktį joms tikrina nepriklausoma kontrolės įstaiga;

- c) schemas prieinamos visiems gamintojams;

- d) schemas yra skaidrios ir užtikrina visišką produktų atsekamumą;

- e) schemas atitinka esamas ir numatomas rinkos galimybes.

3. Parama maisto kokybės schemose dalyvaujantiems ūkininkams gali būti skiriama tik jeigu produkto ar maisto produkto kokybė buvo oficialiai pripažinta pagal 1 dalyje išvardytus reglamentus ar nuostatas arba pagal valstybės narės pripažintą maisto kokybės schemą, kaip nurodyta 2 dalyje.

Pagal 1 dalies b ir c punktuose minimas maisto kokybės schemas parama gali būti skiriama tik Bendrijos registre registruotiems produktams.

4. Kai parama dalyvauti maisto kokybės schemoje pagal Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 tam tikram produktui yra įtraukta į kaimo plėtros programą, dėl dalyvavimo tokioje schemoje susidarančios pastoviosios sąnaudos nėra įskaičiuojamos nustatant paramos sumą pagal agrarinės aplinkosaugos priemonę remti ekologinį ūkininkavimą, skirtą tam pačiam produktui.

5. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 32 straipsnio 1 dalies c punkte minimos „fiksotos sąnaudos“ – tai ištraukimo į maisto kokybės schemą išlaidos ir metinis įnašas už dalyvavimą tokioje schemoje, įskaitant, kai reikia, išlaidas patikrinimams, reikalingiems atitiktčiai tos schemas specifikacijoms patikrinti.

⁽¹⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 12.

⁽²⁾ OL L 179, 1999 7 14, p. 1.

▼B*23 straipsnis*

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnio c punkto iii papunktyje „gamintojų grupė“ – tai bet kokia bet kokios juridinės formos organizacija, jungianti subjektus, aktyviai dalyvaujančius to reglamento 32 straipsnyje minimoje tam tikro žemės ūkio ar maisto produkto kokybės schemoje. Vienam ar daugiau sektorių atstovaujančios profesinės ir (arba) tarpprofesinės organizacijos „gamintojų grupės“ nepriskiriamos.

2. Informavimo ir skatinimo veikla, kuriai gali būti skiriama parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 33 straipsnį, yra veikla, skirta skatinti vartotojus pirkti žemės ūkio produktus, kuriems taikomos maisto kokybės schemas, įtrauktos į kaimo plėtros programas pagal to reglamento 32 straipsnį.

Vykdam tą veiklą reikia atkreipti dėmesį į atitinkamų produktų savybes ar privalumus, ypač į kokybę, konkrečią gamybos metodiką, aukštus gyvūnų gerovės standartus ir aplinkos apsaugą, susijusius su atitinkama kokybės schema, ir gali aprėpti mokslinių bei techninių žinių apie šiuos produktus skleidimą. Į tokią veiklą, pavyzdžiui, įtrauktas mugių ir parodų, panašių viešųjų ryšių akcijų ir reklamos įvairiais ryšių kanalais ar pardavimo vietose organizavimas ir (arba) dalyvavimas juose.

3. Parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnio c punkto iii papunktį gali būti skiriama tik informavimo ir skatinimo veiklai vidaus rinkoje.

Tokia veikla neturi skatinti vartotojų pirkti produktą dėl ypatingos jo kilmės, išskyrus produktus, kuriems taikoma kokybės schema, įdiegta Reglamentu (EB) Nr. 510/2006, ir kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1493/1999. Produkto kilmė vis tiek gali būti nurodyta, jei kilmės nuoroda yra antraeilė šalia pagrindinių užrašų.

Parama negali būti skiriama veiklai, susijusiai su komercinių prekių ženklų skatinimu.

4. Kai 2 dalyje nurodyta veikla susijusi su produktu, įtrauktu į 22 straipsnio 1 dalies a, b arba c punkte nurodytą maisto kokybės schemą, informacinė, skatinimo ir (arba) reklaminė medžiaga turi būti ženklinama toms schemoms nustatytu Bendrijos logotipu.

5. Informavimo ir skatinimo veikla, remiama pagal Reglamentą (EB) Nr. 2826/2000, nėra remiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnio c punkto iii papunktį.

▼B

6. Valstybės narės užtikrina, kad visa parengiamoji informacijos, skatinimo ir reklaminė medžiaga, parengta vykdant remiamą veiklą, atitiktų Bendrijos teisės aktus. Todėl gavėjai visą tokią parengiamąją medžiagą perduoda kompetentingai valstybės narės institucijai.

24 straipsnis

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 34 straipsnyje minimame verslo plane:

a) pateikiama įrodymų, kad ūkis gali tapti ekonomiškai gyvybingu, jeigu reikia, įvertinant papildomumą kitiems ūkininko ūkio pajamų šaltiniams;

b) pateikiama išsami informacija apie reikalingas investicijas;

c) nurodomi konkretūs etapai ir uždaviniai.

2. Kai Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 34 straipsnyje nurodytame verslo plane daroma nuoroda į naudojimąsi kitomis kaimo plėtros priemonėmis, verslo planas turi būti pakankamai išsamus, kad juo būtų galima pagrįsti paraišką gauti paramą pagal tas kitas priemones.

3. Taikydamos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 34 straipsnio 2 dalį valstybės narės, atsižvelgdamos į verslo plano įgyvendinimo aplinkybes, nutraukia paramos lėšų mokėjimą, jeigu vertinimo metu nustatoma, kad pusiau natūrinio ūkio valdytojas nesilaiko verslo plano nuostatų.

▼M4*24a straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 35a straipsnyje nurodytame verslo plane:

a) paaiškinami pagrindiniai numatomo restruktūrizavimo aspektai, įskaitant veiklos įvairinimą imantis su žemės ūkiu nesusijusios veiklos;

b) nurodomi konkretūs tikslai.

▼B*25 straipsnis*

1. Nustatant mažiausią paramos sumą tiems Maltos gamybos sektoriams, kurių bendras gamybinis pajėgumas ypač mažas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 priedą, tokią mažiausią paramą gali gauti tik gamintojų grupės, turinčios mažiausią procentinę gamintojų dalį tokiaame sektoriuje ir pagaminančios mažiausią produkcijos dalį tame sektoriuje.

Mažiausios procentinės gamintojų ir produkcijos dalys nustatomos Maltos kaimo plėtros programoje.

▼ B

2. Mažiausia paramos Maltos gamintojams suma, apskaičiuojama kaip mažos gamintojų grupės sudarymo sąnaudų dalis, nustatyta III priede.

▼ M1*25a straipsnis*

1. Paramą Bulgarijos ir Rumunijos stojimo akto VIII priedo I skirsnio D dalyje nurodytoms ūkių konsultavimo ir informavimo paslaugoms teikti gali gauti šias paslaugas ūkininkams teikiančios valdžios institucijos ir įstaigos. Parama visų pirma gali būti teikiama rengiant verslo planus, pateikiant paraiškas dėl kaimo plėtros priemonių, konsultuojant ir informuojant apie gerų žemės ūkio ir aplinkos apsaugos sąlygų užtikrinimą bei laikantis teisės aktuose nustatytų valdymo reikalavimų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatantis tam tikras paramos schemas ūkininkams 4 ir 5 straipsniuose bei III ir IV prieduose.

2. Konsultavimo ir informavimo paslaugas ūkininkams teikti pasirinktos valdžios institucijos ir įstaigos turi turėti tinkamus kvalifikuoto personalo, administracinių ir techninių priemonių išteklius, konsultacijų teikimo patirties ir sugebėti teikti patikimas paslaugas.

3. 2007–2009 m. Bulgarija ir Rumunija konsultavimo paslaugų ūkininkams srityje gali įgyvendinti šią priemonę arba Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnio a punkto iv papunktyje nurodytą konsultavimo paslaugų ūkininkams ir miškų valdytojams priemonę.

▼ B

2 poskirsnis

2 kryptis*26 straipsnis*

Paramos gavėjai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 38 straipsnį negali būti remiami pagal to reglamento 31 straipsnį, įgyvendinant Tarybos direktyvas 79/409/EEB ⁽¹⁾ ir 92/43/EEB ⁽²⁾.

▼ M6*26a straipsnis*

1. Įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ⁽³⁾, tų rūšių veikla, už kurią gali būti skiriama parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 38 straipsnį, laikoma netinkama paramai pagal to reglamento 31 straipsnį gauti.

⁽¹⁾ OL L 103, 1979 4 25, p. 1.

⁽²⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁽³⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

▼M6

2. Su Direktyva 2000/60/EB susijusi parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 38 straipsnio 1 dalį teikiama tik atsižvelgiant į patirtas sąnaudas ir atsisakytas pajamas, kai tai lemia sunkumai, susiję su specialiaisiais reikalavimais:

- a) kurie numatyti Direktyvoje 2000/60/EB, atitinka upių baseinų valdymo planų priemonių programas, skirtas tos direktyvos aplinkosaugos tikslams įgyvendinti, ir kuriais viršijamos priemonės, reikalingos kitiems vandens apsaugos srities Sąjungos teisės aktams įgyvendinti;
- b) kuriais viršijami teisės aktuose nustatyti valdymo reikalavimai ir geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartai, numatyti Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ⁽¹⁾ 5 ir 6 straipsniuose ir to reglamento II ir III prieduose;
- c) kuriais viršijamas Sąjungos teisės aktuose, galiojusiuose priimančią Direktyvą 2000/60/EB, nustatytas apsaugos lygis, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 9 dalyje; ir
- d) kuriais nustatoma esminių žemės naudojimo būdų pakeitimų ir (arba) didelių ūkininkavimo praktikos apribojimų, ir dėl to prarandama daug pajamų.

3. Nustatant kasmet teikiamos paramos sumą taikomos šios sąlygos:

- a) nustatoma didesnė nei nustatytoji mažiausia 50 EUR už hektarą naudojamos žemės ūkio paskirties žemės paramos suma;
- b) paramos suma neviršija 200 EUR už hektarą naudojamos žemės ūkio paskirties žemės.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos b punkto:

- a) Pradinė didžiausia paramos suma už ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį neviršija 500 EUR už hektarą naudojamos žemės ūkio paskirties žemės;
- b) Didžiausios sumos gali būti didinamos atsižvelgiant į specifines aplinkybes, pateisintinas kaimo plėtros programose.

▼B*27 straipsnis*

1. Atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 1–4 dalis ir 40 straipsnį, taikomos šio straipsnio 2–13 dalys.

2. Bet koks išsipareigojimas plėsti gyvulininkystę arba kitaip ją tvarkyti turi atitikti bent tokias sąlygas:

- a) turi būti tęsiama ganyklų priežiūra;
- b) galvijai turi būti paskirstyti ūkyje taip, kad būtų aprėptas visas ganymo plotas ir išvengta per didelio nuganymo arba nepakankamo išnaudojimo;

⁽¹⁾ OL L 30, 2009 1 31, p. 16.

▼ B

c) galvijų tankumas turi būti nustatomas įvertinant visus ūkyje laikomus ganomus gyvūnus arba, kai prisiimamas išipareigojimas apriboti maistingųjų medžiagų išplovimą iš dirvožemio, visus su atitinkamu išipareigojimu susijusius ūkyje laikomus gyvūnus.

3. Išipareigojimai apriboti trąšų, augalų apsaugos produktų ar kitokių medžiagų naudojimą priimami tik tada, jei tokie apribojimai gali būti įvertinti tokiu būdu, kuris suteiktų pakankamas garantijas dėl išipareigojimų vykdymo.

4. Parama gali būti siejama su tokiais išipareigojimais:

a) auginti tipiškų tos srities vietinių veislių ūkyje auginamus gyvūnus, kuriems iškilęs išnykimo ūkiuose pavojus;

b) saugoti augalų genetinius išteklius, natūraliai prisitaikiusius prie vietinių ir regiono sąlygų, kuriems kilęs genetinio išnykimo pavojus.

Tinkamos ūkyje auginamų gyvūnų rūšys ir vietinių veislių išnykimo ūkiuose ribos nustatymo kriterijai apibrėžti šio reglamento IV priede.

5. Aplinkosauginės priemonės, įgyvendinamos pagal bendrąjį rinkos organizavimą, I priede išvardytas tiesioginės paramos schemas ar gyvūnų ir augalų sveikatos ir kaimo plėtros priemonės, išskyrus agrarinės aplinkosaugos ir gyvūnų gerovės paramą, neužkerta kelio teikti tai pačiai produkcijai agrarinės aplinkosaugos ir (arba) gyvūnų gerovės paramos, jei tokia parama yra papildoma ir suderinama su atitinkamomis priemonėmis.

Įvairūs agrarinės aplinkosaugos ir (arba) gyvūnų gerovės išipareigojimai gali būti derinami tik tada, jeigu jie yra papildomi ir suderinami.

Kai pirmojoje ar antrojoje pastraipoje minimos priemonės ar išipareigojimai yra derinami, tuomet nustatant paramos dydį atsižvelgiama į prarastas pajamas ir konkrečias papildomas sąnaudas, susidarančias dėl derinimo.

6. ► **M4** ————— ◀

Kai parama teikiama kalnų vietovėms, vietovėms, kuriose yra nepalankios sąlygos, *Natura 2000* teritorijoms ar pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ⁽¹⁾ į upės baseino valdymo planus įtrauktiems žemės ūkio paskirties plotams, agrarinės aplinkosaugos išipareigojimai prisiimami atsižvelgiant į paramos teikimo tokioms teritorijoms sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

▼B

7. Visi gyvūnų gerovės įsipareigojimai, minimi Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 40 straipsnyje, užtikrina geresnius standartus bent vienoje iš šių sričių:

- a) natūraliems poreikiams artimesnis vanduo ir pašaras;
- b) laikymo sąlygos: erdvė, kraikas ir natūralus apšvietimas;
- c) galimybė išeiti į lauką;
- d) sistemingo luošinimo, izoliavimo ir nuolatinio laikymo pririšus nebuvimas,
- e) dėl ūkininkavimo praktikos ir (arba) laikymo sąlygų atsirandančių patologijų prevencija.

8. Orientacinis lygis prarastoms pajamoms ir dėl prisiimtų įsipareigojimų atsiradusioms papildomoms sąnaudoms skaičiuoti yra atitinkami Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 3 dalyje ir 40 straipsnio 2 dalyje nurodyti standartai bei reikalavimai.

9. Kai įsipareigojimai paprastai išreiškiami kitais vienetais nei naudojami Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 priede, valstybės narės gali skaičiuoti išmokas remdamosi jais. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi didžiausio kiekio per metus, kuriam gali būti skiriama Bendrijos parama, kaip nustatyta tame priede. Tuo tikslu valstybė narė gali:

- a) nustatyti vienetų skaičiaus ūkio hektarui ribą, kuriai taikomi agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimai, arba
- b) nustatyti bendrą didžiausią sumą kiekvienam dalyvaujančiam ūkiui ir užtikrinti, kad išmokos kiekvienam ūkiui ją atitiktų.

10. Valstybės narės nustato poreikį suteikti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 4 dalyje ir 40 straipsnio 3 dalyje nurodytą kompensaciją už sandorių išlaidas remdamosi objektyviais kriterijais.

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 4 dalyje ir 40 straipsnio 3 dalyje „sandorių išlaidos“ yra išlaidos, susijusios su sandorio sudarymu, ir tiesiogiai nepriskirtinos susijusio įsipareigojimų įgyvendinimo išlaidoms.

Sandorio išlaidų dalis apskaičiuojama per visą įsipareigojimo vykdymo laikotarpį ir negali būti didesnė nei 20 % prarastų pajamų ir papildomų sąnaudų, atsirandančių dėl prisiimtų įsipareigojimų.

11. Valstybės narės gali leisti vieną įsipareigojimą jo galiojimo metu pakeisti kitu, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) toks pakeitimas suteikia neabejotiną naudą aplinkai ir (arba) gyvūnų gerovei;
- b) esamas įsipareigojimas yra labai sustiprinamas;
- c) atitinkami įsipareigojimai yra įtraukti į patvirtintą kaimo plėtros programą.

▼B

Agrarinės aplinkosaugos išsipareigojimas gali būti pakeistas į žemės ūkio paskirties žemės apželdinimo išsipareigojimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnį laikantis šios straipsnio dalies pirmosios pastraipos a ir b punktų reikalavimų. Agrarinės aplinkosaugos išsipareigojimas nutrūksta nereikalaujant kompensacijos.

12. Valstybės narės gali leisti koreguoti agrarinės aplinkosaugos arba gyvūnų gerovės išsipareigojimus jų taikymo laikotarpiu, jeigu patvirtintoje kaimo plėtros programoje nurodyta tokio koregavimo sritis ir toks koregavimas yra tinkamai pagrįstas atsižvelgiant į išsipareigojimo tikslus.

▼M7

Tokie koregavimai gali būti ir išsipareigojimo vykdymo termino pratęsimas. Jis gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip iki laikotarpio, su kuriuo yra susijęs ►**M8** 2014 m. ◀ mokėjimo prašymas, pabaigos.

▼B

13. Gyvūnų perskaičiavimo į gyvulių vienetus (GV) normos nurodytos V priede. Valstybės narės šias normas gali diferencijuoti laikydamosi tame priede atitinkamoms kategorijoms nustatytų ribų bei vadovaudamosi objektyviais kriterijais.

28 straipsnis

1. Parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 5 dalį gali būti skiriama kitų nei to reglamento 39 straipsnio 2 dalyje nurodytų paramos gavėjų vykdomoms operacijoms.

2. Su agrarinės aplinkosaugos išsipareigojimais susijusi veikla, nurodyta šio reglamento 27 straipsnio 4 dalyje, negali būti remiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 5 dalį.

Parama pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 5 dalį neteikiama veiklai, kuri gali būti remiama pagal Bendrąją Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programą.

3. Veiksmai, kuriais siekiama išsaugoti žemės ūkio genetinius išteklius, remiami pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 5 dalį, gali būti tokie:

- a) tiksliniai veiksmai: veiksmai, skatinantys žemės ūkio genetinių išteklių *ex situ* ir *in situ* išsaugojimą, apibūdinimą, rinkimą ir naudojimą, įskaitant šiuo metu *in situ* išsaugotų genetinių išteklių ir *in situ* ir (arba) ūkyje genetinių išteklių inventoriaus internete bei *ex situ* rinkinių (genų bankų) ir duomenų bazių sukūrimą.
- b) suderinti veiksmai: veiksmai, skatinantys keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti genetinius išteklius Bendrijos žemės ūkyje tarp valstybių narių kompetentingų organizacijų.

▼B

c) lydimieji veiksmai: informavimas, informacijos platinimas ir patariamieji veiksmai, kurių imasi nevyriausybinės organizacijos ir kitos atitinkamos suinteresuotosios šalys, mokomųjų kursų ir techninių ataskaitų rengimas.

4. Taikant šį straipsnį taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

a) „*in situ* išsaugojimas“ – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemoje bei natūraliose buveinėse ir rūšių ar laukinių veislių gyvybingų populiacijų išlaikymas ar atkūrimas jų natūralioje aplinkoje, o naminių gyvūnų veislių bei auginamų augalų rūšių atveju – jų gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų skiriamieji bruožai;

b) „*in situ* ir (arba) ūkyje išsaugojimas“ – *in situ* išsaugojimas ir vystymas ūkio lygiu;

c) „*ex situ* išsaugojimas“ – genetinės medžiagos žemės ūkiui išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;

d) „*ex situ* rinkimas“ – genetinės medžiagos žemės ūkiui rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.

29 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 41 ir 49 straipsniuose nurodytos „pelno nesiekiančios investicijos“ yra investicijos, dėl kurių žemės ar miškų ūkio vertė ar pelningumas labai nepadidėja.

30 straipsnis

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 42 straipsnio 1 daliai taikomi šio straipsnio 2 ir 3 dalyse pateikti apibrėžimai, išskyrus išimtis, tinkamai pagrįstas kaimo plėtros programose.

2. „Miškas“ yra žemė, kurioje medžių lajos danga užima daugiau nei 10 % didesnio nei 0,5 ha ploto sklypo, o medžių aukštis siekia ne mažiau kaip 5 metrus, arba medžiai, galintys pasiekti tokias ribas *in situ*. Į šį apibrėžimą neįtraukta žemė, daugiausia naudojama žemės ūkio tikslams ar miesto reikmėms.

Atkuriamų miškų teritorijos, kuriose miško lajos danga dar nėra pasiekusi, tačiau tikėtina, kad ji pasieks 10 % miško dangos plotą, ir medžiai išsaugs iki 5 metrų aukščio, yra įtraukiamos į šį apibrėžimą, kaip ir laikinai neapželdinti plotai, atsiradę dėl žmogaus įsikišimo ar natūralių priežasčių, tačiau tikimasi, kad jie virs mišku.

Į miškų apibrėžimą įtraukti ir plotai, apaugę bambukais ir palmėmis, jeigu tenkinami aukščio ir miško lajos dangos kriterijai.

▼B

Į miškų apibrėžimą įtraukti miškų keliai, priešgaisrinės juostos ir kiti nedideli atviri miško plotai; nacionalinių parkų miškai, gamtos rezervatai ir kiti saugomi plotai, tai yra tokie, kurie turi ypatingą aplinkos, mokslinę, istorinę, kultūrinę ar dvasinę vertę.

Į miškų apibrėžimą įtrauktos ir vėjalaužos bei vėjavartos, užimančios didesnę nei 0,5 ha plotą, kurio plotis siekia daugiau nei 20 metrų.

Į miškų apibrėžimą įtrauktos ir plantacijos, daugiausia auginamos miškų arba apsaugos tikslais, pavyzdžiui, kaučiukmedžio ir kamštinio ąžuolo plantacijos. Stovintis miškas žemės ūkio gamybos ir agrarinės miškininkystės sistemose į miško apibrėžimą neįtrauktas. Miesto parkų ir sodų medžiai taip pat nėra priskiriami šiai sąvokai.

3. „Miškingos vietovės“ reiškia žemę, kuri nepriskiriama „miškui“ ir kurios plotas viršija 0,5 ha, medžių aukštis viršija 5 metrus, o miško lajos danga sudaro 5–10 % ploto, arba žemė kartu su danga, kurioje krūmokšniai, krūmai ir medžiai kartu sudaro daugiau kaip 10 %. Į šią sąvoką neįtraukta žemė, daugiausia naudojama žemės ūkiui ar miesto reikmėms.

4. Toliau nurodyti miškai ir miškingos vietovės nepatenka į Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 42 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio taikymo sritį:

- a) miškai ir kita miškinga žemė, priklausanti centrinės, regioninės valdžios institucijoms arba vyriausybinėms korporacijoms;
- b) sostui priklausantys miškai ir kita miškinga žemė;
- c) juridiniams asmenims priklausantys miškai, kurių ne mažiau kaip 50 % kapitalo priklauso vienai iš a ir b punktuose nurodytų institucijų.

31 straipsnis

1. Valstybė narė nurodo žemės ūkio paskirties žemę, kuriai gali būti teikiama parama pirmajam apželdinimui pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnį, o tokią žemę sudaro žemės plotai, kuriuose ūkininkaujama nuolat.

Pirmasis apželdinimas pagal Direktyvas 79/409/EEB ir 92/43/EEB paskirtoje *Natura 2000* teritorijoje turi būti suderinamas su atitinkamos teritorijos valdymo tikslais.

2. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnio 1 dalies a punkte „įveisimo išlaidos“ yra išlaidos želdinukams, apželdinimo ir tiesiogiai su sodinimu susijusios bei reikalingos išlaidos.

3. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnio 1 dalies c punkte „ūkininkai“ yra asmenys, kurie didžiąją savo darbo laiko dalį skiria žemės ūkio veiklai ir iš jos uždirba didžiąją dalį savo pajamų pagal valstybės narės nustatytus kriterijus.

▼ B

4. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnio 3 dalies ir 44 straipsnio 3 dalyje „greitai augančios trumpos apyvartos rūšys“ yra rūšys, kurių sėjomainos laikas, t. y. laikotarpis tarp dviejų derliaus nuėmimų tame pačiame sklype, yra trumpesnis nei 15 metų.

▼ M8

5. Po 2013 m. gruodžio 31 d. neprisiimama jokių naujų teisinių išsipareigojimų paramos gavėjams pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 43 straipsnį, įskaitant atvejus, kai šias priemones pagal to reglamento 63 straipsnio a punktą įgyvendina vietos veiklos grupės.

▼ B*32 straipsnis*

Taikydamos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 44 straipsnį valstybės narės, atsižvelgdamos į vietos sąlygas, miškų rūšis ir būtinybę užtikrinti žemės naudojimo žemės ūkio paskirčiai tęstinumo, nustato didžiausią į vieną hektarą sodinamų medžių skaičių.

▼ M8

Po 2013 m. gruodžio 31 d. neprisiimama jokių naujų teisinių išsipareigojimų paramos gavėjams pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 45 straipsnį, įskaitant atvejus, kai šias priemones pagal to reglamento 63 straipsnio a punktą įgyvendina vietos veiklos grupės.

▼ M7*32a straipsnis*

Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 47 straipsnį, valstybės narės gali leisti miškų aplinkosaugos išsipareigojimus pratęsti iki laikotarpio, su kuriuo yra susijęs ► **M8** 2014 m. ◀ mokėjimo prašymas, pabaigos.

▼ B*33 straipsnis*

1. Kai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 48 straipsnį parama taip pat teikiama priešgaisrinėms juostoms kurti, parama gali būti teikiama ne tik įveisimo išlaidoms, bet ir išlaidoms, susijusioms su vėlesne atitinkamos teritorijos priežiūra.

Parama priešgaisrinių juostų priežiūrai žemės ūkio priemonėmis negali būti teikiama vietovėms, kurioms teikiama agrarinės aplinkosaugos parama.

2. Gaisrų prevencinės priemonės, minimos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 48 straipsnyje, gali būti tokios:

- a) apsaugos infrastruktūros sukūrimas, pavyzdžiui, miško takų, kelių, vandens tiekimo punktų, priešgaisrinių juostų, plyno ir neplyno kirtimo plotų, veikla, skirta priešgaisrinių juostų bei plyno ir neplyno kirtimo plotų priežiūrai;
- b) prevencinė miškininkystės veikla, tai yra augalų kontrolė, retinimas ir augmenijos struktūros diversifikavimas;
- c) stacionarių priešgaisrinės stebėsenos įrenginių ir ryšių įrangos įrengimas ar tobulinimas.

▼B*34 straipsnis*

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 50 straipsnio 5 dalyje minimi žemės ūkio paskirties plotai, įtraukti į upės baseino valdymo planus pagal Direktyvą 2000/60/EB, atitinka mokėjimų pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 38 straipsnį reikalavimus, jeigu tose teritorijose buvo sudarytas ir yra įgyvendinamas atitinkamas upės baseino valdymo planas.

2. Aplinkosaugos priežastys, dėl kurių miškai laikomi tinkami apželdinimui, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 50 straipsnio 6 dalyje, gali būti apsauga nuo išnykimo ir (arba) dykumėjimo, biologinės įvairovės skatinimas, potvynių prevencija ir klimato kaitos poveikio švelninimas, jeigu tik pastarosios priemonės nepažeidžia biologinės įvairovės ir nedaro kitokios žalos aplinkai.

3 poskirsnis

3 kryptis*35 straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 53 straipsnyje „ūkininko ūkio narys“ yra fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, nepriklausomai nuo tos grupės ar jos narių juridinio statuso, suteikiamo pagal nacionalinę teisę, išskyrus ūkio darbininkus. Tuo atveju, kai ūkininko ūkio narys yra juridinis asmuo arba juridinių asmenų grupė, tas narys turi užsiimti žemės ūkio veikla ūkyje paraiškos teikimo metu.

36 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 59 straipsnio e punkte minimos viešojo ir privataus sektorių partnerystės, gaunančios paramą vietos plėtros strategijoms įgyvendinti, turi atitikti tokias sąlygas:

- a) jos rengia vietos plėtros strategijas pagal vietoves subregioninių teritorijų lygmeniu;
- b) jos yra viešojo ir privataus sektoriaus veikiančiųjų šalių, nustatytų šio straipsnio a punkte geografiniame lygmenyje, atstovai;
- c) valdymo išlaidos negali viršyti 15 % viešųjų išlaidų, susijusių su kiekvienos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės srities vietos plėtros strategija.

4 poskirsnis

4 kryptis*37 straipsnis*

1. Įgyvendindamos 4 kryptį, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 IV antraštinės dalies I skyriaus 4 skirsnyje, valstybės narės ar regionai gali pasirinktinai ją įgyvendinti visoje savo teritorijoje ar jos dalyje, atitinkamai patvirtindamos vietos veiklos grupių ir jų atstovaujamo teritorijų atrankos kriterijus.

▼ B

Vietos veiklos grupių atrankos procedūros turi būti žinomos kaimo vietovėms, taip pat reikia užtikrinti konkurenciją tarp vietos veiklos grupių, teikiančių vietos plėtros strategijas.

2. Kvietimai teikti paraiškas kaimo vietovių atrankai dėl vietos plėtros strategijų įgyvendinimo, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 62 straipsnio 1 dalies a punkte, skelbiami ne vėliau nei praėjus 2 metams nuo programų patvirtinimo. Tačiau valstybės narės ar regionai gali skelbti papildomus kvietimus teikti paraiškas, ypač jeigu *Leader* programą pradedama taikyti naujiems regionams, ir tokiu atveju gali prireikti nustatyti ilgesnį terminą. ► **M1** Bulgarijoje ir Rumunijoje pirmasis kvietimas teiktis paraiškas bus paskelbtas ne vėliau kaip praėjus trims metams nuo programos patvirtinimo. ◀

3. Gyventojų skaičius kiekvienoje vietovėje, nurodytoje Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 61 straipsnio a punkte ir 62 straipsnio 3 dalyje, paprastai turi būti ne mažesnis nei 5 000, tačiau neturi viršyti 150 000 gyventojų.

Tačiau tinkamai pagrįstais atvejais nustatytos 5 000 ir 150 000 gyventojų skaičiaus ribos gali būti atitinkamai sumažintos ar padidintos.

4. 2004 m. balandžio 30 d. sudėties Bendrijos valstybės narės siekia užtikrinti, kad atrenkant vietos veiklos grupes pirmenybė būtų teikiama toms grupėms, kurios savo vietos plėtros strategijose nustatė bendradarbiavimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 62 straipsnio 4 dalį.

▼ M7

5. Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 62 straipsnio 4 dalį, sprendimus dėl pasirenkamų projektų vietos veiklos grupių sprendimų priėmimo organas priima balsavimo būdu; balsuojant ne mažiau kaip 50 % balsų priklauso ekonominiais ir socialiniams partneriams, taip pat kitiems pilietinės visuomenės atstovams, kaip nustatyta to reglamento 62 straipsnio 1 dalies b punkte. Su projektų atranka susijusiame sprendimų priėmimo procese laikomasi tinkamų taisyklių, skirtų užtikrinti skaidrumą ir išvengti interesų konfliktų.

▼ M1*37a straipsnis*

Įgydamos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 63 straipsnio c punkte nurodytų įgūdžių Bulgarija ir Rumunija taip pat gali padengti pavyzdinių vietos plėtros partnerysčių, integruotų plėtros strategijų rengimo, tyrimų finansavimo ir paraiškų, susijusių su vietos veiklos grupių atranka, rengimo išlaidas. Tokios galimų vietos veiklos grupių išlaidos atitinka reikalavimus.

▼ M5*38 straipsnis*

1. Vietos veiklos grupės gali gauti Bendrijos paramą padengti einamąsias išlaidas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 63 straipsnio c punkte, neviršijant 20 % bendrųjų viešųjų vietos plėtros strategijos išlaidų.

▼M7

2. Valstybės narės, gavusios prašymą, gali vietos veiklos grupėms mokėti avansinę išmoką. Avansinės išmokos suma neviršija 20 % su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 63 straipsnio c punkte nurodytomis išlaidomis susijusios viešosios paramos dydžio, o norint gauti avansinę išmoką, būtina pateikti 110 % avansinės išmokos vertės banko arba lygiavertę garantiją. Ši garantija gražinama vėliausiai po to, kai baigiama įgyvendinti vietos plėtros strategija.

Komisijos reglamento (EB) Nr. 65/2011 ⁽¹⁾ 24 straipsnio 6 dalis netaikoma pirmoje pastraipoje nurodytoms išmokoms.

▼B*39 straipsnis*

1. Į Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 65 straipsnyje minimą bendradarbiavimą įtraukta bent viena pagal *Leader* kryptį atrinkta vietos veiklos grupė. Už bendradarbiavimo įgyvendinimą atsakinga koordinuojanti vietos veiklos grupė.

2. Į bendradarbiavimą gali būti įtrauktos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 59 straipsnio e punkte, ir kitos kaimo vietovės, turinčios tokius požymius:

- a) geografinėje vietovėje yra vietos grupė, veikianti kaimo plėtros srityje, turinti gebėjimų parengti tos vietovės plėtros strategiją;
- b) tokios vietos grupės organizavimas grindžiamas vietoje veikiančių dalyvių partneryste.

3. Bendradarbiavimas turi apimti bendrus veiksmus.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 65 straipsnį gali būti remiamos tik išlaidos bendriems veiksams įgyvendinti, bendrų struktūrų veiklai ir parengiamajai techninei pagalbai.

Aktyvaus pritaikymo išlaidos gali būti remiamos visose bendradarbiaujančiose vietovėse.

4. Jeigu į vietos veiklos grupių vietos plėtros strategijas nėra įtraukti bendradarbiavimo projektai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 62 straipsnio 4 dalį, tokius projektus atrenka valstybės narės kompetentinga institucija. Tokiu atveju vietos veiklos grupės kompetentingai institucijai bendradarbiavimo projektus pateikia ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d.

5. Valstybės narės praneša Komisijai apie patvirtintus tarptautinius bendradarbiavimo projektus.

▼M1*4a poskirsnis***Bulgarijai ir Rumunijai skirta laikina papildoma priemonė***39a straipsnis*

Pagalbos teikimo pagal Bulgarijos ir Rumunijos stojimo akto VIII priedo I skirsnio E dalyje nurodytą tiesioginių išmokų priemonę reikalavimai yra nustatyti Komisijos sprendime, patvirtinančiame papildomas nacionalines tiesiogines išmokas.

⁽¹⁾ OJ L 25, 2011 1 28, p. 8.

5 poskirsnis

Techninė pagalba

40 straipsnis

Jeigu į kaimo plėtros programas yra įtraukti regionai, galintys gauti paramą pagal konvergencijos tikslą, ir regionai, kurie negali būti remiami pagal konvergencijos tikslą, EŽŪFKP įnašo dydis techninei pagalbai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 3 dalies a punkte, gali būti nustatytas atsižvelgiant į programoje pagal skaičių vyraujančių regionų rūšį.

41 straipsnis

1. Struktūrą, reikalingą valdyti nacionalinį kaimo tinklą, minimą Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnyje, gali sukurti nacionalinė kompetentinga institucija arba ji gali būti išrenkama konkurso tvarka. Tokia struktūra turi būti pajėgi, kad būtų galima vykdyti to straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas užduotis.

2. Jeigu į kaimo plėtros programą yra įtraukta visa vienos valstybės narės teritorija, nacionalinis kaimo tinklas bus programoje nustatytos techninės pagalbos dalis; tokiu atveju planuojamos išlaidos nurodomos atskirai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b punktus. Tačiau a punkte minimos veiklos išlaidos negali būti didesnės nei 25 % bendros nacionaliniam kaimo tinklui skiriamos sumos.

3. Jeigu valstybės narės pasinaudoja Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 3 dalies antrojo pastraipoje nurodyta galimybe, konkreti nacionalinio kaimo tinklo kūrimo ir veikimo programa tvirtinama pagal to reglamento 18 straipsnio 4 dalį.

Šio reglamento 4 straipsnis, 5 straipsnio 1 ir 3 dalys bei 6 straipsnis taikomi *mutatis-mutandis* tokioms konkrečioms programoms teikti, tvirtinti ir keisti.

Konkrečioje programoje ir jos finansinėje lentelėje atskirai nurodomos veiklos sritys, apibūdintos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose. Tačiau išlaidos, susijusios su tame a punkte nurodyta veikla, negali viršyti 25 % bendros programai skiriamos sumos.

4. Nacionaliniai kaimo tinklai turi būti sukurti ne vėliau kaip iki 2008 m. gruodžio 31 d.

5. Išsami informacija, susijusi su nacionalinių kaimo tinklų kūrimu ir organizavimu, pateikta II priede.

▼M8*41a straipsnis*

1. Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 2 dalį, rengiantis po 2007–2013 m. programavimo laikotarpio eisiančiam programavimo laikotarpiui, paramos programų rengimo veikla apima:

- a) išlaidas, susijusias su programų *ex ante* vertinimu;
- b) pasirengimo išlaidas, susijusias su vietos plėtros strategijų rengimu;
- c) kitas parengiamosios veiklos išlaidas su sąlyga, kad jos:
 - i) yra tiesiogiai susijusios su veikla pagal galiojančias kaimo plėtros programas ir
 - ii) reikalingos, kad būtų užtikrintas kaimo plėtros politikos įgyvendinimo tęstinumas ir sklandus perėjimas nuo vieno programavimo laikotarpio prie kito.

2. 1 dalis taikoma, jei į kaimo plėtros programas įtraukiama atitinkama nuostata.

▼B

2 skirsnis

Bendros kai kurių priemonių nuostatos**▼M8***41b straipsnis*

1. Jei programai ir (arba) priemonei skirta suma panaudojama anksčiau nei galutinė Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 1 dalyje nustatyta reikalavimus atitinkančių išlaidų data, valstybės narės neprisiima naujų teisinių įsipareigojimų paramos gavėjams.

2. Valstybės narės neprisiima naujų teisinių įsipareigojimų paramos gavėjams pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 nuo tos dienos, nuo kurios jos prisiima teisinius įsipareigojimus paramos gavėjams pagal 2014–2020 m. programavimo laikotarpio teises nuostatas.

Pirmą šios dalies pastraipą valstybės narės taiko programos arba priemonės lygmeniu.

3. Vykdydamos programą LEADER, valstybės narės šio straipsnio 2 dalį taiko Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 62 straipsnyje nurodytos vietos veiklos grupės lygmeniu.

4. 2 dalis netaikoma programos LEADER parengiamajai paramai ir techninei pagalbai.

▼ B*42 straipsnis*

Taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 7 dalį, jeigu bendri veiksmai atitinka daugiau nei vieną kryptį ir (arba) priemonę, o kiekviena veiksmų dalis aiškiai apibrėžiama kaip remiama pagal konkrečią kaimo plėtros priemonę, taikomos tos priemonės sąlygos.

43 straipsnis

Igyvendindamos investicines priemones valstybės narės užtikrina, kad parama būtų skiriama aiškiai apibrėžtiems tikslams, atspindintiems nustatytus struktūrinius ir teritorinius poreikius bei struktūrinius sunkumus.

44 straipsnis

1. Kai paramos gavėjas perduoda visą ar dalį valdos kitam asmeniui tuo laikotarpiu, kuriuo galioja išsipareigojimas, kurį išsipareigojus vykdyti buvo suteikta parama, perėmėjas gali perimti išsipareigojimą likusiai laikotarpio daliai. Jeigu išsipareigojimas neperimamas, paramos gavėjas privalo grąžinti suteiktą paramą.

2. Valstybės narės gali pasirinkti nereikalauti tokio grąžinimo šiais atvejais:

- a) jei paramos gavėjas, kuris jau įvykdė didelę dalį išsipareigojimo, galutinai nutraukia žemės ūkio veiklą, o teisių perėmėjui perimti išsipareigojimą neapsimoka;
- b) jeigu dalis ar visa paramos gavėjo valda perduodama išsipareigojimo pratęsimo laikotarpiu pagal 27 straipsnio 12 dalies antrą pastraipą ir jeigu buvo perduota ne daugiau nei 50 % teritorijos, kuriai buvo taikomas išsipareigojimas iki jo galiojimo pratęsimo;

▼ M5

c) jeigu paramos gavėjo valda ar jos dalis perduodama gamtotvarkos organizacijai, o perduodant valdą iš esmės siekiama išsaugoti aplinką; perduodant valdą taip pat turi būti siekiama ilgam laikui žemei suteikti gamtos apsaugos teritorijos paskirtį ir teikti visokeriopos naudos aplinkai.

▼ B

3. Esant nedideliems padėties ūkyje pokyčiams valstybės narės gali imtis konkrečių priemonių siekdamos užtikrinti, kad pirmosios pastraipos taikymas neturėtų netinkamų padarinių prisiimto išsipareigojimo atžvilgiu.

▼ M7

Taikant pirmą pastraipą, nedideliu pokyčiu laikomas valdos ploto, kurio atžvilgiu taikomi išsipareigojimai, sumažinimas 10 %.

▼B*45 straipsnis*

1. Kai paramos gavėjas tuo laikotarpiu, kai galioja išsipareigojimas, kuriuo remiantis suteikiama parama, padidina valdos teritoriją, valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalį gali numatyti galimybę išplėsti išsipareigojimą likusiam išsipareigojimo laikotarpiui aprėpiant papildomą teritoriją arba – pagal šio straipsnio 3 dalį – pradinį išsipareigojimą pakeisti nauju.

Taip pat gali būti numatyta tokio pakeitimo galimybė tais atvejais, kai išplečiama valdos, kuriai taikomas išsipareigojimas, teritorija.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimas išplėtimas gali būti suteikiamas tik tokiomis sąlygomis:

- a) tai neabejotinai naudinga atitinkamos priemonės atžvilgiu;
- b) tai pateisinama pagal išsipareigojimo pobūdį, likusio laikotarpio trukmę ir papildomos teritorijos dydį;
- c) tai nesumažina atitikties paramos suteikimo reikalavimams tikrinimų veiksmingumo.

3. Šio straipsnio 1 dalyje minimas naujas išsipareigojimas turi aprėpti visą susijusią teritoriją pagal ne mažiau griežtus nei pradinio išsipareigojimo reikalavimus.

4. Kai paramos gavėjas nebegali toliau laikytis išsipareigojimų, nes valda yra iš naujo padalyta, arba jam taikomos panašios kompetentingų institucijų patvirtintos valstybinės žemių konsolidacijos priemonės, valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad išsipareigojimai galėtų būti suderinti su nauja padėtimi valdoje. Jei toks suderinimas neįmanomas, išsipareigojimas nutrūksta, o gražinimo nereikalaujama už tą laikotarpį, kurį toks išsipareigojimas galiojo.

46 straipsnis

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39, 40 ir 47 straipsnius priimtų išsipareigojimų atžvilgiu priimama persvarstymo sąlyga siekiant sudaryti galimybę tokius išsipareigojimus koreguoti, jeigu būtų pakeisti to reglamento 39 straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 2 dalyje ir 47 straipsnio 1 dalyje minimi atitinkami privalomi standartai ar reikalavimai, nustatyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsnius ir jo III bei IV priedus, ar mažiausi reikalavimai dėl trąšų ar augalų apsaugos produktų naudojimo ar bet kurie kiti nacionalinių teisės aktų nustatyti atitinkami privalomi reikalavimai, dėl kurių pagal tuos straipsnius buvo prisiimti didesni reikalavimai.

Jeigu paramos gavėjas nesutinka su tokiomis pataisomis, išsipareigojimas nutrūksta ir nereikalaujama sugrąžinti kompensacijas už tą laikotarpį, kuriuo toks išsipareigojimas galiojo.

▼M4

Šis straipsnis taip pat taikomas išsipareigojimams, susijusiems su žemės atidėjimo priemonės panaikinimu išgaliojus Reglamentui (EB) Nr. 73/2009. Paramos gavėjui pageidaujant, tokių išsipareigojimų koregavimas gali būti atliekamas ir tuo atveju, kai persvarstymo sąlyga nėra numatyta.

▼M7

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39, 40 ir 47 straipsnius prisiimtų įsipareigojimų penkerių–septynerių metų laikotarpiui, kurių trukmė yra ilgesnė negu dabartinis programavimo laikotarpis, atžvilgiu nuo 2012 metų priimama persvarstymo sąlyga, kad juos būtų galima pritaikyti atsižvelgiant į kito programavimo laikotarpio teisinę sistemą. Tačiau valstybės narės dėl tokios persvarstymo sąlygos nustatymo gali priimti sprendimą jau 2011 m. Antra pastraipa taikoma ir šiai pastraipai.

▼B*47 straipsnis*

1. Valstybės narės gali pripažinti toliau nurodytas *force majeure* ar išimtinių aplinkybių kategorijas, kurioms esant jos nereikalaus iš paramos gavėjo gražinti dalį ar visą gautą paramą:

- a) paramos gavėjo mirtis;
- b) ilgalaikis paramos gavėjo profesinis nedarbingumas;
- c) didelės valdos dalies konfiskavimas, jei to nebuvo įmanoma numatyti įsipareigojimo prisiėmimo dieną;
- d) didelė stichinė nelaimė, rimtai pakenkusi valdos žemei;
- e) nenumatytas gyvuliams skirtų pastatų sugriuvimas valdoje;
- f) epizootinė liga, paveikusi visą ar dalį ūkininko gyvulių.

2. Paramos gavėjas ar jo įgaliotasis asmuo raštu praneša apie *force major* ar išimtines aplinkybes kompetentingai institucijai, kartu pateikdamas tai institucijai priimtinus atitinkamus įrodymus, per 10 darbo dienų nuo dienos, kurią paramos gavėjas ar jo įgaliotasis asmuo gali tai padaryti.

*IV SKYRIUS****Tinkamumas ir administracinės nuostatos***

1 skirsnis

Galimybė tikrinti bei kontroliuoti priemones ir tinkamumo reikalavimai

1 poskirsnis

Galimybė tikrinti ir kontroliuoti priemones*48 straipsnis*

1. Atsižvelgdamos į Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 74 straipsnio 1 dalį, valstybės narės užtikrina, kad visas jų numatomas įgyvendinti kaimo plėtros priemonės būtų galima tikrinti ir kontroliuoti. Šiuo tikslu valstybės narės nustato kontrolės vykdymo tvarką, kuri galėtų pagrįstai užtikrinti, kad tinkamai laikomasi tinkamumo kriterijų ir kitų įsipareigojimų.

▼B

2. Valstybės narės, siekdamos pagrįsti pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31, 38, 39, 40 ir 43–47 straipsnius išmokėtų sumų apskaičiavimo pakankumą ir tikslumą, užtikrina, kad tokius skaičiavimus atitinkamai įvertintų organizacijos ar tarnybos, funkcionaliai nepriklausomos nuo tų, kurios atsakingos už tokius skaičiavimus. Toks įvertinimas turi būti nustatytas kaimo plėtros programoje.

2 poskirsnis

Palūkanų subsidijos*49 straipsnis*

EŽŪFKP gali bendrai finansuoti paskolų palūkanų subsidijas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 5 dalį. Siūlydamos palūkanų subsidijas, savo programose valstybės narės nurodo numatomą naudoti palūkanų subsidijos apskaičiavimo metodą.

Valstybės narės gali nustatyti likusias metinės palūkanų subsidijos kapitalizavimo bet kuriuo metu per paskolos galiojimo laikotarpį sistemą. Bet kuri likusi metinė po galutinio mokėjimo dienos neišmokėta subsidijos dalis yra kapitalizuojama ir išmokama ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 d. Teikiant Komisijai mokėjimo reikalavimus, visi mokėjimai tarpinei finansų įstaigai, išipareigojančiai išmokėti diskontuotos vertės subsidijas, laikomi faktiškai patirtomis išlaidomis.

Pagal antrą pastraipą būtina sudaryti susitarimą tarp valstybės narės mokėjimo agentūros ir tarpinės finansų įstaigos, išipareigojančios išmokėti diskontuotos vertės subsidijas. Savo programose valstybės narės nurodo skaičiavimo metodą ir hipotezes dėl vertės, kuriomis remiantis ateityje bus apskaičiuojamos kapitalizuotos vertės neišmokėtų palūkanų subsidijos, taip pat susitarimus dėl tolesnio paramos perdavimo paramos gavėjams.

Valstybės narės lieka atsakingos finansų tarpininkui už diskontuotos vertės subsidijų išmokėjimą per visą paskolos galiojimo laikotarpį ir už bet kokią galimą netinkamai išmokėtų lėšų išieškojimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 ⁽¹⁾ 33 straipsnį.

3 poskirsnis

Kitos finansų inžinerijos priemonės*50 straipsnis*

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 71 straipsnio 5 dalį įgyvendinant kaimo plėtros programą EŽŪFKP gali bendrai finansuoti išlaidas, susijusias su operacijomis, kuriomis įnašais remiami rizikos kapitalo, garantijų ir paskolų fondai (toliau – fondai), pagal šio reglamento 51 ir 52 straipsnius.

⁽¹⁾ OL L 209, 2005 8 11, p. 1.

▼B*51 straipsnis*

1. Bendri fondo finansuotojai ar rėmėjai valdymo institucijai pateikia verslo planą, kuriame, *inter alia*, nurodyta tikslinė rinka ar garantijų portfelis, finansavimo kriterijai, sąlygos ir reikalavimai, fondo veiklos biudžetas, nuosavybė ir bendro finansavimo partneriai, fondo vadovybei taikomi profesionalumo, kompetencijos ir nepriklausomumo reikalavimai, fondo įstatai, EŽŪFKP įnašo pagrindimas ir nustatyta paskirtis, investicijų sustabdymo politika, fondo likvidavimo nuostatos, įskaitant pakartotinį pelno, priskirtino EŽŪFKP įnašui, naudojimą. Verslo planą vertina ir jo įgyvendinimo priežiūrą vykdo valdymo institucija arba tai daroma jos atsakomybe.

2. Fondai steigiami kaip nepriklausomi juridiniai asmenys, kuriuos reglamentuoja akcininkų sutartys, arba kaip atskira finansinė esamos finansų įstaigos grupė. Pastaruoju atveju fondui taikoma atskira įgyvendinimo sutartis. Joje pirmiausia nurodytos atskiros sąskaitos, kuriose nauji į fondą investuoti ištekliai, įskaitant skirtuosius EŽŪFKP, yra atskirti nuo įstaigos veiklos pradžioje turėtų išteklių. Komisija negali tapti fondo partnere ar akcininke.

3. Fondai gali investuoti į įmones jas steigiant, ankstyvaisiais etapais arba plečiant veiklą ir tik į veiklą, kuri, fondo valdytojų nuomone, gali būti ekonomiškai perspektyvi. Vertinant įmonės perspektyvumą atsižvelgiama į visus minėtų įmonių pajamų šaltinius. Fondai neturi investuoti į sunkumų turinčias firmas, kaip nurodyta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms gelbėti ir restruktūrizuoti ⁽¹⁾.

4. Valdymo institucijos turi imtis visų atsargumo priemonių siekdamos sumažinti rizikos kapitalo ar paskolų rinkos konkurencijos iškraipymus. Ypač pelnas, gautas iš nuosavo kapitalo investicijų ir paskolų, atėmus atitinkamą valdymo išlaidų dalį, pirmiausia paskirstomas privataus sektoriaus akcininkams neviršijant akcininkų sutartyje nustatyto atlyginimo dydžio, o paskui proporcingai paskirstomas visiems akcininkams ir EŽŪFKP.

5. Vidutinės metinės fondo valdymo išlaidos negali viršyti 3 % sumokėto kapitalo (garantijų fondams – 2 %) per visą programos galiojimo laiką, išskyrus atvejus, kai po konkurso paaiškėja, kad reikalinga didesnė procentinė dalis.

6. Įnašų į fondus pagal kaimo plėtros programas sąlygos, įskaitant įnašų rūšis, investavimo strategija ir planavimas, stebėsenos įgyvendinimas, investicijų sustabdymo politika ir likvidavimo nuostatos nurodomi fondo ir valstybės narės arba valdymo institucijos finansavimo sutartyje.

⁽¹⁾ OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

▼B

7. EŽŪFKP ir kitų viešųjų šaltinių įnašams į fondą ir fondo investicijoms į atskiras įmones bei jų suteiktoms garantijoms taikomos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 arba Bendrijos valstybės pagalbos taisyklės.

▼M7*52 straipsnis*

1. Įgyvendinant šio reglamento 51 straipsnyje nurodytas finansų inžinerijos priemonės, išlaidos, deklaruojamos Komisijai pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 26 straipsnio 3 dalies a punktą, yra bendrosios išlaidos, patirtos steigiant fondą ar darant į jį įnašus.

Tačiau išmokant paramos likutį arba užbaigiant programą pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 28 straipsnį reikalavimus atitinkančios išlaidos yra toliau nurodytų išlaidų suma:

- a) visi mokėjimai investuojant į įmones iš kiekvieno atitinkamo fondo arba visos suteiktos garantijos, įskaitant garantijų fondų sumas, numatytas išmokėti kaip garantijas;
- b) reikalavimus atitinkančios valdymo išlaidos.

Taikytina bendrojo finansavimo norma atitinka fondo remiamos priemonės bendrojo finansavimo normą. Jei fondas remia keletą priemonių, kurioms taikomos skirtingos bendrojo finansavimo normos, šios normos taikomos proporcingai atitinkamoms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms.

Paskutinių programos įgyvendinimo metų finansinėje ataskaitoje patvirtinamas EŽŪFKP įnašo, faktiškai įmokėto pagal pirmąją pastraipą, ir reikalavimus atitinkančių išlaidų pagal antrosios pastraipos a arba b punktus skirtumas. Šioje finansinėje ataskaitoje pateikiama reikalinga išsami finansinė informacija.

2. Kai pagal šio reglamento 50 straipsnį EŽŪFK bendrai finansuoja operacijas, kuriomis remiami grąžinamųjų investicijų garantijų fondai, atliekamas tinkamas numatomų nuostolių *ex ante* vertinimas, atsižvelgiant į šiuo metu rinkoje taikomą praktiką atliekant panašias investavimo operacijas ir į atitinkamą rinką. Numatomų nuostolių vertinimas gali būti persvarstytas, jei tai yra pagrįsta atsižvelgiant į vėlesnes rinkos sąlygas. Ištekliai, kuriuos išsipareigota skirti garantijoms padengti, atitinka tokį vertinimą.

3. Iš fondo investicijų gautus išteklius, kurie programavimo laikotarpiu vėl skiriami veiklai, arba išteklius, kurie liko padengus visas garantijas, fondas pakartotinai naudoja pagal šio reglamento 51 straipsnio 6 dalyje nurodytą finansavimo sutartį arba jie aiškiai nurodomi metinėje finansinėje ataskaitoje. Po kaimo plėtros programos galutinės tinkamumo dienos iš fondo investicijų gautus išteklius, kurie vėl skiriami veiklai ar kurie liko padengus visas garantijas, valstybės narės pakartotinai naudoja tam tikrų įmonių reikmėms.

▼ **M7**

Palūkanos, gautos iš mokėjimų pagal kaimo plėtros programas fondams, naudojamos pagal pirmos pastraipos nuostatas.

▼ **B**

4 poskirsnis

Standartinės sąnaudos ir prielaidos dėl prarastų pajamų, įnašai natūra

53 straipsnis

▼ **M5**

1. ► **M7** Tam tikrais atvejais valstybės narės gali nustatyti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 27, 31, 37–41 ir 43–49 straipsniuose nurodytos paramos lygį, remdamosi standartinėmis sąnaudomis ir standartinėmis prielaidomis dėl prarastų pajamų. ◀

Nepažeidžiant taikomų priemonių ir administracinių valstybės pagalbos taisyklių, pirmą pastraipą taip pat taikoma investicijoms, kurios siejamos su gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu bei vertingų gamtos objektų vystymu, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 57 straipsnio a punkte.

▼ **B**

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti skaičiavimai ir skiriama parama:

- a) būtų sudaryti tik iš tų elementų, kuriuos galima patikrinti;
- b) būtų grindžiami duomenimis, nustatytais remiantis atitinkama patirtimi;
- c) būtų aiškiai nurodyti duomenų šaltiniai;
- d) būtų išskirstyti atsižvelgiant į regionines bei vietos sąlygas ir faktinį žemės naudojimą;
- e) Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31, 37–40 ir 43–47 straipsniuose nurodytoms priemonėms į juos nebūtų įtraukiami elementai, susiję su pastoviosiomis investicinėmis sąnaudomis.

54 straipsnis

1. ► **M7** Viešojo ar privataus sektoriaus paramos gavėjų įnašai natūra, būtent prekių ar paslaugų teikimas, už kuriuos nemokama pagal sąskaitas faktūras ar, patvirtinus lygiaverčiais dokumentais, grynaisiais pinigais, gali būti laikomi reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis, jeigu tenkinamos šios sąlygos: ◀

- a) tokie įnašai yra skiriama žemė ar nekilnojamasis turtas, įrenginiai ar medžiagos, profesinė veikla ar nemokamas savanoriškas darbas;
- b) įnašai nėra skirti 50 straipsnyje minimoms finansų inžinerijos priemonėms;
- c) įnašų vertę galima nepriklausomai įvertinti ir patikrinti.

▼ B

Suteikiant žemę ar nekilnojamąjį turtą, vertę patvirtina nepriklausomas kompetentingas vertintojas arba deramai įgaliota oficiali įstaiga.

Nemokamo savanoriško darbo vertė nustatoma atsižvelgus į sugaištą laiką ir įprastą atlikto darbo valandinį bei dienos atlygį, jeigu reikia, remiantis *ex-ante* nustatyta standartine įkainių sistema, jeigu tik taikoma kontrolės sistema gali suteikti pakankamų garantijų, kad darbas buvo tikrai atliktas.

2. Bendrai EŽŪFKP finansuojamos viešosios išlaidos, skirtos operacijai, pagal kurią daromi įnašai natūra, negali viršyti bendrųjų reikalavimus atitinkančių išlaidų, išskyrus įnašus natūra tokią operaciją užbaigus.

5 poskirsnis

Investicijos

55 straipsnis

1. Investicijų atžvilgiu reikalavimus atitinkančios išlaidos yra tik:

- a) nekilnojamojo turto statyba, įsigijimas, įskaitant ir lizingo būdu, ir gerinimas;
- b) naujų mašinų ir įrenginių pirkimas arba įsigijimas išperkamosios nuomos būdu, įskaitant kompiuterinę programinę įrangą iki turto rinkos vertės. Kitos sąnaudos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai nėra laikomos tinkamomis išlaidomis;
- c) bendrosios sąnaudos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pavyzdžiui, atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, galimybių studijos, patentų ir licencijų įsigijimas.

Nukrypdamos nuo pirmos pastraipos b punkto, valstybės narės tinkamai pagrįstais atvejais gali nustatyti taisykles, kuriomis naudotų įrenginių pirkimas gali būti laikomas reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis tik mikroįmonėms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip nurodyta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹⁾.

▼ M7

2. Investicijų į žemės ūkį atveju žemės ūkio gamybos teisėms, teisėms į išmokas, gyvūnams, vienmečiams augalams pirkti ir jiems sodinti parama investicijoms neskiriama.

Paprastoms pakeitimo investicijoms parama negali būti skiriama.

Tačiau atkuriant dėl stichinių nelaimių sumažėjusį žemės ūkio gamybos potencialą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto vi papunktį, parama gali būti skiriama gyvūnų pirkimui ir pakeitimo investicijoms.

⁽¹⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

▼B

6 poskirsnis

Investicinės paramos avansinių išmokų mokėjimas**▼M7***56 straipsnis*

1. Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 65/2011 24 straipsnio 6 punkto, valstybės narės, gavusios prašymą, gali investicinės paramos gavėjams mokėti avansinę išmoką. Viešiesiems naudos gavėjams avansinė išmoka gali būti suteikiama tik savivaldybėms ir jų asociacijoms bei viešosios teisės institucijoms.

2. Avansinės išmokos suma negali viršyti 50 % su investicija susijusios viešosios paramos dydžio ir ji mokama pateikus banko garantiją ar lygiavertę garantiją, atitinkančią 110 % avansinės išmokos sumos.

Valdžios institucijos kaip garantija pateikta priemonė laikoma lygiavertė pirmoje pastraipoje nurodytai garantijai, jeigu institucija įsipareigoja išmokėti garantija padengtą sumą tuo atveju, jei teisė išmokėti avansinę išmoką nebūtų nustatyta.

3. Garantija gali būti grąžinama, kai kompetentinga mokėjimo agentūra nustato, kad faktinių išlaidų, atitinkančių viešąją pagalbą investicijoms, suma viršija avansinės išmokos sumą.

▼B

2 skirsnis

Valstybės pagalba*57 straipsnis*

1. Kaimo plėtros programos gali apimti valstybės pagalbą, kuria siekiama skirti papildomą nacionalinį finansavimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 89 straipsnį toms priemonėms ar veiksams, kuriems taikomas Sutarties 36 straipsnis, jeigu tik valstybės pagalba yra identifikuota pagal šio reglamento II priedo 9 dalies A punktą.

▼M4

2. Kaimo plėtros programose gali būti numatytos valstybių narių kaimo plėtrai skiriamos išmokos, kurioms netaikomas Sutarties 36 straipsnis ir kurios skiriamos priemonėms pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 25, 43–49 ir 52 straipsnius ir veiksams pagal to reglamento 21, 24, 28, 29, 30 ir 35a straipsniuose nurodytas priemones, arba papildomas nacionalinis finansavimas, kuriam netaikomas Sutarties 36 straipsnis, priemonėms pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 25, 27, 43–49 ir 52 straipsnius ir veiksams pagal to reglamento 21, 24, 28, 29, 30 ir 35a straipsniuose nurodytas priemones tik jei valstybės pagalba nustatyta pagal šio reglamento II priedo 9 dalies B punktą.

▼B

3. Išlaidos, patirtos įgyvendinant priemonę ar veiksmus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, gali būti remiamos, jeigu tokioms priemonėms suteikta pagalba nėra neteisėta, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 1 straipsnio f punkte pagalbos teikimo metu.

Valdymo institucija ar bet kuri kita kompetentinga valstybės narės institucija užtikrina, kad tais atvejais, kai pagalbą numatoma teikti veiksams pagal šio straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones pagal esamas pagalbos schemas, nurodytais Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b ir d dalyse, būtų vykdomi visi taikomi reikalavimai dėl pranešimo apie individualią pagalbą pagal to reglamento 1 straipsnio e dalį, ir kad tokie veiksmai būtų atrinkti tik po to, kai apie pagalbą pranešama ir ją patvirtina Komisija pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį.

3 skirsnis

Informavimas ir viešinimas*58 straipsnis*

1. Kaimo plėtros programoje turi būti numatytas informavimo veiksnių planas, kuriame nurodoma:

- a) tikslai ir tikslinės grupės;
- b) informavimo priemonių turinys bei strategija, nurodant priemones, kurių turi būti imtasi;
- c) jo preliminarus biudžetas;
- d) už jo įgyvendinimą atsakingi administraciniai departamentai ar įstaigos;
- e) kriterijai, pagal kuriuos vertinamos informavimo ir viešinimo priemonės atsižvelgiant į jų skaidrumą, informuotumo apie kaimo plėtros programas didinimą ir Bendrijos vaidmenį.

2. Informavimo ir viešinimo tikslais išskirtos sumos gali būti įtrauktos į kaimo plėtros programos techninės pagalbos dalį.

3. Išsamios informavimo ir viešinimo priemonės apibūdinamos VI priede.

59 straipsnis

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 77 straipsnį sudaryto Stebėsenos komiteto posėdžiuose pirmininkas atsiskaito už informavimo ir viešinimo priemonių įgyvendinimo pažangą bei Komiteto nariams pateikia tokių priemonių pavyzdžius.

⁽¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

▼B

4 skirsnis

Stebėseną ir vertinimas**▼M4***59a straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 78 straipsnio f punkte vartojama sąvoka „svarbūs pasiūlymai dėl pakeitimų“ apima pakeitimus, kuriems būtinas Komisijos sprendimas, ir pakeitimus, nurodytus šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje, išskyrus pakeitimus, susijusius su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 5 straipsnio 6 dalyje nurodyta išimtimi ir informacijos pateikimu apie esamas programos priemones bei tokių priemonių apibūdinimu.

▼B*60 straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnyje nurodyta metų pažangos ataskaitos struktūra ir sudedamosios dalys apibūdinamos šio reglamento VII priede.

61 straipsnis

Tarpiniai ir *ex-post* vertinimai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 86 straipsnio 4 ir 5 dalis Komisijai pateikiami ne vėliau kaip atitinkamai iki 2010 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.

Valstybėms narėms nepateikus tarpinių ar *ex-post* vertinimų ataskaitų iki šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų datų, Komisija gali pritaikyti laikino tarpinių išmokų mokėjimo sustabdymo procedūrą, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 27 straipsnio 3 dalyje, iki Komisija gaus tokias vertinimo ataskaitas.

62 straipsnis

1. Bendrieji kaimo plėtros programoms taikomi pradiniai, pasiekimo, rezultatų ir poveikio rodikliai išvardyti šio reglamento VIII priede. Tas rodiklių sąrašas sudaro bendrąją stebėsenos ir vertinimo sistemą (BSVS), nustatytą Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 80 straipsnyje.

Prireikus tie rodikliai išskirstomi pagal paramos gavėjų amžių ir lytį, taip pat pagal tai, ar priemonės taikomos mažiau ūkininkauti palankiose vietovėse ar vietovėse, atitinkančiose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą.

▼M4

Kalbant apie Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnyje nurodytas veiklos rūšis aprėpiančias priemones, pasiekimo rodikliai ir jiems keliami orientaciniai tikslai skirstomi pagal veiklos rūšis.

▼B

2. Metų pažangos ataskaitoje apibūdinama pažanga įgyvendinant pasiekimo ir rezultatų rodiklius. Ataskaitoje pateikiami bendrieji ir papildomi rodikliai.

▼B

Kaimo plėtros programos tikslų siekimo pažangai įvertinti nustatomi orientaciniai pasiekimo, rezultatų ir poveikio rodikliai visam programos įgyvendinimo laikotarpiui, įskaitant papildomą nacionalinį finansavimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 89 straipsnį.

3. Rekomendacijas dėl BSVS parengia Komisija suderinusi požiūrius su valstybėmis narėmis. Rekomendacijas sudaro bent jau šie elementai:

- a) stebėsenos reikalavimai;
- b) *ex-ante*, tarpinio ir *ex-post* vertinimo organizavimas bei kiekvienai kaimo plėtros priemonei bendri vertinimo klausimai;
- c) rekomendacijos dėl ataskaitų teikimo sistemos pažangai pagal rodiklius vertinti;
- d) informaciniai lapeliai pagal atskiras priemones, kuriuose apibūdinama intervencijos logika ir įvairūs rodikliai;
- e) informaciniai lapeliai, apibūdinantys pradinės padėties, pasiekimo, rezultatų ir poveikio rodiklius.

5 skirsnis

**keitimasis informacija ir dokumentais
elektroninėmis priemonėmis**

63 straipsnis

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, sukuria informacinę sistemą (toliau – sistema), kuri leistų Komisijai saugiai keisti bendrų interesų duomenimis su kiekviena valstybe nare. Tokie duomenys teikiami tiek apie administracinius ir veiklos, tiek apie finansinius aspektus; apie pastaruosius – pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 883/2006 ⁽¹⁾ 18 straipsnį.

Komisija sukuria ir atnaujina sistemą suderinusi požiūrį su valstybėmis narėmis.

2. Administraciniam ir veiklos valdymui vykdyti sistema perduodami bendrų interesų dokumentai, leidžiantys atlikti stebėseną, ypač: nacionaliniai strategijos planai ir jų atnaujinimai, suvestinės ataskaitos, programos ir jų pakeitimai, Komisijos sprendimai, metų pažangos ataskaitos, įskaitant priemonių kodifikavimą pagal II priedo 7 punkto lentelę, bei stebėsenos ir vertinimo rodikliai pagal VIII priedą.

3. Valdymo institucija ir Komisija įveda į sistemą ir atnaujina nurodyto formato dokumentus, už kuriuos jos yra atsakingos.

⁽¹⁾ OL L 171, 2006 6 23, p. 1.

▼B

4. Sistema turi būti prieinama valstybėms narėms ir Komisijai arba tiesiogiai, arba per automatinio sinchronizavimo ir duomenų įvedimo sąsają su nacionalinės ir regioninės kompiuterinės sistemos.

Valstybės narės centralizuotai siunčia Komisijai prašymus suteikti prieigos teises naudotis sistema.

5. Duomenys, kuriais keičiamasi, pasirašomi elektroninėmis priemonėmis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/93/EB ⁽¹⁾ 5 straipsnį. Valstybės narės ir Komisija pripažįsta tokioje sistemoje naudojamų elektroninių parašų galiojimą bei jų, kaip įrodymų, leistinumą teismo procese.

6. Laikoma, kad dokumentai perduodami Komisijai tą dieną, kai valstybės narės, įtraukusios dokumentus į sistemą, juos nusiunčia.

Laikoma, kad dokumentas buvo išsiųstas Komisijai, nuo to momento, kai tik valstybė narė sistemoje jo nebegali pakeisti ar pašalinti.

7. Bendrųjų sistemos elementų kūrimo ir atnaujinimo išlaidos finansuojamos iš Bendrijos biudžeto pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 1 dalį.

Visos išlaidos, susijusios, pirma, su nacionalinės ir vietos sistemų sąsaja, antra, su sistema, ir visos nacionalinių ar vietos sistemų pritaikymo išlaidos gali būti remiamos pagal to reglamento 66 straipsnio 2 dalį.

▼M3

8. ►**M4** *Force majeure* ar išimtinių aplinkybių atveju, ypač sistemai neveikiant arba ilgam laikui nutrūkus ryšiui, valstybės narės dokumentus Komisijai gali perduoti spausdintus arba kitu priimtiniu elektroniniu būdu. Perduoti spausdintus dokumentus arba juos perduoti kitu priimtiniu elektroniniu būdu galima tik iš anksto apie tai pranešus Komisijai. ◀

Kai tik *force major* ar išimtinės aplinkybės, dėl kurių negalima naudotis sistema, išnyksta, valstybės narės atitinkamus dokumentus įtraukia į sistemą. Tokiu atveju dokumentų pateikimo data bus laikoma spausdintiniu arba kitais priimtinais elektroniniais pavidalais parengtų dokumentų išsiuntimo diena.

▼B

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

64 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 817/2004 panaikinamas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Jis ir toliau taikomas priemonėms, priimtoms iki 2007 m. sausio 1 d. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999.

⁽¹⁾ OL L 13, 2000 1 19, p. 12.

▼B

Reglamento (EB) Nr. 817/2004 11 straipsnis ir jo II priedo 9.3.V.A.1, 9.3.V.B.1, 2 ir 3 punktai bei antra 9.3.V.B. punkto įtrauka ir toliau taikomi iki 2009 m. gruodžio 31 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 94 straipsnio trečią pastraipą.

65 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas Bendrijos paramai programavimo laikotarpiu, kuris prasideda nuo 2007 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ **M4***I PRIEDAS***2 straipsnio 2 dalyje minimos paramos schemos**

- Vaisiai ir daržovės (Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾ II dalies I antraštinės dalies IV skyriaus IVa skirsnis)
- Vynas (Reglamento (EB) Nr. 479/2008 ⁽²⁾ II antraštinės dalies I skyrius)
- Tabakas (Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 II dalies I antraštinės dalies IV skyriaus V skirsnis)
- Alyvuogių aliejus (Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 II dalies I antraštinės dalies IV skyriaus IV skirsnis)
- Apyniai (Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 68a straipsnis)
- Avys ir ožkos (Tarybos Reglamento (EB) Nr. 73/2009 ⁽³⁾ 102 straipsnio 1 dalis)
- Bitininkystė (Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 I antraštinės dalies IV skyriaus VI skirsnis)
- Cukrus (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 320/2006 ⁽⁴⁾)
- Specialios žemės ūkio priemonės atokiausiuose regionuose (Tarybos reglamento (EB) Nr. 247/2006 III antraštinė dalis) ⁽⁵⁾ (ir mažosiose Egėjo jūros salose (Tarybos reglamento (EB) Nr. 1405/2006 ⁽⁶⁾ III skyrius)
- Tiesioginės išmokos (Reglamento (EB) Nr. 73/2009 41 straipsnio 3 dalis ir 68 straipsnis)

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 10 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 148, 2008 6 6, p. 1.

⁽³⁾ OL L 30, 2009 1 31, p. 16.

⁽⁴⁾ OL L 58, 2006 2 28, p. 42.

⁽⁵⁾ OL L 42, 2006 2 14, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 265, 2006 9 26, p. 1.

II PRIEDAS

A. KAIMO PLĖTROS PROGRAMOS TURINYS (5 STRAIPSNIS)

1. **Kaimo plėtros programos pavadinimas**
2. **Valstybė narė ir administracinis regionas (jeigu taikoma)**
- 2.1. *Geografinė vietovė, kuriai taikoma programa.*
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 15 straipsnio 2 dalis)
- 2.2. *Regionai, klasifikuojami kaip konvergencijos tikslo regionai*
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio d punktas ir 69 straipsnis)

Nurodoma:

— Konvergencijos regionai.

3. **Padėties stipriųjų ir silpnųjų savybių analizė, pasirinkta reagavimo į jas strategija ir *ex-ante* vertinimas**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio a punktas ir 85 straipsnis)
- 3.1. *Padėties stipriųjų ir silpnųjų savybių analizė*

Esama padėtis geografinėje vietovėje aprašoma naudojant kiekybinius duomenis, išryškinant stipriąsias ir silpnąsias savybes, skirtumus, trūkumus ir kaimo plėtros potencialą, remiantis VIII priede nurodytais pradinės padėties ir kitais papildomais atitinkamais rodikliais. Tokiame apibūdinime nurodoma:

— **Bendras geografinės vietovės socialinis-ekonominis kontekstas:** kaimo vietovės apibūdinimas atsižvelgiant į Tarybos sprendimo 2006/114/EB ⁽¹⁾ priedo 2.4 punktą: demografinė padėtis, įskaitant gyventojų struktūros pagal amžių ir lytį analizę, migracijos į vietovę ir iš jos problemas bei problemas, susijusias su užmiesčio vietovių spaudimu ir atokumu; ekonominės varomosios jėgos, produktyvumas ir augimas, darbo rinka, įskaitant užimtumo struktūrą, nedarbas ir įgūdžių lygis, įskaitant darbo jėgos analizę pagal amžių ir lytį; žemės naudojimas bendriesiems, žemės ūkio ir miškininkystės tikslams, nuosavybės struktūra, vidutinis valdos dydis.

— **Žemės ūkio, miškininkystės ir maisto sektorių veiksmingumas:** žemės ūkio, miškininkystės ir maisto sektorių konkurencingumas; struktūrinių trūkumų analizė ir restruktūrizavimo bei modernizavimo poreikių nustatymas; žmogiškasis kapitalas ir verslumas; inovacijų ir žinių perdavimo potencialas; kokybė ir Bendrijos standartų laikymasis.

⁽¹⁾ OL L 55, 2006 2 25, p. 20.

▼B

- **Aplinkos ir žemės valdymas:** nepalankios sąlygos, su kuriomis susiduria ūkiai vietovėse, kurioms gresia, kad jose bus nutraukta gamyba ir jos bus laikomos mažai rentabiliomis; bendrosios biologinės įvairovės apibūdinimas, labiausiai išryškinant biologinę įvairovę žemės ir miškininkystės ūkiuose, įskaitant didelės gamtinės vertės ūkininkavimo ir miškininkystės sistemas, su *Natura 2000* direktyvų įgyvendinimu žemės ūkio ir miško vietovėse susijusi padėtis; vandens kokybės ir kiekio apibūdinimas; žemės ūkio poveikis vandens naudojimui ir užterštumui, Tarybos direktyvos 91/676/EEB ⁽¹⁾ ir Direktyvos 2000/60/EB (Nitratai direktyvos ir Vandens pagrindų direktyvos) įgyvendinimas; oro tarša ir klimato kaita bei jų ryšys su žemės ūkiu; šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) ir amoniako emisijos, jų santykis su įvairiais valstybių narių (regionų) planais bei iniciatyvomis įgyvendinant tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant Geriausios amoniako emisijų mažinimo patirties kodeksą (JT Tolumųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencija); bioenergijos naudojimas, dirvožemio kokybės apibūdinimas (vandens ir vėjo erozija, organinės medžiagos, užterštumas) ir apsauga, pesticidų naudojimas, organinė žemdirbystė ir gyvūnų gerovė; saugotinių ir saugojamų bei didelio ir vidutinio gamtinio gaisringumo klasės miškų plotai, vidutinis metinis miškų dangos pokytis. Šie apibūdinimai turi būti pagrįsti kiekybiniais duomenimis.

- **Kaimo ekonomika ir gyvenimo kokybė:** kaimo ekonomikos struktūra, kliūtys kuriant alternatyvias darbo vietas, smulkiojo verslo formavimas ir turizmas, paslaugų teikimo kaimo vietovėse apibūdinimas ir trūkumas, įskaitant prieigą prie internetu teikiamų paslaugų ir plačiajuosčio ryšio; infrastruktūros poreikiai, kultūrinis paveldas ir kaimuose sukurta aplinka; žmogiškasis potencialas ir plėtros gebėjimai vietoje, įskaitant valdymą.

- **Leader:** valstybių narių gyventojų skaičius ir teritorija, kuriai taikomos integruotos, „iš apačios į viršų“ metodu pagrįstos, kaimo plėtros strategijos (*Leader+* ir kitos nacionalinės bei Bendrijos bendrai finansuojamos programos) 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu.

3.2. *Pasirinkta reagavimo į stipriąsias ir silpnąsias savybes strategija*

Remdamiesi stipriųjų ir silpnųjų savybių analize apibūdinkite pasirinktas kaimo plėtros priemones, kuriomis bus gerinama padėtis vietovėje, jų hierarchiją bei įvairioms kryptims ir priemonėms teikiamą finansinę svarbą.

3.3. *Ex-ante vertinimas*

Šiuo vertinimu nustatomi ir įvertinami Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 85 straipsnyje išvardyti elementai: vidutinės ir ilgalaikės trukmės poreikiai, siektini tikslai, numatomi rezultatai, kiekybiškai išreikšti tikslai, pirmiausia poveikio pradinei padėčiai atžvilgiu, Bendrijos pridėtinė vertė, atsižvelgimo į Bendrijos prioritetus mastas, ankstesnio programavimo patirtis bei įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir finansų valdymo procedūrų kokybė.

Ex-ante vertinime taip pat nurodoma, kad įgyvendinami poveikio aplinkai vertinimo reikalavimai pateikiami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB ⁽²⁾ („Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyva“).

⁽¹⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

⁽²⁾ OL L 197, 2001 7 21, p. 30.

▼ B

Išsamus *ex-ante* vertinimas pridedamas kaip kaimo plėtros programos priedas.

3.4. *Ankstesnio programavimo laikotarpio poveikis ir kita informacija*

Apibūdinkite EŽŪFKP finansinių išteklių, skirtų kaimo plėtrai per praėjusį programavimo laikotarpį toje pačioje programavimo vietovėje, poveikį. Pateikite suvestinius vertinimų rezultatus.

▼ M1

Bulgarijos ir Rumunijos atveju pirmesnėje pastraipoje pateiktas apibūdinimas yra susijęs su SAPARD finansinių išteklių poveikiu.

▼ B

Jeigu reikia, taip pat apibūdinkite bet kurias papildomas priemones, taikomas kartu su Bendrijos kaimo plėtros ir lydimosiomis priemonėmis, kurios turėjo poveikį atitinkamai programavimo teritorijai.

4. **Pasirinktų prioritetų pagrindimas atsižvelgiant į Bendrijos strategines gaires ir nacionalinės strategijos planą, taip pat numatomas poveikis pagal *ex-ante* vertinimą**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio b punktas)

4.1. *Pasirinktų prioritetų pagrindimas atsižvelgiant į Bendrijos strategines gaires ir nacionalinės strategijos planą*

Apibūdinti, kaip kaimo plėtros programoje pasirinktos priemonės ir keturioms kryptims suteikta finansinė svarba atspindi nacionalinės strategijos planą bei konkrečią nacionalinę situaciją.

4.2. *Numatomas poveikis pagal *ex-ante* vertinimą atsižvelgiant į pasirinktus prioritetus*

Į kaimo plėtros programą įtraukiama *ex-ante* vertinimo santrauka (parengta remiantis išsamiu *ex-ante* vertinimu, pridedamu prie programos) nurodant, kaip valdymo institucijos atsižvelgė į tokio vertinimo rezultatus. Šioje dalyje taip pat apibūdinamas numatomas sąveikos tarp atskirų krypčių bei priemonių poveikis ir tai, kaip pagal tokias kryptis ir priemones įgyvendinami įtraukti veiksmai gali prisidėti prie teigiamo išorinio poveikio bei visiems naudingos situacijos kūrimo.

5. **Informacija apie kryptis, pagal kiekvieną kryptį siūlomos priemonės ir jų apibūdinimas**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio 1 punktas)

Pateikiant šią informaciją apibūdinamos siūlomos kryptys ir priemonės, taip pat konkretūs tikrinami tikslai ir rodikliai, nurodyti Reglamento (EB) Nr. 1695/2005 81 straipsnyje, pagal kuriuos galima įvertinti programos pažangą, veiksmingumą bei našumą. Nurodomi bendrieji BSVS nustatyti rodikliai (šio reglamento VIII priedas) ir papildomi atskirai programai būdingi rodikliai.

▼ B5.1. *Bendrieji reikalavimai*

- nurodyti konkretų straipsnį (ir, jeigu reikia, jo dalį), taikomą kiekvienai kaimo plėtros programai. Jeigu nurodomi du ar daugiau straipsnių (įtrauktiems veiksams), mokėjimas priskiriamas vyraujančiai priemonei, o per ją ir vyraujančiai krypčiai (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 70 straipsnio 7 dalis), tačiau kiekviena dalis įgyvendinama pagal konkrečiai priemonei taikomas taisykles.
- nurodyti loginį intervencijos pagrindimą, tikslus, mastą bei veiksmus, rodiklius, kiekybiškai išreikštus uždavinius ir, jeigu galima, paramos gavėjus.

5.2. *Vienai ar kelioms priemonėms taikomi reikalavimai*

- Nuoroda į visus vykdomus veiksmus ir galiojančias sutartis (iš ankstesnio laikotarpio), įskaitant jų finansines sąlygas ir joms taikomą tvarką (taisykles) (įskaitant pereinamojo laikotarpio) pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1320/2006 nustatantį perėjimo prie Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 nustatytos kaimo plėtros paramos taisykles⁽¹⁾. Jeigu programoje siūlomi nukrypimai nuo to reglamento II priede nustatytos koreliacinės lentelės, jie turi būti paaiškinti pagal šią įtrauką. Veiksmai, įgyvendinami pagal priemones, kurios nebus įgyvendinamos 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, gali būti aprašomi tik pagal šios įtraukos reikalavimus. ► **M1** Bulgarijos ir Rumunijos atveju nuoroda į visus vykdomus veiksmus ir galiojančias sutartis, įskaitant jų finansines sąlygas ir joms taikomą tvarką (taisykles) (įskaitant pereinamojo laikotarpio) pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 248/2007⁽²⁾ dėl priemonių, susijusių su Daugiametėmis finansiniais susitarimais, sudarytais pagal SAPARD programą, ir su perėjimu nuo SAPARD prie kaimo plėtros. ◀

▼ M4

- patvirtinimas, kad įgyvendinant priemones pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 25, 43–49 ir 52 straipsnius ir veiksmus pagal to reglamento 21, 24, 28, 29, 30 ir 35a straipsniuose nurodytas priemones, kurioms netaikomas Sutarties 36 straipsnis, yra tinkamai taikomos valstybės pagalbos procedūros ir suderinamumo kriterijai, visų pirma laikomasi didžiausios bendros valstybės pagalbos pagal Sutarties 87–89 straipsnius reikalavimų.

▼ B

- patvirtinimas, kad kompleksinio susiejimo reikalavimai, darantys poveikį kelių kaimo paramos priemonių įgyvendinimui, atitinka nustatytuosius Reglamente (EB) Nr. 1782/2003.
- įrodymai, kad pagal investicines priemones skiriama parama yra tikslingai nukreipta aiškiai nurodytiems tikslams, atspindintiems nustatytus konkrečios vietovės poreikius ir struktūrinius sunkumus.

⁽¹⁾ OL L 243, 2006 9 6, p. 6.⁽²⁾ OL L 69, 2007 3 9, p. 5.

▼ B

- kriterijai ir administracinės taisyklės, užtikrinančios, kad veiksmai, kuriems parama skiriama tik pagal kaimo plėtros priemones pagal šio reglamento I priede išvardytus paramos schemas, nebūtų taip remiami pagal kitas atitinkamas bendrosios žemės ūkio politikos instrumentus.
- Įrodymai, nurodyti šio reglamento 48 straipsnio 2 dalyje, pagal kuriuos Komisija galėtų patikrinti apskaičiavimų nuoseklumą ir pagrįstumą.
- Jeigu naudojamos palūkanų subsidijos ir jų kapitalizavimo sistemos, taip pat finansinės inžinerijos priemonės, susitarimai pagal šio reglamento 49–52 straipsnius.

▼ M4

- 5.3. *Reikalaujama pateikti informacija apie kryptis ir priemones*
- Reikalaujama pateikti šią konkrečią informaciją apie priemones, įskaitant informaciją apie konkrečias veiklos rūšis, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalyje:

▼ B

- 5.3.1. ***1 kryptis: Didinti žemės ūkio ir miškininkystės sektorių konkurencingumą***
- Bendra su tam tikromis miškininkystės priemonėmis*
- sąsaja tarp siūlomų priemonių bei nacionalinių ir (arba) regioninių miškininkystės programų ar lygiaverčių priemonių.
- 5.3.1.1. **Priemonės, skirtos žinioms skatinti ir žmogiškajam potencialui didinti**
- 5.3.1.1.1. **Profesinis mokymas ir informavimo veiksmai, įskaitant mokslinių žinių ir inovacinės praktikos skleidimą asmenims, susijusiems su žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriais,**
- veiksmų apibūdinimas (įskaitant mokymo rūšis) ir paramos gavėjų rūšis,
 - išsamus paramos taikymo srities apibūdinimas.
- 5.3.1.1.2. **Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas**
- valstybėje narėje (regione) vartojamas „įsikūrimo“ apibrėžimas,
 - reikalavimų verslo planui santrauka, investicijų atveju įskaitant reikalavimą užtikrinti Bendrijos standartų laikymąsi per 36 mėnesių laikotarpio pratęsimą, ir apibendrinti reikalavimai verslo planui, informacija apie verslo planų persvarstymo periodiškumą ir tvarką,
 - galimybės pasinaudoti laikotarpio pratėsimu siekiant atitikti profesinių įgūdžių ir kompetencijos reikalavimus,

▼B

- galimybė derinti įvairias priemones pateikiant verslo planą, kuris sudaro galimybes jaunam ūkininkui pasinaudoti tokiomis priemonėmis,
 - paramos suma ir pasirinktas mokėjimo būdas (vienkartinė išmoka, išmokama per ne daugiau kaip penkis kartus, palūkanų subsidija ar jų derinys).
- 5.3.1.1.3. Ankstyvas ūkininkų ir ūkio darbuotojų pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos
- sąsajos su nacionalinėmis išėjimo į pensiją sistemomis apibūdinimas,
 - sąsajos su jaunųjų ūkininkų įsikūrimo priemone apibūdinimas (jeigu tokia galimybė buvo pasirinkta),
 - paramos teikimo trukmė,
 - pasinaudojimas galimybe perduoti perleidžiamą žemę institucijai, kuri įsipareigoja ją vėliau priskirti perėmėjui,
 - išmokų dydis.
- 5.3.1.1.4. Naudojimasis ūkių ir miškininkystės konsultavimo paslaugomis
- valstybės narės sukurtos ūkių ir miškininkystės konsultavimo sistemos apibūdinimas, įskaitant už konsultavimo paslaugas atsakingų institucijų atrankos tvarką,
 - paramos suma ir norma.
- 5.3.1.1.5. Ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų kūrimas
- kūrimo tvarkos apibūdinimas, paslaugų teikėjų statusas, teikiamų paslaugų rūšis,
 - remiamų išlaidų rūšių apibūdinimas, paramos lygis, įskaitant paramos mažėjimą.
- 5.3.1.2. **Priemonės, skirtos fiziniam potencialui restruktūrizuoti bei plėtoti ir inovacijoms skatinti**
- 5.3.1.2.1. Žemės ūkio valdų modernizavimas
- reikalavimų ir uždavinių gerinant bendrus žemės ūkio veiklos rezultatus apibūdinimas,
 - investicijų rūšys (į materialų ir nematerialų turtą),
 - paramos gavėjų rūšys,
 - naujausių Bendrijos standartų (ir esamų standartų tais atvejais, kai jaunieji ūkininkai gauna paramą įsikurti), kuriems laikytis gali būti skiriama parama, nustatymas, paramos pagrindimas nurodant konkrečias su tokių standartų laikymusi susijusias problemas ir kiekvienam standartui nustatyto laikotarpio pratęsimo pagrindimas,
 - paramos rūšis ir paramos intensyvumo lygiai.

▼B

- 5.3.1.2.2. **Miškų ekonominės vertės didinimas**
- investicijų ir atitinkamų paramos gavėjų rūšys,
 - paramos rūšys ir paramos intensyvumo lygiai.
- 5.3.1.2.3. **Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas**
- reikalavimų ir uždavinių gerinant įmonių veiklos rezultatus apibūdinimas,
 - pagrindiniai gamybos sektoriai ir investicijų rūšys (materialiosios ir nematerialiosios),
 - paramą gaunančių įmonių rūšys ir dydis,
 - standartai, dėl kurių mikroįmonėms gali būti suteiktas lengvatinis laikotarpis, kad jos užtikrintų naujausių Bendrijos standartų laikymąsi,
 - paramos rūšys ir paramos intensyvumo lygiai,

▼M1

- Įmonių, kurios gauna naudos dėl pereinamojo laikotarpio, kaip nurodyta Bulgarijos ir Rumunijos stojimo akto VIII priedo II skirsnio 3 dalyje, sąrašas.

▼B

- 5.3.1.2.4. **Bendradarbiavimas plėtojant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio, maisto bei miškininkystės sektoriuose**
- atitinkami sektoriai ir bendradarbiavimo projektuose dalyvaujančių partnerių rūšys,
 - bendradarbiavimo projektų skirtumų, atsiradusių naujų produktų, procesų ir technologijų srityje, apibūdinimas,
 - reikalavimus atitinkančių sąnaudų rūšys ir paramos lygmenys.
- 5.3.1.2.5. **Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros bei taikymo infrastruktūra**
- Veiksmų rūšies apibūdinimas.
- 5.3.1.2.6. **Stichinių nelaimių sugadinto žemės ūkio potencialo atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių diegimas**
- Užtikrinimas, kad parama, atsitikus tokiems įvykiams, būtų skiriama tik investicijų išlaidoms.
- 5.3.1.3. **Priemonės, skirtos žemės ūkio gamybos ir produktų kokybei gerinti**
- 5.3.1.3.1. **Bendrijos teisės aktais grindžiamų standartų laikymasis**
- standartų pagal Bendrijos teisės aktus, kuriems parama gali būti teikiama remiantis Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 31 straipsnio 1 dalimi, data, nuo kurios standartas yra privalomas pagal Bendrijos teisės aktus, ir pasirinkimo pateisinimas,

▼B

- žymaus poveikio ūkio einamosioms išlaidoms dėl naujojo standarto nustatytų įpareigojimų ar apribojimų apibūdinimas,
- paramos suma vienam reikalavimus atitinkančiam standartui ir tokiai sumai nustatyti taikoma metodika.

5.3.1.3.2. Ūkininkų dalyvavimas maisto kokybės schemose

- Bendrijos ir nacionalinių kokybės schemų, kurioms gali būti teikiama parama, sąrašas, įskaitant produktų, kuriems gali būti teikiama parama pagal pasirinktą kokybės schemą, sąrašą. Nacionalinių schemų apibūdinimas pagal 22 straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus,
- oficialios institucijos ar institucijų, atsakingų už kokybės schemos veikimo priežiūrą, nurodymas ir priežiūros organizacinės tvarkos apibūdinimas,
- paramos suma pagal schemų rūšis ir pastoviųjų sąnaudų pagrindimas.

5.3.1.3.3. Informavimo ir skatinimo veikla

- produktų, kuriems gali būti skiriama parama pagal kokybės schemą, pasirinktą remiantis priemone „Ūkininkų dalyvavimas maisto kokybės schemose“, apibūdinimas,
- procedūra, skirta užtikrinti, kad veikla, kuriai skiriama kaimo plėtros parama, nebūtų remiama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2826/2000,
- informacijos, skatinimo ir reklaminės medžiagos *ex-ante* tikrinimo tvarka (šio reglamento 26 straipsnis),
- reikalavimus atitinkančių sąnaudų ir paramos lygio apibūdinimo santrauka.

▼M45.3.1.4. **Pereinamojo laikotarpio priemonės****▼B**5.3.1.4.1. **Parama pusiau natūriniais restruktūrizuojamiems ūkiams**

- pusiau natūrinio ūkio apibrėžimas, atsižvelgiant į didžiausią ir mažiausią tokio ūkio dydį, rinkoje parduodamos produkcijos dalis, ir (arba) reikalavimus atitinkančio ūkio pajamų lygis;
- būsimo ekonominio gyvybingumo apibūdinimas;
- reikalavimų verslo planui santrauka;
- paramos dydis ir trukmė.

5.3.1.4.2. **Gamintojų grupių įsikūrimas**

- oficiali grupių pripažinimo tvarka ir atrankos kriterijai;
- atitinkami sektoriai;

▼ B

- tik Maltai – sektorius ar sektoriai, kuriems gali būti taikoma išimtis pateikiant pagrindimą dėl labai mažo bendro gamybinio pajėgumo, teisės pasinaudoti išimtimi sąlygos: mažiausia grupės produkcijos procentinė dalis visoje sektoriaus produkcijoje, mažiausias sektoriaus gamintojų, priklausančių grupei, skaičius;
- tik Maltai – metinių išmokų pagrindimas.

▼ M1

- 5.3.1.4.3. Bulgarijos ir Rumunijos ūkininkams teikiamos konsultavimo ir informavimo paslaugos
- teiktinų konsultavimo ir informavimo paslaugų pobūdžio apibūdinimas,
 - minimalūs reikalavimai įstaigoms, atsakingoms už tokių paslaugų teikimą,
 - šių įstaigų atrankos tvarka.

▼ M4

- 5.3.1.4.4. Valdos, restruktūrizuojamos įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą
- susijusių bendro rinkos organizavimo reformų nuoroda;
 - reikalavimų verslo planui santrauka;
 - paramos dydis ir trukmė.

▼ B

- 5.3.2. **2 kryptis. Aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas**
- 5.3.2.1. **Priemonės, skirtos tausojančiam žemės ūkio paskirties žemės naudojimui**
- Bendros keletui priemonių*

Išsamus įgyvendinimo nacionaliniu mastu apibūdinimas:

- konkrečiai taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 3 dalį, būtiniausi trąšų ir augalų apsaugos priemonių naudojimo reikalavimai bei kiti atitinkami privalomi reikalavimai; nustatant būtiniausius trąšų naudojimo reikalavimus, *inter alia*, priimamas Geros praktikos kodeksas, priimtas pagal Direktyvą 91/676/EEB ūkiams, esantiems už nitratams jautrių zonų, ir nustatomi reikalavimai dėl užterštumo fosforu; būtiniausi augalų apsaugos priemonių naudojimo reikalavimai, *inter alia*, nustato reikalavimą turėti leidimą naudoti priemones ir vykdyti mokymosi reikalavimus; nacionalinėje teisėje nustatyti saugaus laikymo, taikymo mechanizmų patikrinimų ir pesticidų naudojimo arti vandens bei kitų jautrių vietovių taisyklių reikalavimai;
- konkrečiai taikant Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 40 straipsnio 2 dalį, kiti svarbūs nacionalinių teisės aktų nustatyti privalomi reikalavimai.

▼B

5.3.2.1.1. Išmokos ūkininkams dėl nepalankių gamtinių sąlygų kalnuotose vietovėse

Reglamento (EB) Nr. 817/2004 II priedo 9.3.V.A.1. punkto, 9.3.V.B.1, 2 ir 3 punktų ir 9.3.V.B. punkto antrosios įtraukos nuostatos taikomos iki 2009 m. gruodžio 31 d. Tačiau išskirtymas į A ir B punktus, pagrindinius požymius ir kitą informaciją panaikinamas.

5.3.2.1.2. Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra nepalankios sąlygos, išskyrus kalnuotas vietoves

5.3.2.1.1 punktas taikomas.

▼M65.3.2.1.3. *Natura 2000* išmokos ir su Direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos

— plotai, nustatyti įgyvendinant direktyvas 79/409/EEB, 92/43/EEB ir 2000/60/EB, ir įpareigojimai ūkininkams pagal atitinkamas nacionalines ir (arba) regionines valdymo nuostatas; prie kiekvieno su Direktyva 2000/60/EB susijusio įpareigojimo pateikiamas atitinkamo aplinkosaugos tikslo paaiškinimas (pvz., apsaugoti vandentakius nuo pesticidų nutekėjimo) ir to įpareigojimo ryšys su įpareigojimais pagal Direktyvą 2000/60/EB (nuoroda į susijusį 11 straipsnio 3 dalies punktą arba į 11 straipsnio 4 dalį);

— su Direktyva 2000/60/EB susijusios kompensacijos atveju:

i) nurodomi atitinkami specialieji reikalavimai, numatyti Direktyvoje 2000/60/EB, laikantis upių baseinų valdymo planų priemonių programų, skirtų Direktyvos 2000/60/EB aplinkosaugos tikslams įgyvendinti; ir

ii) tinkamas įrodymas, kad numatoma kompensacija nedengiamos dėl sunkumų, susijusių su kitais vandens apsaugos srities Sąjungos teisės aktais ir su Reglamento (EB) Nr. 73/2009 5 ir 6 straipsniuose numatytais teisės aktuose nustatytais valdymo reikalavimais bei geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartais, patirtos sąnaudos ir atsisakytos pajamos;

— metodologijos ir agronominių prielaidų, kuriomis remiantis buvo atlikti skaičiavimai, pagrindžiantys su direktyvų 79/409/EEB, 92/43/EEB ir 2000/60/EB įgyvendinimu susijusias papildomas sąnaudas ir atsisakytas pajamas, kai tai lėmė sunkumai atitinkamoje vietovėje, apibūdinimas,

— paramos sumos.

▼B

5.3.2.1.4. Agrarinės aplinkosaugos išmokos

— įvairių įsipareigojimų apibūdinimas ir pagrindimas remiantis numatomu jų poveikiu aplinkai atsižvelgiant į aplinkos apsaugos poreikius bei prioritetus,

— metodologijos ir agronominių prielaidų bei parametru (įskaitant privalomų reikalavimų, išdėstytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 3 dalyje, taikomų kiekvienai įsipareigojimų rūšiai), taikytų atskaitai atliekant apskaičiavimus, pateisinančius: a) papildomas sąnaudas, b) atsisakytas pajamas dėl priimtų įsipareigojimų, ir c) sandorio sąnaudų lygį, apibūdinimas; prirėkus taikant šią metodologiją reikėtų atsižvelgti į paramą, suteiktą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003; jeigu taikoma, kitiems vienetais naudojamas konversijos metodas pagal šio Reglamento 27 straipsnio 9 dalį,

▼B

- paramos sumos,
- priemonės, tikslai ir kriterijai, taikomi paramos gavėjus atrenkant konkurso būdu pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 4 dalies antrąją pastraipą,
- vietinių veislių, kurioms iškilęs išnykimo ūkiuose pavojus, sąrašas ir veislinių patelių atitinkamose vietovėse skaičius. Ši skaičių turi patvirtinti tinkamai pripažinta techninė institucija arba gyvūnų augintojų organizacija ir (arba) asociacija, kurios privalo tvarkyti ir atnaujinti atitinkamos veislės gyvūnų bandos arba paukščių pulko registracijos knygą. Įrodymai, kad atitinkama institucija turi atitinkamų veislių gyvūnams identifikuoti reikalingą kvalifikaciją ir žinias,
- augalų genetiniai išteklių, kuriems gresia genetinis išnykimas, moksliniais rezultatais pagrįsti genetinio išnykimo įrodymai ir *landrase* ir (arba) primitivių (vietinių) veislių išplitimo, jų populiacijos įvairovės rodikliai bei vietoje dominuojanti žemės ūkio praktika,
- žemės ūkio genetinių išteklių apsaugos veiksams (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 39 straipsnio 5 dalis): paramos gavėjų, veiksų rūšys, reikalavimus atitinkančių išlaidų apibūdinimas.

5.3.2.1.5. Gyvūnų gerovės išmokos

- įvairių išpareigojimų apibūdinimas ir pagrindimas bent jau vienoje iš vietovių, nurodytų šio reglamento 27 straipsnio 7 dalyje remiantis numatomu jų poveikiu,
- metodologijos, agronominių ir (arba) zootechninių prielaidų bei parametrų (įskaitant privalomų reikalavimų, išdėstytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 40 straipsnio 2 dalyje, taikomų kiekvienai išpareigojimų rūšiai), taikytų atskaitai atliekant skaičiavimus, pateisinančius: a) papildomas sąnaudas ir atsisakytas pajamas dėl priimtų išpareigojimų, ir b) sandorio sąnaudų lygį, apibūdinimas,
- paramos sumos,

5.3.2.1.6. Parama pelno nesiekiančioms investicijoms

- remtinių veiksų apibrėžimas,
- sąsajos su įpareigojimais, nustatytais Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 36 straipsnio a punkto iv papunktyje ir kitais agrarinės aplinkosaugos tikslais, apibūdinimas,
- *Natura 2000* ir kitų didelės gamtinės vertės vietovių, kurių visuomeninė estetinė vertė turi būti didinama, apibūdinimas.

5.3.2.2. **Priemonės, skirtos tausojančiam miško paskirties žemės naudojimui**

Bendri visoms priemonėms:

- siūlomų priemonių ir nacionalinių ir (arba) regioninių miškininkystės programų ar lygiaverčių priemonių bei Bendrijos miškininkystės strategijos sąsaja,

▼B

- nuoroda į miškų apsaugos planus teritorijose, klasifikuojamose kaip didelio ar vidutinio miško gaisro pavojaus sritys, ir siūlomų priemonių atitiktis šiems apsaugos planams.
- 5.3.2.2.1. Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku pirmą kartą
- „žemės ūkio paskirties žemės“ apibrėžimas,
 - „ūkininko“ apibrėžimas,
 - nuostatos ir vietovių, numatomų apželdinti mišku, pasirinkimo kriterijai, užtikrinantys, kad planuojamos priemonės yra pritaikytos vietinėms sąlygoms ir suderinamos su aplinkosaugos reikalavimais, ypač biologinės įvairovės pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 50 straipsnio 6 dalį ir šio reglamento 34 straipsnio 2 dalį,
 - įveisimo ir priežiūros išlaidų apskaičiavimo metodologijos bei kompensuotinių atsisakytų pajamų apibūdinimas. Jeigu reikia, pastarųjų atžvilgiu taikant šią metodologiją reikėtų atsižvelgti į paramą, skirtą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003,
 - įveisimo paramos intensyvumas, metinių išmokų, skirtų padengti priežiūros išlaidas ir prarastas pajamas, sumos bei trukmė.
- 5.3.2.2.2. Pirmas agrarinės miškininkystės sistemų įkūrimas žemės ūkio paskirties žemėje
- remtinių agrarinės miškininkystės sistemų apibrėžimas,
 - naudojimas miškininkystės tikslams,
 - naudojimas žemės ūkio tikslams,
 - sodinimo tankumas,
 - įveisimo išlaidų apskaičiavimo metodologijos apibūdinimas,
 - įveisimo paramos intensyvumas.
- 5.3.2.2.3. Pirmas ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku
- apželdinti skirtų vietovių nustatymo nuostatos ir kriterijai,
 - nuostatos, užtikrinančios, kad planuojamos priemonės yra pritaikytos vietinėms sąlygoms ir suderinamos su aplinkosaugos reikalavimais, ypač biologinės įvairovės,
 - įveisimo ir priežiūros išlaidų apskaičiavimo metodologijos apibūdinimas,
 - įveisimo paramos intensyvumas.
- 5.3.2.2.4. *Natura 2000* išmokos
- Direktyvoms 79/409/EEB ir 92/43/EEB įgyvendinti skirtos teritorijos ir išpareigojamai miškų savininkams, atsirandantys dėl atitinkamų nacionalinių ir (arba) regioninių valdymo nuostatų,
 - dėl naudojimosi miškais ir kitomis miškingomis vietovėmis apribojimų, susijusių su Direktyvų 79/409/EEB ir 92/43/EEB įgyvendinimu atitinkamose vietovėse, patirtų išlaidų ir prarastų pajamų apskaičiavimo metodologijos apibūdinimas,
 - paramos sumos.

▼B

- 5.3.2.2.5. **Miškų aplinkosaugos išmokos**
- išpareigojimų pateisinimas remiantis numatomu jų poveikiu, atsižvelgiant į aplinkosauginius poreikius ir prioritetus,
 - dėl priimtų išpareigojimų atsiradusių papildomų sąnaudų ir atsisakytų pajamų apskaičiavimų atskaitai naudotos metodologijos, prielaidų ir parametrų apibūdinimas,
 - paramos suma.
- 5.3.2.2.6. **Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių diegimas**
- įgyvendinamų veiksmų ir prevencinių priemonių planų pobūdis.
- 5.3.2.2.7. **Parama pelno nesiekiančioms investicijoms**
- remiamų veiksmų apibrėžimas,
 - sąsajos su išpareigojimais, nustatytais Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 36 straipsnio b punkto v papunktyje, ar kitų aplinkosaugos tikslų vykdymu,
 - didinamos visuomeninės estetinės vertės apibūdinimas.
- 5.3.3. **3 kryptis: Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas**
- 5.3.3.1. **Priemonės kaimo ekonomikai įvairinti**
- 5.3.3.1.1. **Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas**
- vietovės, kuriose įgyvendinamos įvairinimo priemonės,
 - paramos intensyvumas.
- 5.3.3.1.2. **Parama mikroįmonėms kurti ir plėtoti**
- paramą gaunančių įmonių rūšys,
 - veiksmų rūšies apibūdinimas,
 - paramos intensyvumas.
- 5.3.3.1.3. **Turizmo veiklos skatinimas**
- veiksmų, kuriems skiriama parama, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 55 straipsnyje, apibūdinimas,
 - paramos intensyvumas.
- 5.3.3.2. **Priemonės, skirtos gyvenimo kokybei kaimo vietovėse gerinti**
- 5.3.3.2.1. **Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams**
- remiamų paslaugų rūšys,
 - remiamų išlaidų rūšys.
- 5.3.3.2.2. **Kaimo atnaujinimas ir plėtra**
- remiamų veiksmų rūšys,
 - remiamų išlaidų rūšys.

▼B

- 5.3.3.2.3. **Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas**
— remiamų veiksmų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 57 straipsnyje, apibūdinimas.
- 5.3.3.3. **Mokymas ir informavimas**
— mokymo ir informavimo sritis (-ys),

— ekonomikos dalyvių, turėsančių naudos iš numatytų veiksmų, apibūdinimas.
- 5.3.3.4. **Igūdžių įgijimas, aktyvus pritaikymas ir įgyvendinimas**
— igūdžių įgijimas ir aktyvus pritaikymas: remiamų veiksmų apibūdinimas,

— viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 59 straipsnio e punktą, išskyrus apibrėžtas šio Reglamento 62 straipsnio 1 dalies b punkte, kurios įgyvendins vietos plėtros strategijas: tipo apibūdinimas (atstovaujami partneriai, atstovaujama privataus sektoriaus partnerių procentinė dalis, sprendimų priėmimo galios), orientaciniai viešojo ir privataus sektoriaus partnerysčių, atitinkamų teritorijų ir gyventojų skaičiaus apskaičiavimai; tokių viešojo ir privataus sektoriaus partnerysčių pagal 3 kryptį įgyvendinamos priemonės; nuostata, užtikrinanti, kad tokių partnerysčių administravimo išlaidos neviršytų 15 % jų vietos plėtros strategijai skirtų viešųjų išlaidų.
- 5.3.4. **4 kryptis. Leader metodo įgyvendinimas**
- 5.3.4.1. **Vietos plėtros strategijos**
— vietos veiklos grupių atrankos tvarka ir laikas, objektyvūs atrankos kriterijai ir numatomas orientacinis vietos veiklos grupių skaičius, taip pat numatoma kaimo vietovių, kuriose bus įgyvendinamos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis,

— vietovių, kurių gyventojų skaičius neatitinka 37 straipsnio 3 dalyje nurodytų ribų, pasirinkimo pagrindimas,

— veiksmų, kuriuos vykdys vietos veiklos grupės, atrankos tvarka,

— vietos veiklos grupėms taikomos finansinės schemos apibūdinimas.
- 5.3.4.2. **Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas**
— teritorinių ir tarptautinių bendradarbiavimo projektų atrankos tvarka, laikas ir objektyvūs kriterijai.
- 5.3.4.3. **Vietos veiklos grupės veikla, igūdžių įgijimas ir aktyvus pritaikymas**
— vietos veiklos grupės biudžeto dalies, skiriamos vietos veiklos grupės administravimo išlaidoms padengti, apribojimas,

— orientacinės Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 59 straipsnio a – d punktuose nurodytos išlaidos igūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti pagal *Leader* kryptį

▼ **M1**

— Bulgarijos ir Rumunijos atveju minimalūs kriterijai galimoms vietos veiklos grupėms apibrėžti, kaip nurodyta 37a straipsnyje.

5.3.5. **Tiesioginių išmokų priemonės**

— Bendrijos įnašas 2007 m., 2008 m. ir 2009 m.
— Mokėjimo agentūros paskyrimas.

▼ **M4**5.3.6. **Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 3 dalies a punkte nurodytų veiklos rūšių sąrašas iki sumų, nurodytų to reglamento 69 straipsnio 5a dalyje.**

Kryptis ir (arba) priemonė	Veiklos rūšis	Galimi rezultatai	Esama arba nauja veiklos rūšis	Veiklos rūšies apibūdinimo kaimo plėtros programoje nuoroda	Pasiekimo rodiklis – tikslas
1 kryptis 111 priemonė			
... priemonė			
2 kryptis 211 priemonė			
... priemonė			
3 kryptis 311 priemonė			
... priemonė					
4 kryptis 411 priemonė			
... priemonė					

Skiltyje „Esama arba nauja veiklos rūšis“ nurodoma, ar veiklos rūšis, susijusi su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnyje nurodytomis prioritetinėmis sritimis, jau buvo įtraukta į 2008 m. gruodžio 31 d. taikytą kaimo plėtros programos versiją. Šiomis aplinkybėmis, jei padaroma esamų veiklos rūšių pakeitimų, tos veiklos rūšys laikomos naujomis veiklos rūšimis.

▼ **B**6. **Finansavimo planas, susidedantis iš dviejų lentelių**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio d dalis).▼ **M4**6.1. **Metinis EŽŪFKP įnašas (eurais)**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ne konvergencijos regionai							
Konvergencijos regionai (*)							
Atokiausi regionai ir mažosios Egėjo jūros salos (**)							
Savanoriškas moduliavimas (***)							

▼ **M4**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Papildomas įnašas Portugalijai							
Papildomos lėšos pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalį (ne konvergencijos regionas)							
Papildomos lėšos pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalį (konvergencijos regionas) (****)							
Iš viso							

- (*) Valstybėms narėms, kuriose yra konvergencijos regionų.
 (**) Valstybėms narėms, kuriose yra atokiausių regionų arba mažųjų Egejo jūros salų.
 (***) Valstybėms narėms, taikančioms savanorišką moduliavimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 378/2007.
 (****) Valstybėms narėms, kurios gauna papildomų lėšų pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalį ir kuriose yra konvergencijos regionų.

▼ **B**6.2. *Finansavimo planas pagal kryptis (EUR, per visą laikotarpį)*► **M4** ⁽¹⁾ ◀

Kryptis	Viešasis įnašas		
	Viešasis finansavimas iš viso	EŽŪFKP finansavimo lygis (%)	EŽŪFKP skirta suma
1 kryptis			
2 kryptis			
3 kryptis			
4 kryptis			
Techninė pagalba			
Iš viso:			

▼ **M1**6.2a. *Bulgarijai ir Rumunijai skirti finansiniai planai pagal kryptis (EUR, per visą laikotarpį)*

Kryptis	Viešasis įnašas		
	Bendra viešojo įnašo suma	EŽŪFKP įnašas (%)	EŽŪFKP suma
1 kryptis			
2 kryptis			
3 kryptis			
4 kryptis			
Techninė pagalba			

⁽¹⁾ 6.2 lentelė turi būti pakartota kiekvienai EŽŪFKP įnašo sumai, pateikiamai vienoje 6.1 lentelės eilutėje.

▼ **M1**

Kryptis	Viešasis įnašas		
	Bendra viešojo įnašo suma	EŽŪFKP įnašas (%)	EŽŪFKP suma
Tiesioginių išmokų priemokos			
Iš viso			

▼ **M5**

6.3. *Preliminarus biudžetas, susijęs su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnyje nurodytomis veiklos rūšimis 2009 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. (16a straipsnio 3b dalis iki sumų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalyje).*

Kryptis ir (arba) priemonė	EŽŪFKP įnašas 2009–2013 m.
1 kryptis	
111 priemonė	...
... priemonė	...
1 kryptčiai iš viso	...
2 kryptis	
211 priemonė	...
... priemonė	...
2 kryptčiai iš viso	...
3 kryptis	...
311 priemonė	
321 priemonė	
— siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis	
— siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis	
... priemonė	
3 kryptčiai iš viso	...
— siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis	
— siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis	

▼ M5

Kryptis ir (arba) priemonė	EŽŪFKP įnašas 2009–2013 m.
4 kryptis 411 priemonė 413 priemonė — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis ... priemonė	...
4 kryptčiai iš viso — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis	...
Programai iš viso	
1, 2, 3 ir 4 kryptims iš viso – siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis	...
3 ir 4 kryptims iš viso – siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis	

▼ B

N.B.: Pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal šio priedo 5.2 punkto pirmą įtrauką įtraukiamos į lentelių 6.1, 6.2. ir 7 punktus. Tokioms išlaidoms pažymėti valstybės narės naudoja koreliacijos lentelę, pateiktą Reglamento (EB) Nr. 1320/2006 II priede. ► **M1** Bulgarijos ir Rumunijos atveju tokioms išlaidoms nustatyti naudojama Komisijos reglamento (EB) Nr. 248/2007 I priede pateikta koreliacijos lentelė. ◀

▼B

7. Išankstinis lėšų paskirstymas pagal kaimo plėtros priemones (EUR, per visą laikotarpį)

Priemonė ir (arba) kryptis	Viešosios išlaidos	Privačios išlaidos	Sąnaudos iš viso
111 priemonė			
112 priemonė			
121 priemonė			
1...priemonė			
1 krypčiai iš viso			
211 priemonė			
212 priemonė			
221 priemonė			
2...priemonė			
2 krypčiai iš viso			
311 priemonė			
312 priemonė			
321 priemonė			
3... priemonė			
3 krypčiai iš viso			
4.1 Vietos plėtros strategijos:			
— 411. Konkurencingumas			
— 412. Aplinka ir (arba) žemės valdymas			
— 413. Gyvenimo kokybė ir (arba) įvairinimas			
4.21 Bendradarbiavimas:			
4.31 Veiklos sąnaudos, igūdžių igijimas, aktyvus taikymas			
4 krypčiai iš viso (!)			
1, 2, 3 ir 4 kryptims iš viso			
511. Techninė pagalba iš kurios skirta nacionaliniam kaimo tinklui (jeigu taikoma):			
(a) veiklos sąnaudos			
(b) veiksmų planas			
Bendra suma			

(!) Norint patikrinti atitiktį Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 17 straipsniui, paskirstymas tarp krypčių igyvendinant vietos plėtros strategijas taikomas visai pagal 4 kryptį skiriamai paramai.

▼ **M1**

7a

Išankstinis paskirstymas Bulgarijai ir Rumunijai pagal kaimo plėtros priemones (EUR, per visą laikotarpį)

Priemonė ir (arba) kryptis	Viešosios išlaidos	Privačios išlaidos	Iš viso išlaidų
111 priemonė			
112 priemonė			
121 priemonė			
1... priemonė			
1 krypčiai iš viso			
211 priemonė			
212 priemonė			
221 priemonė			
2... priemonė			
2 krypčiai iš viso			
311 priemonė			
312 priemonė			
321 priemonė			
3... priemonė			
3 krypčiai iš viso			
41 Vietos plėtros strategijos:			
— 411 Konkurencingumas			
— 412 Aplinka ir (arba) žemės valdymas			
— 413 Gyvenimo kokybė ir (arba) įvairinimas			
421 Bendradarbiavimas:			
431 Veiklos sąnaudos, įgūdžių įgijimas, aktyvus taikymas			
4 krypčiai iš viso (*)			
511 Techninė pagalba iš kurios skiriama suma nacionaliniam kaimo tinklui (jeigu taikoma): a) veiklos sąnaudos; b) veiksmų planas.			
611 Tiesioginių išmokų priemokos			
Iš viso			

(*) Norint patikrinti atitiktį Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 17 straipsniui, paskirstymas tarp krypčių įgyvendinant vietos plėtros strategijas taikomas visai pagal 4 kryptį skiriamai paramai.

▼ B

Bendros finansinės lentelės ir orientacinės išankstinių priemonių lentelės struktūra turi būti tokia, kaip 6.1, 6.2 ir 7 punktuose pateiktų lentelių ir jos turi būti sudarytos pagal toliau pateiktą sąrašą:

Atskiros priemonės kodifikuojamos taip:

- (111) asmenų, susijusių su žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriais, profesinis mokymas ir informavimas, įskaitant mokslinių žinių bei inovacinės praktikos skleidimą;
- (112) jaunųjų ūkininkų įsikūrimas;
- (113) ankstyvas ūkininkų ir ūkio darbuotojų pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos;
- (114) konsultavimo paslaugos ūkininkams ir miškų valdytojams;
- (115) ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų bei miškininkystės konsultavimo paslaugų sistemų sukūrimas;
- (121) ūkio modernizavimas;
- (122) ekonominės miškų vertės didinimas;
- (123) žemės ir miškų ūkio produktų vertės didinimas;
- (124) bendradarbiavimas plėtojant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio, maisto bei miškininkystės sektoriuose;
- (125) žemės ir miškų ūkio plėtros bei pritaikymo infrastruktūros gerinimas ir plėtojimas;
- (126) stichinių nelaimių sugadinto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių diegimas;
- (131) pagalba ūkininkams, siekiantiems prisitaikyti prie reiklių Bendrijos teisės aktais pagrįstų standartų;
- (132) parama maisto kokybės schemose dalyvaujantiems ūkininkams;
- (133) parama gamintojų grupių informavimo ir skatinimo veiklai, susijusiai su produktais pagal maisto kokybės schemas;
- (141) parama pusiau natūriniam ūkiams;
- (142) gamintojų grupių įsikūrimas;

▼ M1

- (143) Bulgarijos ir Rumunijos ūkininkams teikiamos konsultavimo ir informavimo paslaugos

▼ M4

- (144) valdos, restruktūrizuojamos įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą

▼ B

- (211) išmokos ūkininkams dėl nepalankių gamtinių sąlygų kalnuotose vietovėse;

▼ B

- (212) išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra nepalankios sąlygos, išskyrus kalnuotas vietas;
- (213) *Natura 2000* išmokos ir su Direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos;
- (214) agrarinės aplinkosaugos išmokos;
- (215) gyvūnų gerovės išmokos;
- (216) parama pelno nesiekiančioms investicijoms;
- (221) parama pirmą kartą apželdinant mišku žemės ūkio paskirties žeme;
- (222) parama pirmą kartą žemės ūkio paskirties žemėje kuriant agrarinės miškininkystės sistemas;
- (223) parama pirmą kartą apželdinant mišku ne žemės ūkio paskirties žeme;
- (224) *Natura 2000* išmokos;
- (225) miškų aplinkosaugos išmokos;
- (226) miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių diegimas;
- (227) parama pelno nesiekiančioms investicijoms;
- (311) ne žemės ūkio veiklos įvairinimas;
- (312) parama mikroįmonėms kurti ir plėtoti;
- (313) turizmo veiklos skatinimas;
- (321) pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams;
- (322) kaimo atnaujinimas ir plėtra;
- (323) kaimo paveldo išsaugojimas ir tobulinimas;
- (331) mokymo ir informavimo priemonės ekonomikos dalyviams, dirbantiems srityse, kurios įtrauktos į 3 kryptį;
- (341) įgūdžių įgijimo ir aktyvaus taikymo priemonė siekiant parengti ir įgyvendinti vietos plėtros strategiją;
- (410) vietos plėtros strategijos;
- (411) konkurencingumas;
- (412) aplinka ir (arba) žemės valdymas;
- (413) gyvenimo kokybė ir (arba) įvairinimas;
- (421) tarptautinis ir teritorinis bendradarbiavimas;
- (431) vietos veiklos grupės veikla, įgūdžių įgijimas ir aktyvus taikymas;
- (511) techninė pagalba;

▼ M1

- (611) papildomos tiesioginės išmokos Bulgarijai ir Rumunijai.

▼ B

8. **Jeigu taikoma, papildomo nacionalinio finansavimo pagal kryptis lentelė, išskiriant atitinkamas priemones, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1698/2005.**

*Lentelė***Papildomas nacionalinis finansavimas (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio f punktas)***(EUR, per visą laikotarpį)*

1 kryptis	
111 priemonė	
...	
1 krypčiai iš viso	
2 kryptis	
211 priemonė	
...	
2 krypčiai iš viso	
3 kryptis	
311 priemonė	
...	
3 krypčiai iš viso	
4 kryptis	
411 priemonė	
...	
4 krypčiai iš viso	
1, 2, 3 ir 4 kryptims iš viso	

9. **Elementai, būtini vertinimui pagal konkurencijos taisykles ir atitinkamais atvejais pagal Sutarties 87, 88 ir 89 straipsnius programoms įgyvendinti leidžiamų taikyti paramos schemų sąrašas**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio g punktas)

Pagal A ir B punktus nustatyti susitarimai dėl valstybės pagalbos taisyklių ir procedūrų taikymo galioja per visą programos įgyvendinimo laikotarpį ir yra taikomi tiek pirminiams pateiktiems dokumentams, tiek vėlesniems jų pakeitimams.

A. Priemonės ir veiksmai, kuriems taikomas Sutarties 36 straipsnis:

- nurodyti, ar parama bus teikiama pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1860/2004 ⁽¹⁾ dėl *de minimis* valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje; ar
- nurodyti registracijos numerį ir pateikti nuorodą į Komisijos išimties reglamentą, priimtą remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 994/98 ⁽²⁾, pagal kurį buvo priimta priemonė; arba

⁽¹⁾ OL L 325, 2004 10 28, p. 4.

⁽²⁾ OL L 142, 1998 5 14, p. 1.

▼B

- nurodyti bylos, kuria Komisija pripažino priemonę suderinamą su Sutartimi, numerį ar eilės numerį; ar
- pateikti atitinkamą informacijos santraukos lapą, pateiktą Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽¹⁾ priede.

▼M3

B. ► **M4** Priemonės pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 25, 27 straipsnius (pagal pastarąjį tik dėl papildomo nacionalinio finansavimo, nurodyto Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 89 straipsnyje), 43–49 ir 52 straipsnius ir veiksmai pagal to reglamento 21, 24, 28, 29, 30 ir 35a straipsniuose nurodytas priemones, kurioms netaikomas Sutarties 36 straipsnis: ◀

- nurodyti, ar parama bus teikiama pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 ⁽²⁾, arba
- nurodyti registracijos numerį ir pateikti nuorodą į Komisijos išimties reglamentą, priimtą remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 994/98, pagal kurį buvo priimta priemonė, arba
- nurodyti bylos, kuria Komisija pripažino priemonę suderinamą su Sutartimi, numerį ar eilės numerį, arba
- nurodyti, dėl kokių kitų priežasčių pagalbos schema turėtų būti laikoma esama pagalba, pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punktą apimanti esamas pagalbos priemones, kaip apibrėžta stojimo sutartyse.

▼B

Šios priemonės išdėstomos valstybės pagalbos lentelėje, kurios forma pateikta toliau.

C. Valstybės pagalbos lentelės, pridedamos prie kiekvienos kaimo plėtros programos, forma

Priemonės kodas	Pagalbos schemos pavadinimas	Schemos teisėtumo įvertinimas (*)	Pagalbos schemos trukmė

(*) Nurodyti atitinkamai:

- Priemonės, kurioms taikomas *de minimis* reglamentas – „visa pagal šią priemonę teikiama pagalba teikiama pagal *de minimis* Reglamentą (EB) Nr. ...“.
- Patvirtintas pagalbos schemas – nuoroda į Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos patvirtinimo, valstybės pagalbos numeris ir patvirtinamojo rašto duomenys.
- Pagal išimtį teikiamą pagalbą – nuoroda į atskirą bendrosios išimties reglamentą ir registracijos numeris.
- Kitas esamas pagalbos priemonės:
 - (a) valstybių narių, kurios įstojo į Bendriją 2004 m. gegužės 1 d. ir 2007 m. sausio 1 d. (toliau – naujosios valstybės narės) atveju: (1) „nėra“ iki 1995 m. suteiktai pagalbai; (2) nuoroda į priemonės numerį Stojimo sutarties sąraše, (3) nuoroda į raštą, kuriame neprieštarujama „laikinajai procedūrai“.
 - (b) kitais esamos pagalbos atvejais: nurodyti atitinkamą taikomą pateisinimą.

⁽¹⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 379, 2006 12 28, p. 5.

▼B

Kartu su valstybės pagalbos lentele pateikiamas valstybės narės įsipareigojimas, kad taikant B punkte išvardytas schemas, apie kurias privaloma teikti atskirą pranešimą pagal valstybės pagalbos taisyklės arba pagal atitinkame sprendime dėl valstybės pagalbos patvirtinimo nustatytas sąlygas ir įsipareigojimus, visais atvejais bus teikiamas atskiras pranešimas pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį.

10. **Informacija apie priemonių, finansuojamų pagal kitas bendrosios žemės ūkio politikos priemones vykdančią sanglaudos politiką, taip pat pagal Europos žuvininkystės fondą, papildomumą**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 5 straipsnis, 16 straipsnio h punktas ir 60 straipsnis)

10.1. *Papildomumo vertinimas ir papildomumo priemonės, skirtos:*

- Bendrijos veiklai, politikos sritims ir prioritetams, ypač paramai įgyvendinti ekonominės ir socialinės sanglaudos bei Europos žuvininkystės fondo tikslus,
- EŽŪGF ar kitų instrumentų finansuojamoms priemonėms šio reglamento I priede išvardytuose sektoriuose.

10.2. *Priemonės pagal 1, 2 ir 3 kryptis:*

- Kriterijai, pagal kuriuos atskiriamos priemonės, taikomos veiksmams, atitinkantiems reikalavimus pagal kitą Bendrijos paramos instrumentą, ypač struktūrinius fondus ir Europos žuvininkystės fondą.

10.3. *Apie priemones pagal 4 kryptį:*

- Ribų nustatymo kriterijai, atsižvelgiant į kuriuos pagal 4 kryptį įgyvendinamos vietos plėtros strategijos atskiriamos nuo „grupių“ įgyvendinamų vietos plėtros strategijų pagal Europos žuvininkystės fondą, ir bendradarbiavimo būdai, atskiriami nuo struktūrinių fondų remiamų pagal bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamų priemonių.

10.4. Kur reikia, pateikiama informacija apie papildomas kitų Bendrijos finansinių priemonių galimybes

11. **Kompetentingų institucijų ir atsakingų įstaigų skyrimas**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio i punkto i papunktis)

- Visų Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 74 straipsnio 2 dalyje nurodytų institucijų skyrimas ir informacijos tikslais pateikiama valdymo bei kontrolės struktūros apibūdinimo santrauka.

12. **Stebėsenos ir vertinimo sistemų bei Stebėsenos komiteto sudėties apibūdinimas**

(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16 straipsnio i punkto ii papunktis ir 77 straipsnis)

12.1. *Stebėsenos ir vertinimo sistemų apibūdinimas*

Sudaroma remiantis bendruoju kaimo plėtros programos pasiekimo, rezultatų, pradinių ir poveikio rodiklių sąrašu, pateiktu VIII priede esančiame BSVS, ir kitais 62 straipsnio 3 dalyje nurodytais elementais. Kiekvienoje kaimo plėtros programoje nustatyti papildomi rodikliai, atspindintys nacionalinius ir (arba) regioninius poreikius, vietovės, kuriai taikoma programa, būdingas sąlygas ir tikslus. Renkant rodikliams nustatyti reikalingus duomenis galima remtis standartais, kuriuos buvo sudaryti naudojantis Visuotinės žemės stebėjimo sistemų sistema (GEOSS) ar vykdančią Bendrijos projektus (Pasaulinės aplinkos ir saugumo stebėjimo sistema (GMES)).

▼B

- 12.2. *Numatoma Stebėsenos komiteto sudėtis*
13. **Nuostatos, užtikrinančios programos paskelbimą**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 76 straipsnis)
- Apibūdinti informavimo planą ir šio reglamento 58 straipsnyje bei jo VI priede nurodytus elementus:
- 13.1. Veiksmai, kuriais numatoma informuoti galimus paramos gavėjus, profesines organizacijas, ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos partnerius, vyrų ir moterų lygybę skatinančias įstaigas bei atitinkamas nevyriausybinės organizacijas apie tos programos siūlomas galimybes ir apie taisykles programos finansavimui gauti.
- 13.2. Veiksmai, kuriais numatoma informuoti naudos gavėjus apie Bendrijos įnašą.
- 13.3. Veiksmai, kuriais numatoma informuoti plačiąją visuomenę apie Bendrijos vaidmenį programose ir su tuo susijusius rezultatus.
14. **Partnerių skyrimas ir konsultavimosi su jais rezultatai**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 6 straipsnis ir 16 straipsnio j punktas)
- 14.1. *Partnerių, su kuriais konsultuojamasi, skyrimas*
Kompetentingų regioninių, vietos ir kitų valdžios institucijų, ekonominių ir socialinių partnerių bei kitų atitinkamų pilietinei visuomenei atstovaujančių įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, įskaitant aplinkosaugos organizacijas, ir įstaigų, atsakingų už vyrų bei moterų lygybės skatinimą, su kuriomis konsultuojamasi, sąrašas.
- 14.2. *Konsultavimosi rezultatai*
Pateikiama konsultavimosi rezultatų santrauka, kurioje nurodomos konsultacijų datos, laikas, skirtas pastaboms pateikti ir prisidėti prie programos rengimo, taip pat nurodoma, koku mastu buvo atsižvelgta į gautas išvadas ir rekomendacijas.
15. **Vyrų ir moterų lygybė bei nediskriminavimas**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 8 straipsnis)
- 15.1. Apibūdinti, kaip vyrų ir moterų lygybė skatinama įvairiais programos įgyvendinimo etapais (rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo).
- 15.2. Apibūdinti, kaip užkertamas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasės ar turtinės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.
16. **Techninės paramos veiksmai**
(Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 2 dalis ir 68 straipsnis)
- 16.1. *Programos rengimo, valdymo, stebėsenos, vertinimo, informavimo ir kontrolės veiklos, finansuojamos techninės pagalbos lėšomis, apibūdinimas.*

▼B16.2. *Nacionalinis kaimo tinklas*

- prie kaimo plėtros prisidedančių organizacijų ir administracijų, kurios sudarys nacionalinį kaimo tinklą, sąrašas;

- nacionalinio kaimo tinklo kūrimo tvarka ir laikas;

- pagrindinės nacionalinio kaimo tinklo vykdomos veiklos apibūdinimo santrauka. Remdamasi tokia veikla valdymo institucija sudaro veiksmų planą, remiamą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies b punktą;

- sumos, skiriamos nacionaliniam kaimo tinklui kurti, jo veiklai ir veiksmų planui įgyvendinti, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose. Šioje bendroje sumoje būtina išskirti kaimo tinklo veiklai užtikrinti reikalingą dalį ir veiksmų planui skirtą dalį. Programoje turi būti numatytos nuostatos, užtikrinančios, kad a punkte nurodytos sumos laikui bėgant nedidėtų.

B. KONKREČIOS PROGRAMOS NACIONALINIAMS KAIMO TINKLAMS (NURODYTOS 41 STRAIPSNIO 3 IR 5 DALYSE)

Jeigu pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą valstybės narės, turinčios regionines programas, pateikia tvirtinti konkrečią savo nacionalinio kaimo tinklo kūrimo ir veikimo programą, tokias programas sudaro šie elementai:

- a) prie kaimo plėtros prisidedančių organizacijų ir administracijų, kurios sudarys nacionalinį kaimo plėtros tinklą, sąrašas;

- b) nacionalinio kaimo plėtros tinklo kūrimo tvarka ir laikas;

- c) pagrindinės nacionalinio kaimo tinklo vykdomos veiklos apibūdinimo santrauka. Remdamasi tokia veikla valdymo institucija sudaro veiksmų planą, remiamą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies b punktą;

- d) sumos, skiriamos nacionaliniam kaimo tinklui kurti, jo veiklai ir veiksmų planui įgyvendinti, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, ir metinis EŽŪFKP paskirstymas, kuris turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 1 dalies nuostatas;

- e) toliau nurodyto formato finansinė lentelė visam programavimo laikotarpiui (eurais esamomis kainomis):

Nacionaliniam kaimo tinklui skiriamų išlaidų rūšis	Viešosios išlaidos iš viso	EŽŪFKP įnašas
(a) nacionalinio kaimo tinklo struktūros veiklai		

▼B

Nacionaliniam kaimo tinklui skiriamų išlaidų rūšis	Viešosios išlaidos iš viso	EŽŪFKP įnašas
(b) nacionalinio kaimo tinklo veiksmų planui įgyvendinti, įskaitant jo vertinimą		
Iš viso:		

- f) kompetentingų institucijų ir atsakingų įstaigų skyrimas;
- g) stebėsenos bei vertinimo sistemų ir numatomos Stebėsenos komiteto sudėties apibūdinimas.

▼B*III PRIEDAS***PARAMA MALTOS GAMINTOJŲ GRUPĖMS**

Parama gamintojų grupei įsikurti (25 straipsnio 2 dalyje nurodyta mažiausia suma)

EUR	Metai
63 000	Pirmieji metai
63 000	Antrieji metai
63 000	Tretieji metai
60 000	Ketvirtieji metai
50 000	Penktieji metai

▼B

IV PRIEDAS

**RIBINIAI VEISLIŲ, KURIOMS GRESIA IŠNYKIMAS, DYDŽIAI
(MINIMI 27 STRAIPSNIO 4 DALYJE)**

Reikalavimus atitinkančios naminių gyvūnų rūšys	Riba, žemiau kurios laikoma, kad vietinei veislei gresia išnykimas ūkiuose (veislinių patelių skaičius (*))
Galvijai	7 500
Avys	10 000
Ožkos	10 000
Arkliniai	5 000
Kiaulės	15 000
Paukščiai	25 000

(*) Visoms ES valstybėms narėms apskaičiuotas tos pačios veislės patelių, tinkamų grynaveislei reprodukcijai, skaičius, įrašytas į valstybės narės pripažįstamą registrą pagal Bendrijos zootechnikos teisės aktus.

▼ B*V PRIEDAS***GALVIJŲ PERSKAIČIAVIMO Į GALVIJŲ VIENETUS LENTELĖS
(NURODYTA 27 STRAIPSNIO 13 DALYJE)**

Buliai, karvės ir kiti galvijai, vyresni nei 2 metų, arkliai, vyresni nei 6 mėnesių	1,0 GV
Galvijai nuo šešių mėnesių iki dvejų metų	0,6 GV
Galvijai, jaunesni nei šešių mėnesių	0,4 GV
Avys	0,15 GV
Ožkos	0,15 GV
Kiaulės paršavedės > 50 kg	0,5 GV
Kitos kiaulės	0,3 GV
Vištos dedeklės	0,014 GV
▼ M3	
Kiti naminiai paukščiai ⁽¹⁾	0,03 GV

⁽¹⁾ Ši perskaičiavimo norma gali būti padidinta atsižvelgiant į mokslinius įrodymus, kurie paaiškinami ir tinkamai pagrindžiami kaimo plėtros programose.

VI PRIEDAS

**INFORMAVIMAS APIE EŽŪFKP PARAMĄ IR JOS VIEŠINIMAS
(MINIMI 58 STRAIPSNIO 3 DALYJE)**

1. Informavimo priemonės potencialiems paramos gavėjams ir paramos gavėjams

1.1. *Informavimo priemonės potencialiems paramos gavėjams*

Siekdamos skaidrumo valdymo institucijos platina kuo išsamesnę informaciją apie galimybes, kurias teikia bendra Europos Sąjungos ir valstybių narių parama kaimo plėtros programoms.

Šiuo tikslu valdymo institucijos užtikrina, kad informacija apie kaimo plėtros programą būtų skelbiama kuo plačiau, nurodant EŽŪFKP finansinį įnašą, ir būtų pateikiama visiems suinteresuotiems pareiškėjams.

Valdymo institucijos potencialiems paramos gavėjams teikia aiškia, išsamia ir naujausią informaciją apie:

- a) administracines procedūras, kurias privaloma vykdyti paramai pagal kaimo plėtros programą gauti;
- b) paraiškų finansavimui gauti vertinimo tvarkos apibūdinimas;
- c) reikalavimų atitikties sąlygos ir (arba) finansuojamų projektų atrankos ir vertinimo kriterijai;
- d) asmenis ar asmenis ryšiams nacionaliniu, regioniniu bei vietos lygiu, kurie gali paaiškinti, kaip veikia kaimo plėtros programos, ir veiksmų atrankos bei vertinimo kriterijus.

Valdymo institucijos užtikrina, kad visos įstaigos, kurios gali padėti perduoti informaciją, dalyvautų informuojant potencialius paramos gavėjus, o ypač:

- a) vietos ir regioninės valdžios institucijos;
- b) profesinės organizacijos;
- c) ekonominiai ir socialiniai partneriai;
- d) nevyriausybinių organizacijų, ypač vyrų ir moterų lygybę skatinančios įstaigos ir įstaigos, dirbančios aplinkos apsaugos srityje;
- e) Europos informacijos centrai;
- f) Komisijos atstovybės valstybėse narėse.

Valdymo institucijos potencialius paramos gavėjus informuoja apie toliau esančiame 2.1 punkte nurodytą leidinį.

1.2. *Informavimo priemonės paramos gavėjams*

Valdymo institucija užtikrina, kad pranešimu apie skiriamą paramą paramos gavėjai būtų informuojami apie tai, kad programa yra iš dalies finansuojama EŽŪFKP lėšomis, ir apie prioritetinę atitinkamos kaimo plėtros programos kryptį.

▼ B**2. Plačiamajam visuomenei skiriamos informavimo ir viešinimo priemonės**

Kaimo plėtros programos valdymo institucija ir paramos gavėjai imasi visų veiksmų siekdami pateikti informaciją visuomenei apie priemones, finansuojamas pagal kaimo plėtros programą pagal šį reglamentą, ir užtikrinti tokių priemonių viešinimą.

2.1. Valdymo institucijų įsipareigojimai

Valdymo institucijos informuoja visuomenę apie Komisijos priimtą kaimo plėtros programą ir jos atnaujinimą, pagrindinius laimėjimus ją įgyvendinant ir programos uždarymą.

▼ M3**▼ B**

Valdymo institucijos vykdo informavimo įpareigojimą naudodamosi visomis informavimo priemonėmis atitinkamu teritoriniu lygiu. Į tokias informavimo priemones įtrauktos ir informacinės kampanijos, popieriniai bei elektroniniai leidiniai bei visos kitos tinkamomis laikomos žiniasklaidos priemonės.

Į visuomenės informavimo priemones įtraukti 3.1 punkte nurodyti elementai.

2.2. Paramos gavėjų pareigos

Jeigu įgyvendinant kaimo plėtros programą vykdoma investicija (pvz., ūkyje ar maisto gamybos įmonėje), kurios bendros sąnaudos viršija 50 000 eurų, paramos gavėjas įrengia aiškinamąjį stendą.

Infrastruktūros, kurios bendra vertė yra didesnė nei 500 000 eurų, vietose įrengiami informaciniai stendai.

Aiškinamasis stendas taip pat įrengiamas ir pagal 4 kryptį finansuojamų vietos veiklos grupių veikimo vietose.

Minėtuose informaciniuose ir aiškinamuosiuose stenduose pateikiamas projekto (veiksmų) apibūdinimas ir nurodomi 3.1 punkte pateikti elementai. Tokia informacija užima ne mažiau kaip 25 % informacinio ar aiškinamojo stendo ploto.

3. Techninės informavimo ir viešinimo veiksmų charakteristikos**3.1. Šūkis ir logotipas**

Visos informavimo ir viešinimo priemonės žymimos tokiais elementais:

— Europos vėliava pagal 4 punkte apibūdintus grafinius standartus kartu su Bendrijos vaidmens paaiškinimu tokiu pareiškimu:

„Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai: Europa investuoja į kaimo vietoves“;

— Jeigu veiksmai ir priemonės finansuojami pagal *Leader* kryptį, taip pat naudojamas *Leader* logotipas.

3.2. Informacinė medžiaga

— Leidiniuose (pavyzdžiui, bukletuose, lankstinukuose ir informaciniuose lapeliuose) bei plakatuose apie EŽŪFKP iš dalies finansuojamas priemones bei veiksmus antraštiniame lape aiškiai nurodytas Bendrijos dalyvavimas ir Bendrijos emblema, jeigu naudojama, taip pat ir valstybės ar regiono emblema. Leidiniuose yra nuorodos į įstaigą, kuri atsako už informacijos turinį, ir į valdymo instituciją, paskirtą minėtoms paramos priemonėms įgyvendinti.

▼ **B**

- Jeigu informacija pateikiama elektroninėmis priemonėmis (tinklalapiuose, galimiems paramos gavėjams skirtose duomenų bazėse) arba vaizdo bei garso medžiaga, pirmoji įtrauka taikoma analogiškai. Rengiant informavimo veiksmų planą turi būti deramai atsižvelgta į naujas technologijas, kurios leidžia greitai ir veiksmingai platinti informaciją bei palengvina dialogą su plačiąja visuomene.

EŽŪFKP skirtuose tinklalapiuose turi būti:

- paminėtas EŽŪFKP įnašas bent pagrindiniame puslapyje
- pateikiama sąsaja į Komisijos tinklalapį, skirtą EŽŪFKP.

4. Nurodymai dėl emblemos kūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimas

4.1. Europos vėliava

Simbolinis apibūdinimas

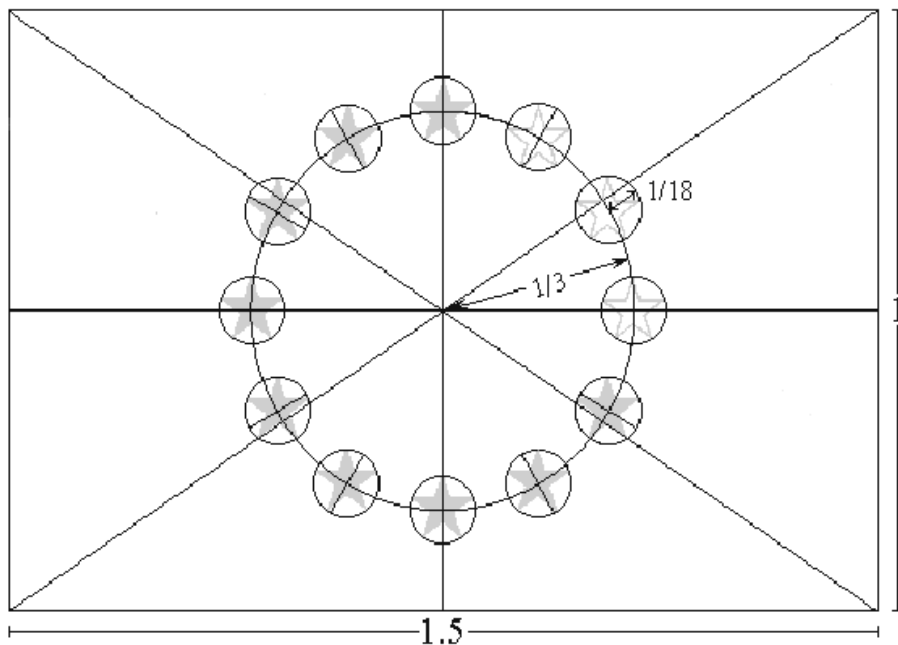
Mėlyno dangaus fone dvylika aukso žvaigždžių sudaro apskritimą, simbolizuojantį Europos tautų vienybę. Žvaigždžių skaičius nesikeičia, skaičius 12 yra tobulumo ir vienybės simbolis.

EŽŪFKP finansuojamuose projektuose šio Fondo pavadinimas nurodomas po Europos vėliava.

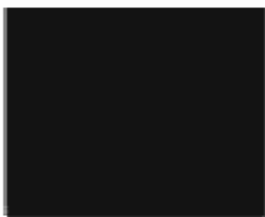
Apibūdinimas pagal heraldiką

Žydrame lauke dvylikos penkiakampių aukso žvaigždžių, kurių galai nesusiekia, apskritimas.

Geometrinis apibūdinimas

Emblema yra mėlynas stačiakampis, kurio ilgis pusantro karto didesnis už plotį. Dvylika vienodais intervalais išdėstytų aukso žvaigždžių sudaro įsivaizduojamą apskritimą, kurio centras yra stačiakampio įstrižainių susikirtimo vietoje. Apskritimo spindulys lygus trečdaliui stačiakampio aukščio. Kiekviena žvaigždė turi penkis kampus, kurie išsidėstę ant nematomo apskritimo perimetro, o jo spindulys lygus vienai aštuonioliktajai stačiakampio aukščio. Visos žvaigždės yra vertikalios, t. y. vienas žvaigždės kampas nukreiptas į viršų, o du apatiniai kampai yra vienoje horizontalioje linijoje, kuri statmena stačiakampio kampui. Apskritimas išdėstytas taip, kad žvaigždės yra valandos simbolio laikrodžio ciferblate vietoje. Žvaigždžių skaičius visada dvylika.

▼ **B***Nustatytos spalvos***PANTONE REFLEX BLUE**

Emblema yra tokių spalvų:
 Mėlyna (**PANTONE REFLEX BLUE**) stačiakampio fonui.
 Tarptautinė **PANTONE** paletė plačiai žinoma ir lengvai
 prieinama net neprofesionalams.

PANTONE YELLOW

Keturių spalvų procesas:
 Naudojant keturių spalvų procesą dviejų standartinių spalvų
 naudoti negalima. Todėl jos turi būti išgautos pasitelkus
 keturių spalvų procesą naudojant keturias spalvas.
PANTONE YELLOW spalva išgaunama naudojant
 100 % „Process Yellow“. Sumaišius 100 % „Process
 Cyan“ ir 80 % „Process Magenta“ galima gauti spalvą,
 labai artimą **PANTONE REFLEX BLUE**.

Internete

PANTONE REFLEX BLUE atitinka interneto paletės
 spalvą RGB:0/0/153 (šešiolyktainis: 000099); **PANTONE
 YELLOW** – interneto paletės spalvą RGB:255/204/0
 (šešiolyktainis: FFCC00)

Monochrominio atgaminimo procesas

Kai galima naudoti tik juodą spalvą,
 reikia juodai apibrėžti stačiakampio
 kontūrą ir atspausti juodas žvaigždes
 baltame fone.

Jeigu ženklas išgaunamas naudojant tik
 mėlyną spalvą (be abejo, tai turi būti
 „Reflex Blue“), visas fonas yra
 mėlynas, o visos žvaigždės
 atgaminamos spausdinant negatyvu
 baltai.

▼B

Spausdinimas spalvotame fone

Ženkla pageidautina spausdinti ant balto pagrindo. Reikėtų vengti daugiaspalvių pagrindų, o ypač spalvų, kurios nedera prie mėlynos. Jeigu neįmanoma išvengti spalvoto pagrindo, būtinas baltas stačiakampio apvadas, kurio plotis sudaro 1/25 stačiakampio aukščio.

4.2. *Leader logotipas*

▼ B

VII PRIEDAS

A. KAIMO PLĖTROS PROGRAMOS METŲ PAŽANGOS ATASKAITOS STRUKTŪRA IR TURINYS (60 STRAIPSNIS)**1. Bendrųjų reikalavimų pasikeitimas (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies a punktas):**

- bet koks bendrųjų reikalavimų pasikeitimas, turintis tiesioginį poveikį programos įgyvendinimo sąlygoms (t. y. teisiniai pasikeitimai ar nenumatyti socialiniai ekonominiai pokyčiai)
- bet koks Bendrijos ir nacionalinės politikos pasikeitimas, darantis poveikį EŽŪFKP ir kitų finansinių instrumentų darnai.

2. Programos pažanga atsižvelgiant į nustatytus tikslus, remiantis pasiekimo ir rezultatų rodikliais (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies b punktas):

Pateikiama laimėjimų analizė, kurią atliekant naudojami stebėsenos rodikliai, įskaitant kiekybinį programos pažangos vertinimą pagal iš pradžių nustatytus uždavinius. Naudojamas šio reglamento VIII priede pateiktas rodiklių (poveikio ir rezultatų) sąrašas. Kartu su šiais BSVS sudarančiais rodikliais pateikiami ir konkrečiai programai būdingi rodikliai, reikalingi veiksmingai programos pažangos siekiant nustatytų tikslų stebėsenai užtikrinti.

▼ M5

Kiekviena valstybė narė, gaunanti papildomų finansinių išteklių pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 69 straipsnio 5a dalį, turėtų pateikti atskirą skyrių (pirmą kartą – 2010 m. pateiksimoje metinėje ataskaitoje), į kurį būtų įtraukta bent tokia pati analizė kaip ta, kuri minima pirmoje pastraipoje; tai taikoma veiksniams, susijusiems su to reglamento 16a straipsnio 1 dalyje nurodytomis prioritetinėmis sritimis.

▼ M4

Naująją priemonę „144 – valdos, restruktūrizuojamos įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą“ taikančios valstybės narės turėtų pranešti apie laimėjimus, susijusius su tai priemonei keliamais tikslais.

▼ B**3. Finansinis programos įgyvendinimas, kiekvienai priemonei pateikiant paramos gavėjams sumokėtų išlaidų patvirtinimą; jeigu programa taikoma regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, išlaidos nurodomos atskirai (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies c punktas).**

Finansinis programos įgyvendinimas apibendrinamas pateikiant bent tokią informaciją:

Euris

Kryptys ir (arba) priemonės	Metų išmokos – N metai	Išmokos iš viso nuo 2007 iki N metų
1 kryptis		
111 priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		

▼B

Kryptys ir (arba) priemonės	Metų išmokos – N metai	Išmokos iš viso nuo 2007 iki N metų
... priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
1 kryptis iš viso — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
2 kryptis		
211 priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
... priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
2 kryptis iš viso — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
3 kryptis		
311 priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
... priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
3 kryptis iš viso — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
4 kryptis		
411 priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
4 priemonė — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
4 kryptis iš viso — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
Techninė pagalba — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		
Programai iš viso — iš kurių pereinamojo laikotarpio išlaidos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1320/2006		

▼B

Atskira tokio paties išdėstymo lentelė rengiama apie regionus, kurie atitinka reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, taip pat bendra lentelė programų lygmeniu regionams, kurie atitinka ir neatitinka reikalavimų pagal konvergencijos tikslą.

▼M5

- 3a. **Finansinis programos įgyvendinimas, susijęs su naujiems sunkumams įveikti skirta veikla, kiekvienai priemonei pateikiant paramos gavėjams po 2009 m. sausio 1 d. apmokėtų išlaidų už Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių veiklą patvirtinimą ir iki to reglamento 69 straipsnio 5a dalyje nurodytų sumų.**

Finansinis tokių rūšių veiklos įgyvendinimas apibendrinamas lentelėje, pateikiant bent šią informaciją:

Kryptis ir (arba) priemonė	Metinės išmokos – N metai	Visos išmokos nuo 2009 iki N metų
111 priemonė
... priemonė		
1 kryptčiai iš viso
211 priemonė
... priemonė		
2 kryptčiai iš viso
311 priemonė
321 priemonė — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis		
... priemonė		
3 kryptčiai iš viso — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis		...

▼ **M5**

Kryptis ir (arba) priemonė	Metinės išmokos – N metai	Visos išmokos nuo 2009 iki N metų
411 priemonė		...
413 priemonė — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis		
... priemonė		
4 kryptčiai iš viso — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis — siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis
Programai iš viso 1, 2, 3 ir 4 kryptims iš viso - siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies a–f punktuose išvardytomis prioritetinėmis sritimis 3 ir 4 kryptims iš viso - siejama su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 16a straipsnio 1 dalies g punkte išvardytomis prioritetinėmis sritimis

▼ **B**

4. Tęstinio vertinimo veikla pagal 86 straipsnio 3 dalį santrauka (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies d punktas)

Vykdomos veiklos apibūdinimo santrauka, parengta atsižvelgiant į Stebėsenos komitetui teikiamas ataskaitas pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 86 straipsnio 3 dalį, įskaitant veiklą, susijusią su to reglamento 84 straipsnio 5 dalyje ir 86 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais elementais.

▼B**5. Valdymo institucijos ir Stebėsenos komiteto veiksmai siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę bei veiksmingumą (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies e punktas), pirmiausia:**

- i) stebėsenos ir vertinimo priemonės;
- ii) pagrindinių problemų, iškilusių vadovaujant programai, santrauka ir taikytos priemonės, įskaitant atsakymą į pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 83 straipsnį pareikštas pastabas;
- iii) naudojimasis technine pagalba.

Jeigu pagal programą numatyta techninė pagalba skiriama nacionaliniams kaimo tinklams įsikurti ir veikti, metinėje pažangos ataskaitoje apibūdinama tokių tinklų steigimo ir veiklos tvarka bei veiksmų plano įgyvendinimo būklė. Taip pat nurodoma, kokios buvo patirtos išlaidos (išskiriami Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b elementai).

- iv) priemonės, skirtos užtikrinti programos paskelbimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 76 straipsnį.

Ataskaitoje pateikiamas informavimo ir viešinimo priemonių, užtikrinančių informavimo apie kaimo plėtros programą, santrauka pagal šio reglamento 58 straipsnį ir jo VI priedą.

6. Pareiškimas, kad teikiant paramą laikomasi Bendrijos politikos sričių, įskaitant iškilusių problemų nustatymą ir joms spręsti priimtas priemonės (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies f punktas)

Atitiktis Bendrijos teisės aktams laikantis konkurencijos, viešųjų pirkimų, aplinkos apsaugos ir gerinimo, lyčių lygybės skatinimo ir nediskriminavimo taisyklių.

7. Prireikus – pakartotinis pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 33 straipsnį susigrąžintos pagalbos naudojimas (Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 82 straipsnio 2 dalies g punktas)**B. KONKREČIOS NACIONALINIO KAIMO TINKLO („NKT“) KŪRIMO PROGRAMOS METŲ PAŽANGOS ATASKAITOS FORMA (60 STRAIPSNIS)**

Kai valstybės narės pasinaudoja galimybe, nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 66 straipsnio 3 dalyje, konkrečios programos metų pažangos ataskaitoje turi būti:

- a) tinklo kūrimo ir veikimo tvarkos apibūdinimas,
- b) veiksmų plano įgyvendinimo būklė,
- c) finansinė lentelė, apibūdinanti finansinį programos įgyvendinimą atskirai pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 68 straipsnio 2 dalies a ir b punktų elementus:

Išlaidų NKT rūšis	Metų išmokos – N metai	Išmokos iš viso nuo 2007 iki N metų
a) struktūros, kurių reikia tinklui naudoti		

▼B

Islaidų NKT rūšis	Metų išmokos – N metai	Išmokos iš viso nuo 2007 iki N metų
b) nacionalinio kaimo tinklo veiksmų planui įgyvendinti		
Iš viso:		

d) jeigu taikoma šio priedo A dalies 4–7 punktuose nurodyta informacija.

VIII PRIEDAS

BENDRŲJŲ PRADINIŲ, PASIEKIMO, REZULTATŲ IR POVEIKIO RODIKLIŲ SĄRAŠAS

I. BENDRIEJI PRADINĖS PADĖTIES RODIKLIAI

1. Su tikslais susiję pradiniai rodikliai

KRYPTIS		Rodiklis	
Horizontalūs	(*) 1	Ekonomikos vystymasis	
	(*) 2	Užimtumo lygis	
	(*) 3	Nedarbas	
1 KRYPTIS, žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas	(*) 4	Mokymas ir švietimas žemės ūkyje	
	5	Amžiaus struktūra žemės ūkyje	
	(*) 6	Darbo našumas žemės ūkyje	
	7	Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas žemės ūkyje	
	8	Užimtumo raida pagrindiniame sektoriuje	
	9	Ekonomikos vystymasis pagrindiniame sektoriuje	
	(*) 10	Darbo našumas maisto pramonėje	
	11	Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas maisto pramonėje	
	12	Užimtumo raida maisto pramonėje	
	13	Ekonomikos vystymasis maisto pramonėje	
	(*) 14	Darbo našumas miškininkystės sektoriuje	
	15	Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas miškininkystės sektoriuje	
	16	Pusiau natūrinio ūkininkavimo reikšmė naujosiose valstybėse narėse	
	2 KRYPTIS, aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas remiant žemės valdymą	(*) 17	Biologinė įvairovė: naminių paukščių populiacija
		(*) 18	Biologinė įvairovė: didelės gamtinės vertės dirbama žemė ir miškų ūkiai
		19	Biologinė įvairovė: medžių veislių sudėtis
(*) 20		Vandens kokybė: maistingųjų medžiagų likučiai iš viso	
21		Vandens kokybė: užterštumas nitratais ir pesticidais	
22		Dirvožemis: vietovės, kurioms iškilęs dirvožemio erozijos pavojus	
23		Dirvožemis: ekologinis ūkininkavimas	
(*) 24		Klimato kaita: energijos gamyba iš atsinaujinančių žemės ūkio ir miškininkystės šaltinių	
25		Klimato kaita: naudojama žemės ūkio paskirties žemė, skirta atsinaujinančiai energijai	
26		Klimato kaita/oro kokybė: dujų emisijos žemės ūkyje	

▼ **B**

KRYPTIS		Rodiklis
3 KRYPTIS, gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimas ir kaimo ekonomikos įvairinimas	(*) 27	Ūkininkai, užsiimantys kita pelninga veikla
	(*) 28	Užimtumo raida ne žemės ūkio sektoriuje
	(*) 29	Ekonomikos vystymasis ne žemės ūkio sektoriuje
	(*) 30	Savarankiškai dirbančių asmenų skaičiaus augimas
	31	Turizmo infrastruktūra kaimo vietovėse
	(*) 32	Interneto skvarba kaimo vietovėse
	(*) 33	Paslaugų sektoriaus vystymasis
	34	Grynoji migracija
	(*) 35	Mokymasis visą gyvenimą kaimo vietovėse
LEADER	(*) 36	Vietos veiklos grupių vystymasis

(*) Nuoroda į LEAD rodiklius pagal nacionalinę strategiją ir nacionalinę stebėsenos sistemą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 11 straipsnio 3 dalies c punktą ir 13 straipsnio 2 dalies a punktą.

2. **Su kontekstu susiję pradiniai rodikliai**

KRYPTIS		Rodiklis
Horizontalūs	1	Kaimo vietovių paskyrimas
	2	Kaimo vietovių svarba
1 KRYPTIS, žemės ir miškų ūkio konkurencingumo didinimas	3	Žemės ūkio paskirties žemės naudojimas
	4	Ūkio struktūra
	5	Miškininkystės ūkio struktūra
	6	Miško produktyvumas
2 KRYPTIS, aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas remiant žemės valdymą	7	Žemės danga
	8	Mažiau palankios ūkininkauti vietovės
	9	Ekstensyvaus žemės ūkio plotai
	10	<i>Natura 2000</i> vietovės
	11	Biologinė įvairovė: saugomi miškai
	12	Miškų plotų plėtra
	13	Miško ekosistemos būklė
	14	Vandens kokybė
	15	Vandens naudojimas
	16	Pagrindinį dirvožemį ir vandenį saugantys miškai
3 KRYPTIS, gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimas ir kaimo ekonomikos įvairinimas	17	Gyventojų tankumas
	18	Amžiaus struktūra
	19	Ekonomikos struktūra
	20	Užimtumo struktūra
	21	Ilgalaikis nedarbas
	22	Išsilavinimas
	23	Interneto infrastruktūra

II. BENDRIEJI PASIEKIMO RODIKLIAI

I KRYPTIS. ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO KONKURENCINGUMO DIDINIMAS

Kodas	Priemonė	Pasiekimo rodikliai (*)
111	Profesinis mokymas ir informavimas	— Mokymų dalyvių skaičius — Mokymo dienų skaičius
112	Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas	— Remiamų jaunųjų ūkininkų skaičius — Bendra investicijų suma
113	Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos	— Parama pasinaudojusių ūkininkų skaičius — Parama pasinaudojusių ūkio darbuotojų skaičius — Perleistų hektarų skaičius
114	Naudojamasis konsultavimo paslaugomis	— Remiamų ūkininkų skaičius — Remiamų miško valdytojų skaičius
115	Valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemos kūrimas	— Naujai sukurtų valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemų skaičius
121	Žemės ūkio valdų modernizavimas	— Paramą investicijoms gavusių žemės ūkio valdų skaičius — Bendra investicijų suma
122	Miškų ekonominės vertės didinimas	— Paramą investicijoms gavusių miško valdų skaičius — Bendra investicijų suma
123	Žemės ūkio ir miškininkystės produktų didinimas	— Paramą gavusių įmonių skaičius — Bendra investicijų suma
124	Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio ir maisto bei miškininkystės sektoriuose	— Paramą gavusių bendradarbiavimo iniciatyvų skaičius
125	Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros bei taikymo infrastruktūra	— Veiksmų, kuriems buvo skirta parama, skaičius — Bendra investicijų suma
126	Stichinių nelaimių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių diegimas	— Paramą gavusių stichinių nelaimių paveikta žemės ūkio paskirties žemė — Bendra investicijų suma
131	Bendrijos teisės aktais grindžiamų standartų laikymasis	— Paramos gavėjų skaičius
132	Ūkininkų dalyvavimas maisto kokybės schemose	— Paramą gavusių maisto kokybės schemose dalyvavusių žemės ūkio valdų skaičius

▼B

Kodas	Priemonė	Pasiekimo rodikliai (*)
133	Informavimas ir skatinimas	— Remiamų veiksmų skaičius
141	Pusiau natūrinis ūkininkavimas	— Remiamų pusiau natūriniu ūkininkavimu užsiimančių ūkių skaičius
142	Gamintojų grupės	— Remiamų gamintojų grupių skaičius — Remiamų gamintojų grupių apyvarta
144	Valdos, restruktūrizuojamos įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą	Paramą gavusių valdų skaičius

▼M4**▼B**

(*) Nurodomas gautų paraiškų skaičius ir patvirtintų paraiškų skaičius pagal kiekvieną priemonę.

2 KRYPTIS. APLINKOS IR KRAŠTOVAIZDŽIO GERINIMAS REMIANT ŽEMĖS VALDYMĄ

Kodas	Priemonė	Poveikio rodikliai (*)
211	Išmokos ūkininkams dėl nepalankių sąlygų kalnuotose vietovėse	— Paramą gavusių ūkių kalnuotose vietovėse skaičius — Remiama žemės ūkio paskirties žemės kalnuotose vietovėse
212	Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra nepalankios sąlygos, išskyrus kalnuotas vietoves	— Ūkių, remiamų vietovėse, kuriose yra nepalankios sąlygos, išskyrus kalnuotas vietoves — Žemės ūkio paskirties žemės remiamose vietovėse, kuriose yra nepalankios sąlygos, išskyrus kalnuotas vietoves
213	<i>Natura 2000</i> ir su Direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos	— Paramą gavusių valdų pagal <i>Natura 2000</i> ir (arba) VPD vietovėse skaičius — Žemės ūkio paskirties žemė, remiama pagal <i>Natura 2000</i> ir (arba) VPD
214	Agrarinės aplinkosaugos išmokos	— Paramą gaunančių žemės ūkio ir kitų žemės valdytojų valdų skaičius — Bendras agrarinės aplinkosaugos paramą gaunančios žemės plotas — Fiziniai plotai, remiami pagal agrarinės aplinkosaugos schemas atsižvelgiant į šią priemonę — Bendras sutarčių skaičius — Su genetiniais ištekliais susijusių veiksmų skaičius

▼ B

Kodas	Priemonė	Poveikio rodikliai (*)
215	Gyvūnų gerovės išmokos	— Paramą gaunančių ūkių skaičius — Sutarčių dėl gyvūnų gerovės skaičius
216	Parama pelno nesiekiančioms investicijoms	— Paramą gaunančių žemės ūkio valdų ir kitų žemės valdytojų valdų skaičius — Bendra investicijų suma
221	Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku pirmą kartą	— Paramos gavėjų, gaunančių apželdinimo paramą, skaičius — Apželdintos žemės hektarų skaičius
222	Agrarinės miškininkystės sistemų kūrimas žemės ūkio paskirties žemėje pirmą kartą	— Paramos gavėjų skaičius — Žemės, kuriai taikomos agrarinės miškininkystės sistemos, hektarų skaičius
223	Ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku pirmą kartą	— Paramos gavėjų, gaunančių apželdinimo paramą, skaičius — Apželdinamos žemės hektarų skaičius
224	<i>Natura 2000</i> išmokos	— Remiamų miško valdų <i>Natura 2000</i> vietovėse skaičius — Remiami miškų plotai (ha) <i>Natura 2000</i> vietovėse
225	Miškų aplinkosaugos išmokos	— Paramą gaunančių miškų valdų skaičius — Bendras aplinkosauginę paramą gaunančių miškų plotas — Fizinis miško plotas, gaunantis miškų aplinkosaugos paramą — Sutarčių skaičius
226	Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių diegimas	— Prevencinių ir (arba) atkūrimo priemonių skaičius — Suniokotų miškų, kuriems skiriama parama, plotas — Bendra investicijų suma
227	Pelno nesiekiančios investicijos	— Remiamų miško valdytojų skaičius — Bendra investicijų suma

(*) Nurodomas gautų paraiškų skaičius ir patvirtintų paraiškų skaičius pagal kiekvieną priemonę.

▼ **B**

3 KRYPTIS. GYVENIMO KOKYBĖS KAIMO VIETOVĖSE GERINIMAS IR KAIMO EKONOMIKOS ĮVAIRINIMAS

Kodas	Priemonė	Poveikio rodikliai (*)
311	Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas	— Paramos gavėjų skaičius — Bendra investicijų suma
312	Verslo kūrimas ir plėtra	— Remiamų ir (arba) įsteigtų mikroįmonių skaičius
313	Turizmo veiklos skatinimas	— Remiamų naujų turizmo veiksmų skaičius — Bendra investicijų suma
321	Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams	— Remiamų veiksmų skaičius — Bendra investicijų suma
322	Kaimo atnaujinimas ir plėtra	— Kaimų, kuriuose veiksmai buvo įgyvendinami, skaičius — Bendra investicijų suma
323	Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas	— Remiamų kaimo paveldo išsaugojimo veiksmų skaičius — Bendra investicijų suma
331	Mokymas ir informavimas	— Remiamoje veikloje dalyvaujančių ekonomikos dalyvių skaičius — Dalyviams suteikto mokymo trukmė dienomis
341	Įgūdžių įgijimas, aktyvus pritaikymas ir vietos plėtros strategijų įgyvendinimas	— Įgūdžių įgijimo ir aktyvaus taikymo veiksmų skaičius — Veiksmų dalyvių skaičius — Remiamų viešojo ir privataus sektoriaus partnerysčių skaičius

(*) Nurodomas gautų paraiškų skaičius ir patvirtintų paraiškų skaičius pagal kiekvieną priemonę.

4 KRYPTIS. LEADER PROGRAMA

Kodas	Priemonė	Poveikio rodikliai (*)
41	Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas 411 — konkurencingumas 412 — aplinkos ir (arba) žemės valdymas 413 — gyvenimo kokybė ir (arba) įvairinimas	— Vietos veiklos grupių (VVG) skaičius — Bendras vietovės, kurioje veikia VVG, plotas (km ²) — Bendras vietovės, kurioje veikia VVG, gyventojų skaičius — VVG finansuotų projektų skaičius — Paramos gavėjų skaičius
421	Bendradarbiavimo projektų įgyvendinimas	— Bendradarbiavimo projektų skaičius — Bendradarbiaujančių VVG skaičius

▼B

Kodas	Priemonė	Poveikio rodikliai (*)
431	Vietos veiklos grupės veiklos, įgūdžių įgijimo ir teritorijos aktyvinimo, kaip nurodyta 59 straipsnyje	— Remiamų veiksmų skaičius

(*) Nurodomas gautų paraiškų skaičius ir patvirtintų paraiškų skaičius pagal kiekvieną priemonę.

III. BENDRIEJI REZULTATŲ RODIKLIAI

Kryptis ir (arba) tikslas	Rodiklis
Žemės ūkio ir miškų ūkio konkurencingumo didinimas	<ol style="list-style-type: none"> (1) Dalyvių, sėkmingai užbaigusių mokymo kursą žemės ūkio ir (arba) miškininkystės srityje, skaičius (2) Bendros pridėtinės vertės padidėjimas remiamose valdose ir (arba) įmonėse (3) Valdų ir (arba) įmonių, sukuriančių naujus produktus ir (arba) naujas technologijas, skaičius (4) Žemės ūkio produkcijos vertė pagal pripažintus vardus ir (arba) standartus (5) Į rinką patenkančių ūkių skaičius
Aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas remiant žemės valdymą	<ol style="list-style-type: none"> (6) Sėkmingo žemės valdymo, dėl kurio pagerėjo: <ol style="list-style-type: none"> (a) biologinė įvairovė ir didelės gamtinės vertės žemės bei miškų ūkis (b) vandens kokybė (c) klimato kaita (d) dirvožemio kokybė (e) žemės palikimo ar atskirties išvengimas
Gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimas ir kaimo ekonomikos įvairinimas	<ol style="list-style-type: none"> (7) Ne žemės ūkio pridėtinės vertės padidėjimas remiamose verslo įmonėse (8) Bendras sukurtų darbo vietų skaičius (9) Papildomas turistų skaičius (10) Kaimo vietovių, kurioms teikiamos geresnės kokybės paslaugos, gyventojų skaičius (11) Interneto skvarbos kaimo vietovėse padidėjimas (12) Dalyvių, sėkmingai užbaigusių mokymo kursų, skaičius

IV. BENDROJO POVEIKIO RODIKLIAI

	Rodiklis
1	Ekonomikos augimas
2	Darbo vietų kūrimas
3	Darbo našumas
4	Biologinės įvairovės nykimo sustabdymas
5	Didelės gamtinės vertės dirbamos ir miškų ūkio žemės priežiūra
6	Vandens kokybės pagerėjimas
7	Įnašas kovojant su klimato kaita